LA RĂSCRUCE DE ANI

—— Ion HALMAGHI ——

In neliniștea de azi, căutăm puncte de sprijin și odihnă. Adulmecăm limanurile salvării și zodii mai bune. Citim semnele vremii și facem mătănii și rugăciuni, ca să pătrundem în tainele lumii și ale istoriei. Ca să ne luminăm cugetele și să așezăm faptele noastre în bună rânduială, după cuviința lor originară. Veacul nostru este amar și încărcat de deșertăciune, și nu are leac în firavele întocmiri ale oamenilor care se vor zei și idoli, cioplịti după biata lor minte. Si, neliniștea crește și nu mai semănăm cu chipul nostru de oameni. Umblăm pe căi întortochiate, de junglă și iaduri. Purtați de propriile noastre amăgiri sau de împărați cu coroane ridicole și legi de pierzanie.

Cum ieșim din răul veacului nostru? La răscrucea, de acum, a anilor, se cade să ne punem întrebarea și să descifrăm noimele firii și ale existenței noastre, în istorie.

Sfânta Naștere ne-a reînnoit speranța și ne-a învățat virtutea umilinței și a dragostei. Boboteaza, care face parte din același ciclu de sărbători creștine, ne aduce puritatea sufletească și de cugetare. Cu aceste grații cerești, ne limpezim cugetele și ne încălzim inimile, întorcându-ne astfel la izvoarele vieții noastre, adevărate și profunde, unde nu există rău și profanare.

Vom birui răul veacului, dacă vom continua să ne scăldăm în apele curate și limpezi ale vieții spirituale, prin exerciții spirituale, pe care raționalismul și superbia omenească l-a neglijat și uitat, și pe care Sfânta Naștere și Bobotează ni le reamintește. Așa cum face și Sfântul Părinte dela Roma, care a venit ca o adevărată minune, în aceste vremuri încurcate, să ne ajute, să ne certe și să ne îndrumeze către cel ce este "Adevărul, Calea și Viața". Fără acest Papă dela Roma, lumea de astăzi ar fi fost pustiită de ravagiile iadului. Numai el a pus zăgaz puterilor satanice, care voiau să cucerească și să stăpânească lumea. El a ridicat sceptrul puterii spirituale al credinței creștine, pentru mântuirea lumii de păcat și urățenie, în numele lui Isus Hristos.

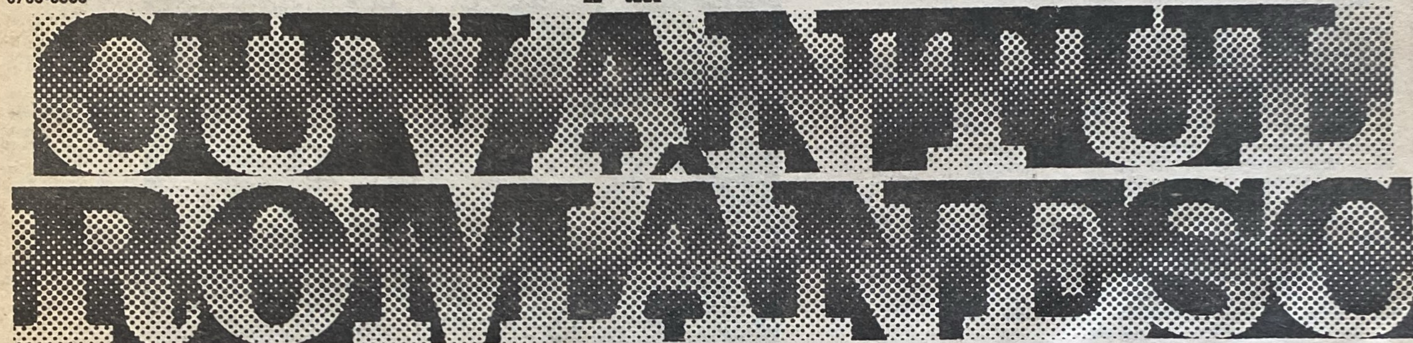
După cum, pe planul celălalt, al lumescului, putem citi o altă schimbare la față a lucrurilor, o nouă apariție miraculoasă, care va fi să ne asigure o pace generală și trainică. Care ne întărește speranțele, pentru un viitor mai bun: America cea nouă și dreaptă.

Existența lumii este o minune și ne vom bucura de ea, de frumusețile și armoniile ei, numai prin credința în minuni. Istoria nu a fost niciodată lipsită de minuni, de întâmplări mântuitoare. Si, nu este lipsită nici astăzi. Le putem citi în zodiacele noastre, prin credință și dragoste.

Credința în minuni ne lecuiește de neliniște și rău. Suntem contemporanii unor întâmplări, binecuvântate de pecetea minunilor, deci suntem în pragul mântuirii noastre. Așa pășim în Anul cel Nou, cu certitudini și luminați de puterea minunilor, pe care nu le poate cuprinde rațiunea superbiilor îngâmfate. Dar, le cuprinde credința noastră, cea creștinească. □

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 11 Nr. 117 -IANUARIE 1986- PUBLICATIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

DORINȚE PENTRU 1986

Eugen BÂRSAN

Am mai putea cuprinde titlul de mai sus și în cuvintele, ce-ți dorim noi ție, scumpă Românie în anul în care am intrat.

Prima dorință ce ne stă la inimă, ca un nestins jăratic, este eliberarea ta de sub asuprirea comunisto-sovietică.

E adevărat că în situația momentană nu se prea văd zori de eliberare pe cerul întunecat al României, dar mai e tot atât de adevărat că în îndelungata istorie omenească factorul imprevizibil a răsturnat conjuncturi politice ce se credeau nemuritoare. Iar în timp ce acestea au murit, imprevizibilul a continuat să rămână și pe mai departe un factor viu. A miza deci și pe imprevizibil ori pe un optimism în chip aparent ireal nu-i deloc o fantezie deșartă. Nicicând din pesimism n'au ieșit împliniri. Optimismul este cel care în fond e mediul realizărilor sau biruințelor. Prin natura lui, optimismul mai este și generatorul unei condiții sufletești sănătoase de care este nespus de mare lipsă în rândurile exilului. In pofida sumbrului din realitate, e cazul deci să privim spre țara de acasă și cu un optimism legat de imprevizibil.

In chip sigur această dorință supremă a noastră, este una cu dorința supremă a țării. Numai că pe când noi, de aici de unde suntem, o putem face cunoscută și afirma după cum vrem, ea, de acolo din robia în care se află, n'o poate face. O împiedică lacătul care i s'a pus pe gură și după care s'a retras în muțenie. E un lucru cumplit ca, de după acesta, țara să nu-și poată exprima nici măcar o dorință. In timpuri mai trecute de aspre greutăți, Românii se retrăgeau în codri. In timpul greutăților de azi, singurul loc de retragere le este sufletul. E greu de spus cât mai poate purta acest suflet, în timp ce tainicele lui chemări și strigăte sunt ușor de simțit și de auzit. Ele sunt aduse la noi de ecoul cuvintelor: "Invrednicește-ne Doamne de eliberare, că nu mai putem!! Prea multe s'au adunat și cu fiecare zi care trece viața ne este tot mai grea și mai imposibilă". In fața unei asemenea situații, e foarte firesc, deci, ca cele mai arzătoare dorinți ale exilului să fie concentrate în această direcție.

Numai cine nu poartă în inimă și preocupări

Continuare în pag.3

LA MULȚI ANI

—— Romulus ODOBEŞTEANU ——

Iubite cititor de pretutindeni, și acest an 1986 ne găsește răspândiți în toate colțurile planetei, departe de Carpații noștri dragi, departe de Moldova iubită, de podgoriile ei, de pădurile maramureșene, de dropiile lui Odobescu din Bărăganul nesfârșit, de Voroneț și de Deltă, de Brașov, Sighișoarea, Turnu-Severin și Constanța. Dar nu putem pomeni toate localitățile, deși le purtăm în suflet ca imagini de neșters ale copilăriei și tinereții noastre românești.

Oricât de bine ne-am fi aranjat în acest exil, oricât am vroi s'o rupem cu trecutul care rămâne pe vecie de nerecuperat, să uităm, să începem o viață nouă pentru noi și pentru copiii noștri, Tara Românească rămâne țara de dincolo de negură, un paradis pierdut.

"Mai suna-vei dulce corn pentru mine vreodată"? Dacă da, primul drum îl voi face la mormântul lui Eminescu, odihnindu-mă după atâtea cărări rătăcite și plângând sub teiul lui pentru atâtea jertfe date de nebunia și netrebnicia omenească.

In România de Mâine, democrată și creștină, integrată spiritual, politic și economic în Comunitatea Europeană, stat în Statele Unite ale Europei, visez să am puterea să creez, pe marginea mării între Carmen-Sylva (Eforie Sud) și Tuzla un măreț Mausoleu Eminescu, unde ar fi aduse și osemintele lui, la care să se aceadă printr'o imensă alee de plopi fără soț, cu un muzeu alăturat și un amfiteatru deschis de tip antic, ca cel dela Epidaur, unde anual să se facă o Comemorare Eminescu, cu spectacole de sunet și lumină, în vuet de valuri strigându-se eternitatea românismului pe versuri de Eminescu și muzică de Enescu.

Numai citind versurile lui Eminescu și ascultând muzica lui Enescu, ne putem da seama cât de profund original și unic este geniul poporului român.

Nimeni nu are voie să-l repudieze și să-l scoată din inimi.

Ticăloșirea lui prezentă privește un strat superficial și strict conjunctural. La cel dintâi semnal, nația românească va expluza în spasme imensa doză de impostură, de degradare umană, de minciună, abuz de moralitate îngurgitată sub amenințarea sovietică inițial și apoi sub șantajul agenților săi lăsați mai departe în țară de peste 40 de ani.

Când trâmbițele libertății vor suna - și vor suna inevitabil - marele nostru popor, fiii și strănepoții celor dela Războieni și Mărășești se vor scutura ca dintr'un vis urât și vor așeza din nou țara pe temelii de dreptate, de hărnicie, legalitate și moralitate. Mai ales moralitate.

Ceea ce strivește mai mult ca orice, în prezent, societatea românească, în toate compartimentele ei, este mizeria morală, impostura generalizată, mimetismul tâmp, lașitatea ridicată la rangul de blazon și cheie a parvenirii.

In România de Mâine nimic din toate acestea nu vor fi uitate și nimeni din cei care au contribuit, direct sau indirect, la tragedia națională de azi, nu va fi uitat. Nici el, nici fiii și nepoții lui. Un nou concept al răspunderii juridice stă să se plămădească.

Da, trebue să visăm la eliberarea pământului natal. Oriunde am fi și orice am fi. E o datorie de conștiință, de caracter și de demnitate personală.

Ce importanță are dacă ești bogat economic și sărac sufletește, debil spiritual? Ce vei face cu buna stare materială mâine, în ultimul ceas al vieții, când te vei întreba ce ai făcut pentru semenii tăi și ce lași în urmă? Tot omul își pune o asemenea întrebare, chiar și cel mai primitiv.

A mai trecut un an și ne apropiem de sfârșitul coșmarului unui popor, al unei serii de popoare, al unei lumi întregi.

Santajul atomic al Sovietelor se va dovedi în curând un bluff tehnic în serviciul unui cinism politic.

Cele 16 republici ale U.R.S.S-ului și zecile de naționalități închise în lagărul răsăritean urmare demagogiei leniniste, terorismului stalinist, complicității roosveltiene și pragmatismului englez, se vor scutura în curând de lanțurile robiei.

Sclavie economică și politică și mai ales mizerie morală: vine Revoluția Atlantică!

Așa cum, de curând, o spunea la Hamilton colegul M.F.Enescu, asemenea Evreilor care timp de 2000 de ani și-au urat la fiecare revelion: "La anul la Ierusalim!" și noi spunem de aici, Românilor de pretutindeni: La anul în România Eliberată! □

editorial

LUMEA ROMÂNEASCĂ A BIRUIT COMUNISMUL

Ce perspective se deschid, la început de an nou, pentru poporul român, de acolo din însclăvirile sale? Aceasta-i întrebarea ce ne frământă acum la capătul încheiat al anului cel vechi. Nu mai facem socotelile de sfârşit şi nu mai privim îndărăt. Privim spre viitor, şi privim cu încredere şi cu speranţe întărite. **Ce ne îndreptăţeşte să fim atât de încrezători şi plini de speranţe? Un fapt simplu şi ireductibil: poporul** român nu şi-a pierdut substanţa sufletească şi nu a renunţat la aspiraţiile proprii şi profunde. După 40 de ani de împilări şi iobăgie marxistă, poporul român **supravieţuieşte cu întregul său potenţial, spiritual şi** creator, intact şi viguros.

Suferinţa i-a dat măsura rezistenţei faţă de orice destrămare. Credinţa sa, cea creştină, l-a oprit dela orice tentaţie a pierzaniei. Legea strămoşească l-a călăuzit prin anii cei spurcaţi ai marxismului şi i-a forjat luciditatea. Morţii cei plecaţi pe tărâmul **celălalt, cei îngropaţi în pământul sacru, i-au luat jurământul aspru, ca să nu-şi piardă cumpătul, şi să nu-**şi altereze vrerea de a fi, de a-şi împlini propriul său destin istoric.

Astăzi, poporul român este lecuit de orice fel de iluzie şi tentaţie comunistă. Este imunizat, prin propria sa experienţă, faţă de pericolul comunist. In ţara românească, marxismul (şi comunismul) a devenit complet inofensiv şi **impotent.**

Din tot ce primim, ca documentaţie, din ţară, se desprinde cu toată claritatea imaginea unui popor sănătos, care nu şi-a pierdut firea, nu este derutat şi încovoiat de iobăgia comunistă.

Este resemnat, căci aşteaptă alte zori mai bune şi **de mare libertate, care să-i îngăduie creaţia şi o altă** împlinire a vieţii sale naţionale. Toate încercările comunismului român de a forma o generaţie marxistă, prin tineret sau capitulări, au căzut în ridicol şi stupiditate.

Comunismul a făcut mult rău, in România, dar nu a pătruns în substanţa etnică, a **vieţii** naţionale. Comuniştii români au ucis sute de mii de ţărani, muncitori, intelectuali, tineri, bătrâni şi femei. Au distrus instituţii şi forme tradiţionale de viaţă. Si mai ales, au oprit procesul de dezvoltare naturală al **colectivităţii naţionale. A oprit creativitatea spiritului** românesc. Poporul român a trăit, şi trăieşte, pe dimensiunile sale proprii, închegat în lumea subconştientului colectiv. De aceea în acele profunzimi ale existenţei sale, nu s'a putut infiltra nici un fel de otravă marxistă. Acolo, şi-au păstrat **Românii** firea lor, chiagul lor de etnicitate, de alcătuire naţională, şi au înfruntat vrăjmăşiile satanismului marxist.

Azi, bătălia a fost câştigată, de către lumea românească, căci n'a fost desfigurată, ci a ieşit la suprafaţă, cu mai multă **pricepere** a istoriei şi a rostului său în lume.

Lumea românească a biruit comunismul şi toate formele lui de manifestare. Este resemnată asupra condiţiilor vitrege de azi, însă plină de marile speranţe ale unei eliberări care va fi să vină. Cu euforia acestor speranţe de bine, începe poporul român Anul cel Nou.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că -REDACŢIA ACESTUI ZIAR- nu împărtăşeşte totdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

On behalf of Mila and the children, I am happy to offer my warmest greetings for this holiday season to the readers and staff of <u>Cuvantul Romanesc</u>.

The colourful diversity of celebrations and festivals being held across Canada in these coming weeks brings into clear focus the multicultural uniqueness of our nation. The freedom to observe traditional ethnic and religious practices is a fundamental fact of Canadian life, and I hope that your own celebrations will be exciting and joyful.

May I extend to you my very best wishes for a joyous holiday season with hopes that the coming year brings peace, health and happiness to your families and to your community.

Brian Mulroney

OTTAWA
December, 1985

CĂTRE REDACŢIE

* FLAGSTAFF, USA - Aruncaţi de viaţă departe, printre străini, cu sufletul chinuit de dorul alor noştri, de dorul patriei dragi - comoară de simţăminte şi amintiri de neuitat - acum în crunta robie comunistă, cu gândul la Crăciunul de altădată, vă spunem "Sărbători Fericite". Cu aceeaşi dragoste, vă urăm un an bun, cu belşug de satisfacţii şi bucurii, sănătate şi nestăvilită putere de muncă şi luptă pe drumul pe care mergeţi cu credinţă. "La Mulţi Ani!"

Aurel şi Safta POPA

* EVANSTON, USA - ...Vesti tot mai întunecate ne vin din ţară despre foame, frig, teroare, militarizare, şi revolte. Se spune că studenţii ar fi incendiat unele instituţii. O fi sau nu adevărat, nu ştim. S'ar putea să fie aşa, pentrucă toate acestea se fac nu în numele vreunei idei, ci dintr'un spirit de revoltă destructiv. Biet tineret, orbit, infirm spiritualiceşte.

Desigur există şi un tineret orientat, bun. Dar pe noi ne doare orice pierdere umană...

D.G.

* LOS ANGELES, USA - Cu recunoştinţă şi admiraţie îmi îndrept gândurile către toţi cei ce făuriţi cu multe eforturi atât de apreciatul "CUVANT ROMANESC", iar cu ocazia Crăciunului şi a Anului Nou, vă felicit şi vă doresc un an rodnic, spre unirea întregului exil românesc şi a eliberării patriei!
La Mulţi Ani!

Dan CRISTU

DUREROASĂ ABSENȚĂ

Alexandru BERCEANU

Este greu de înțeles cum într'o țară de importanța Germaniei Occidentale, Românii nu au reușit să închege nimic, pentru a susține științific cauza românească și pentru a lămuri străinilor locul nostru în lume.

Germania de azi este foarte solicitată, dacă nu invadată, de spionii comuniști, deghizați "cultural", și toți plătiți, ținuți pe bere și pe mâncare de Statul German. Nu de mult, anul 1985, printre o sumă de criminali dovediți, a fost expluzat și un pretins "cultural", care făcea turnee prin Germania ca să le vorbească studenților despre..."Miorița." Pe deasupra îl mai chema și...Lupu. Germania Occidentală este un fel de stup de miere al spionilor, atrași de excepționalele progrese industriale și tehnologice, împinși de asemenea și pentru poziția strategică a Germaniei, în mijlocul Europei.

Dar în Germania există și Români liberi, în exil, a căror problemă nu este industrial-strategică, sau "economică", așa cum se vede în ultimii ani la miile și miile unui nou gen de emigranți, care chiar se numesc "refugiați economic", și cărora nu le pasă de nici o problemă istorică sau culturală, fie ea chineză, românească, albaneză, ci traiul bun din "Occident".

Desigur că printre atâția amorfi aspiranți la ceva îndestulare, sunt și unele flori mai deosebite. Dar dacă aceștia, extrem de puțini dar valoroși intelectuali primesc asistența minimală din partea Statului German, deși ar putea contribui serios la o amplă acțiune de cultură românească fără falsificările ideologice din țară, nu găsesc nici o asociere închegată la care să adere efectiv. Nu există nici un focar românesc de acțiune culturală majoră a Românilor din Germania de Vest. Spunem majoră și efectivă, nu doar pe hârtie și fără nici o eficiență. In schimb emigrațiile germane din Transilvania, nu au doar publicații, dar au instituții și mari posturi de conducere academice, și au în mână toată problematica Sud-Estului european, iar în toate aceste acțiuni nu este implicat nici un nucleu românesc, de cercetare științifică, de creație culturală, de provocare a problematicii istorice în Sud-Estul Europei sub specia culturii, istoriei, și a efectivității românești în istoria europeană. Sunt atâtea probleme capitale pentru noi, dar nu există nici o concentrare românească în Germania, care să se ocupe de ele. De aceea în numele Românilor vorbesc alții, și în nici un caz pe bază de adevăr, ci mai ales pe baza unei vechi rămășițe de prejudecăți, cultivate la maximum de fosta propagandă a fostului al treilea Reich.

Germanii din România agită cu maximum de intensitate probleme privitoare la "popoare și minorități în arcul Carpaților". Fac congrese științifice frecvente adunând oameni calificați din toate domeniile istoriografiei și ale lingvisticii, dar care în general ignoră fundamental partea "românească" în această complicată problemă. Ce-au lucrat Românii din Germania, coerent, consecvent și în cadrul unei stabile așezări culturale în legătură cu rostul lor în primul rând "în jurul Carpaților"? Ce-au făcut Românii din Germania să diferențieze odată pentru totdeauna între cele două concepte geografic-politice, "Balcan" și "Europa de Sud-Est", lucru clar pe hartă, deoarece peninsula Balcanică, există și aceasta, are prin Dunăre o graniță perfectă. Iar ceea ce se numește respectiv "balcanism", are două aspecte: unul antic dezvăluit de Alexandru Randa, în "Balcanul, cheie a istoriei mondiale", și Balcanul post bulgaro-turcesc, dat ca model de permanentă explosivitate între națiuni diferite, în Sudul Dunării.

Nu se vede conturarea nici unui concept cultural și istoric privitor la Români, care să-și aibă origina în Germania de Vest. Ce s'a făcut acolo ca replică la un curent din ce în ce mai general în Germania de Vest și anume în jurul teoriei că aceia care își zic azi Români ar fi numai un fel de nu se știe ce balcanici, refugiați după anul 1000 peste Dunăre, unde stau și azi, după ce între secolul III după Christos, până la venirea Ungurilor spre anul 1000, nu ar fi existat nici țipenie de om din fosta lume din Dacia, a cărei existență o menționează mai întâi Herodot.

Dela sfârșitul războiului mondial II, au trecut 40 de ani. In acest timp România a fost din ce în ce mai mult confundată cu "socialismul național" de azi, plagă ucigătoare a neamului, între altele și prin exacerbarea otrăvii șoviniste. In acest fel s'au provocat reacții, aberante dar dăunătoare. Până la urmă începe să se pretindă că "Românii" nici nu există, ar fi doar invazori în fosta Dacie și nu au nimic cu aceasta. De aceea să fie lăsați în brațele Sovietelor care să facă ceva din niște oameni care nu ar avea nici o istorie, nici o cultură, nici o "feudalitate aristocratică" în trecut după cum și nici o "democrație reală" în secolul modernizării. Deci cu ei Europa nu ar pierde nimic.

Așa s'a ajuns să se vorbească azi în Germania de Vest, fără nici un fel de replică a Românilor liberi. Opinia pe dos care se formează în afară de România nu întâmpină nici o rezistență de idei, coerentă și consecventă în vreo formație culturală românească, pentru a scoate discuția depe făgașul fals, al anti-științei, al anti-moralei, al anti-Europei, al anti-creștinătății, al anti-umanității, pregătit de atâta vreme de oameni ignoranți în materie de românitate, dar organizați și conduși de orice voință de fier dincolo de orice știință, morală, europeitate, umanitate.

Dar aceștia sunt alții, așa că întrebarea rămâne, ce facem N O I, pentru adevăr, dreptate, libertate?

Al. BERCEANU

DORINȚE PENTRU 1986

Urmare din pag. 1

Neamul obidit de acasă, nu poate avea îngrijorări și dorințe imediate pentru el. Chiar dacă dorințele noastre pot avea un aspect de urări deșarte legate de Anul Nou, ele au în fond o mare valoare căci dovedesc un fir de legătură vie pe care-l avem cu soarta de azi a Neamului, ceea ce implică o poziție cel puțin sufletește militantă în slujba cauzei de desrobire de această soartă. O dorință cu forță de nestingere până la ultima suflare și până la realizarea ei, denotă un fundament național care trebue să constituie o bază a exilului. A dori și a trăi cu cât de puțină intensitate în dorințele și cerințele cauzelor naționale e un lucru care împodobește cu o anumită splendoare. Neamul românesc a avut parte de timpuri grele, dar ce l-a ținut și-l ține în viață este și acest frumos din ființa lui. E la dispoziția noastră să-facem și noi parte din acest frumos.

Rămâne foarte mult de dorit ca anul 1986 să aducă și o redresare a exilului în deficiențele lui. Intre acestea stă în primul rând problema unui mai bun spirit. A unui spirit care în materie națională este sursă de putere și în final de izbăvire. In general criza de spirit începe cu îndepărtarea de Dumnezeu și pierderea încrederii în noi înșine. Poate că 1986 ne va putea insufla, mai mult decât în anii trecuți, spiritul de care avem atât de mult lipsă, ca sursă de putere cu care să putem să ajutăm în chip mai eficace la izbăvirea țării din situația în care se află. Foarte mult condiționat de un mai bun spirit e capitolul solidarității naționale, cu care nu stăm deloc bine. Fără de o solidaritate națională care să corespundă cerințelor marilor datorii care ne revin, nu ne putem împlini pe plan național. Față de impostura din țară, care atentează zi de zi și în chip și fel la ființa Neamului, solidaritatea națională ca o poziție comună de luptă a tuturor în contra acestei imposturi, ar trebui să prevaleze orice.

Cum să ajungem la un mai bun spirit, ca factor de o mai bună solidaritate națională, ar fi în fond un lucru simplu. Tot ce trebue să facem este, să ieșim din egocentrisme, să rupem barierele partinice care blochează imperativa cooperare și luptă împreună pe plan național. Cine nu vrea să fie una cu celălalt în acțiuni care cer solidaritate față de problemele stringente ale țării, servește nefastul.

Acest nefast este un exponent al partinicului sau egocentrismului. Nu putem merge spre mai bine decât în măsura în care reușim să ne eliberăm de ce e destructiv în noi. E vorba deci de o autoeliberare interioară a noastră. Numai plecând dela necesara clarviziune în această privință și punând în slujba ei determinarea de care este nevoie, ne vom putea ajuta ca 1986 să ne scoată din impasul deficiențelor care ne țin pe loc.

Eugen BÂRSAN

Simple comparații între:

APARTHEID ȘI RSR-HEID

In fața Ambasadei din Washington umanitariștii protestează contra apartheidului practicat în Africa de Sud.

Frumos și felicitări!

Sugerăm acestor apărători ai "Drepturilor Umane" să-și continue marșul până la poarta Ambasadei RSR-ului, unde pot fi arestați și fotografiați încă odată.

Le explicăm și motivele pentru extra-reclamă gratuită:

In Africa de Sud alegerile nu-s bazate pe principiul: un om, un vot.

In RSR votează toți pe candidații impuși de guvern.

Care-i deosebirea dintre un guvern care nu-i ales de întregul popor și un guvern pe care întregul popor este silit să-l aleagă?

In Parlamentul din Johannesburg, mai bine de un sfert din membri reprezintă partidele de opoziție.

In MAN (Marea Adunare Națională) din București, nu există nici o opoziție.

In Africa de Sud colorații n'au voie să intre în magazinele unde cumpără albii.

In RSR toți sunt albi, dar avem diferite "culori" de magazine:

A) Magazinele "Shop", unde se cumpără cu valută forte articole importate (temporar închise cu scopul de a substitui produsele importate cu cele indigene).

(Notă: "Ultimele cumpărături ce s'au făcut la "Shop" în baza valutei forte, au fost ulei, zahăr, făină, etc., declară o vizitatoare recent întoarsă din RSR.)

B) Magazinele special amenajate pentru liderii comuniști, unde poți găsi de toate și ieftin. Aci se intră cu autorizație specială.

C) Magazinele pentru "colorații-români" unde cumperi pe cartelă ce găsești, dacă găsești, când găsești, și cum găsești.

In Africa de Sud nu există cartele.

Episcopul Tutu ține predici, discursuri, critică politica guvernului și călătorește în toată lumea. Nici o Biserică nu-i desființată, nici un credincios închis pentrucă citește Biblia.

In RSR Patriarhul laudă "Epoca Ceaușescu" și-l ajută să dărâme bisericile.

Unde-i mai multă libertate religioasă?

Negrii din Africa de Sud, în comparație cu negrii din celelalte țări africane, au cel mai ridicat standard de viață.

Românii, în comparație cu celelalte țări din Europa, au cel mai scăzut standard de viață.

In Africa de Sud, ca și'n America, se păzesc frontierele ca să nu intre străinii fără pașaport.

In RSR frontierele sunt păzite ca să nu plece Românii fără pașaport.

In Africa de Sud poți citi ziare, reviste cărți ce apar în străinătate.

In RSR n'ai voie să trimiți nici măcar o carte de rugăciune.

Pentru faptul că în Africa de Sud există apartheid, politicienii din Washington au impus sancțiuni economice.

Pentru apartheidul din România, cei din Washington au acordat tov. Niculae Ceaușescu Statutul de Națiune Favorizată.

Unde-i cumpăna dreptății?

Stroe MOLDOVANU

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ

DIN HAMILTON, ONTARIO, CANADA

VĂ INVITĂ LA FESTIVALUL DE GALĂ

Sâmbătă 10 Mai, 1986

CÂND SE VA SĂRBĂTORI

ZIUA DE ZECE MAI

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ȘI

A ZECEA ANIVERSARE A ZIARULUI CUVÂNTUL ROMÂNESC

Conferențiari:

Prof. Dr. AURELIO RĂUȚĂ, Universitatea Salamanca, Spania

Prof. Dr. NICOLAE ILIESCU, Universitatea Harvard, USA

Te-Deum - Program special - Banchet - Mare bal

ROYAL CONNAUGHT HOTEL

112 KING STREET EAST, HAMILTON, ONTARIO

Ținută: semi formală — Programul detaliat va fi anunțat ulterior

În atenţia Academiei Româno-Americane de Arte şi Ştiinţe

TOVARĂŞUL PERAHIM ŞI ANTOLOGIA ARTIŞTILOR LIBERI

—Camilian DEMETRESCU—

Am citit cu interes comunicatul secției de presă și editură a Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, privind hotărîrea de a se publica o **antologie** a artiștilor plastici români stabiliți în lumea liberă, pe lângă o **enciclopedie** a contribuției românești la cultura universală în ultimii cincizeci de ani. Acest proiect editorial nu reprezintă numai o legitimă prezentare a valorilor spirituale românești afirmate pe plan mondial, valori în parte necunoscute de cultura oficială din România de astăzi, sau tendențios promovate; el vrea să fie, desigur, și un act de justiție față de acei artiști sau oameni de cultură care sunt șterși din orice antologie publicată în țară, doar pentrucă "au fugit" și ca atare sunt considerați trădători. Ei nu pot avea nici nume, nici dată de naștere, nici operă; sunt pur și simplu inexistenți. In antologiile tipărite la Casa Scînteii nu pot figura decât cei care au rămas consemnați în cazarmă. Publicul românesc nu-i poate cunoaște pe cei "fugiți" decât prin posturile de radio libere, sau din rara presă străină intrată clandestin în țară. Așadar, inițiativa Academiei Româno-Americane se cuvine a fi salutată și susținută. Cu o singură condiție: să clarifice mai întâi ce se înțelege exact prin cuvintele "artiști plastici stabiliți în lumea liberă". Dacă prin "stabiliți" Academia înțelege "artiștii care pentru a dobândi libertatea de conștiință și de expresie au lăsat totul și au luat calea exilului", atunci scopul inițiativei e clar ca lumina zilei. Dar dacă în categoria "stabiliți" sunt asimilați și activiștii de partid, staliniști notorii care timp de mulți ani au negat celor mai sus menționați libertatea de conștiință și de expresie, și care, după ce și-au făcut plinul, când stalinismul sovietic a fost înlocuit cu cel ceaușist, au fugit în "Occidentul putred" cu pașapoarte oficiale, dacă acești tovarăși vigilenți sunt asimilați cu victimele lor, atunci proiectul editorial își pierde orice sens.

Nu ar trece nimănui prin minte că o asemenea antologie ar putea asimila cele două categorii de artiști stabiliți în lumea liberă. Dacă totuși cerem Academiei să precizeze care este criteriul de selecție, este pentrucă suntem informați că s'au luat contacte cu anumite persoane pentru a fi incluse în antologie, fără a se ține cont de principiul moral enunțat mai sus. Comunicatul precizează că antologia "va fi realizată sub supravegherea cunoscutului critic de artă Ionel Jianu din Paris". Mă adresez deci direct domnel sale: "Domnule Jianu, știu că aveți intenția de a dedica în antologia pe care o pregătiți un spațiu personal artistului Jules Perahim, stabilit în Occident acum cincisprezece ani. Dvs. știți foarte bine ce rol a jucat Perahim în perioada teroarei staliniste, în funcția de comisar la artele plastice. Cunoașteți efectul dezastruos pe care acea perioadă l-a avut asupra artelor românești, în toate aspectele sale dramatice. Cu toate acestea considerați legitimă includerea pictorului Perahim în lucrarea care v'a fost încredințată spre redactare. La obiecțiile noastre (ale unor artiști și critici din exil), ați replicat în mod surprinzător, invocând fantoma unui argument de tristă memorie în republica populară Română, antisemitismul. Nu domnule Jianu, aici este vorba de respectul datorat adevărului. Perahim nu are ce căuta în antologie nu pentrucă este evreu (sunt mai mulți artiști evrei care vor onora antologia cu prezența lor) ci pentrucă e răspunzător de instaurarea teroarei în artele plastice românești, teroare care a constrâns mulți artiști la actul disperat de a se despărți de țară. Dacă se poate vorbi astăzi de antisemitism în România, acesta a fost adus de trupele sovietice în 1944 cu care se întorcea în țară Perahim, în uniformă de ofițer sovietic. Nu este oare Uniunea Sovietică statul cel mai antisemit din lume, astăzi? Așadar, domnule Jianu, cum putem noi fi antisemiți, noi care nu suntem nici sovietici nici staliniști?

Dar dacă Dvs. cunoașteți biografia lui Perahim, din respect pentru cititor suntem datori să i-o prezentăm pe scurt, pentru a judeca împreună dacă acest pictor are dreptul să figureze în antologie.

Iată câteva date importante privind activitatea lui Perahim în țară după sosirea sa în uniforma de ofițer sovietic:

Din 1946, anul înființării U.S.A.S.Z.-ului (Uniunea sindicatelor de artiști, scriitori și ziariști) Perahim a fost fără încetare în conducerea organelor care au controlat artele plastice în România, până prin 1965 când a fost eliberat din posturile pe care le ocupa. In prima perioadă, de ocupație militară sovietică, a fost unul dintre cei mai zeloși activiști ai partidului în acțiunea de epurare a artelor românești prin metode de discriminare, violență și cruzime fără precedent, printre care:

Arestarea și deportarea fără proces în închisori și lagăre de muncă forțată (de ex. Vasile Brătulescu, Eleonora Costescu, George Tomaziu, Remus Niculescu etc, etc); eliminarea fizică (Pictorul Anatol Vulpe și sculptorul Popovici).

Constituirea faimoasei comisii de reeducare a artiștilor cu "mentalitate burgheză" în ateliere conduse de artiști începători dar zeloși activiști de partid ca T. Krausz, Freiberg etc, ateliere cu frecvență obligatorie prin care au trecut maeștri ca Pallady, Catargi, Sirato, Lucian Grigorescu etc, etc.

Eliminarea brutală din Uniunea Artiștilor Plastici a unor pictori valoroși, deci aruncați efectiv pe drumuri, prin 1952-53, unii din ordinul direct al lui Perahim, ca Ion Musceleanu, Valentin Hoeflich, Tuculescu, Vânătoru, etc. etc.

Persecutarea și reducerea la mizerie a unor membri U.A.P., refuzarea sistematică a lucrărilor în expozițiile de stat, ștergerea de pe listele de achiziții, exterminarea prin infometare, în timp ce "elita" de partid, selecționată de Maxy și de Perahim (elită astăzi în majoritate fugită în Occident) încasa sume exorbitante prin casieriile ministerului și ale Fondului Plastic. Henri Catargi trăia în mizerie (prin 1954 a lucrat în atelierul meu timp de un an, deoarece nu avea unde să lucreze), fiind ostracizat de Perahim.

La intervenția conducerii U.A.P. (deci Maxy, Perahim, Caragea, etc.) Theodora Chițulescu, sculptoriță și funcționară la Sfatul popular al capitalei, a fost dată în judecată pentrucă a îndrăznit să organizeze în Parcul Herăstrău o expoziție Pallady, prima după 23 August, prin 1952-53. Este unul din miile de cazuri de ostilitate fățișă față de valorile marei arte românești care trebuia **ștearsă din mintea Românilor.**

Dat afară din Uniunea artiștilor plastici Tuculescu, bolnav și infometat a cerut în repetate rânduri să poată executa, orice, prin Fondul Plastic (chiar portrete de pavoazare), fiind refuzat sistematic, în urma severelor dispoziții ale conducerii U.A.P. E cunoscută afirmația lui Perahim: "In orice Român văd un legionar", deci, nici o milă pentru dușman! Tuculescu lucra într'o mică odaie, în care mânca și dormea. Sufocat de lipsa de spațiu, implora prietenii și pe cine ar fi fost dispus, să vină să-i ia tablourile din casă; erau prea multe și nu mai putea trăi cu ele, îngrămădite peste tot. Intreaga operă a lui Tuculescu a fost făcută în aceste condiții, în timp ce "elita" beneficia de vile și ateliere somptuoase. Nu a beneficiat niciodată de achiziții și comenzi, pentrucă era considerat "dușman".

Sculptorul Gheorghe Anghel, de asemenea un "dușman" periculos pentru Perahim, nu a avut o soartă mai bună decât Tuculescu. Din lipsă de atelier a trebuit să-și distrugă cele două sculpturi monumentale dedicate lui Luchian și Andreescu, păstrând doar capetele. Operele fuseseră expuse în spatele Muzeului Simu (azi distrus de partid). Doar prin grija lui Doncea, Anghel a avut în ultimii ani ai vieții un mic atelier din scânduri, în fundul curții unde era tolerat de prieteni. A murit de cancer, în condiții dubioase, sechestrat într'o cameră de spital cu diagnostic falsificat, pentru a nu fi îngrijit de adevărata lui boală.

Criticul Victor Beneș, a cărui moarte dramatică e pusă pe socoteala uneltirilor lui Perahim și acoliților săi pe lângă Editura Meridiane, e una dintre victimele directe ale represiunii "fără nici o milă" împotriva "dușmanului".

Ca șef al secției de grafică, Perahim avea drept de veto pentru orice fel de comandă pentru ilustrații, în toate editurile. Chiar dacă un artist prezentase desenele definitive, comandate și plătite în acont de editură, dacă artistul era "un dușman" i se rezilia contractul și era constrâns să restituie acontul încasat.

Ca scenograf, Perahim s'a dedicat în special pieselor de teatru sovietice, de cea mai dogmatică factură, ca de pildă "Tragedia optimistă", "Furtuna", etc.

In ce privește "originalitatea" artei lui Perahim, e cunoscut incidentul cu fotograful Aurel Bauch care l-a denunțat pentrucă a copiat cu nerușinare fotografiile lui de țărani (cu calcul deasupra) pentru ilustrațiile la "Moromeții" lui Marin Preda, "operă" care a fost premiată de stat.

Impostura artistică a lui Perahim **"realist-socialistă" poate fi constatată de** oricine se duce la Mangalia să vadă imensul și hidosul mozaic pentru care a încasat sume indecente, plătite de popor. Ziarele epocii sunt pline de ilustrațiile lui Perahim, grotești și emfatice, în slujba idealurilor bolșevice.

In calitate de redactor șef al revistei "Arta plastică" Perahim a dus o politică de discriminare a valorilor românești, exaltând arta sovietică și, paralel, anumite tendințe din avangarda istorică situată la polul opus al marei tradiții de artă românească, pe care o disprețuia. Critici ca Beneș, Brezeanu, Argintescu-Amza etc, nu erau publicați, ca să nu mai vorbim de artiștii considerați "burghezi", dușmani ai poporului. Un ultim amănunt, semnificativ: Perahim încasa regulat orice salariu (și avea mai multe) micșorat de câteva **sute de lei, conform legii** care prevedea reducerea salariului pentru persoanele fără studii **universitare.** Perahim are doar câteva clase școlare, dar conducea o revistă de cultură și destinele artei românești.

Cer iertare cititorului dacă am omis fapte importante sau am spus prea puțin despre cele citate. Ar trebui consemnată într'o arhivă a memoriei românești tragedia consumată zi de zi după sosirea hoardelor în România, și a politrucilor veniți odată cu ele, în artele plastice ca și în celelalte domenii ale culturii.

Judecați stimați cititori dacă pictorul Perahim "stabilit" în lumea liberă are nevoie de un locușor în biata antologie a colegilor goniți de el în lumea Occidentului reacționar, el care și-a cucerit o glorie nepieritoare în dosarele securității și ale stalinismului pecerist.

Rugăm Academia Româno-Americană să analizeze din acest punct de vedere proiectul de antologie, aducând o precizare la comunicatul publicat în Cuvântul Românesc. Dacă totuși redactorii antologiei , în dorința de "absolută obiectivitate", intenționează includerea tovarășului Perahim în lucrare, vor trebui să introducă, în baza aceleași obiectivități, datele mai sus menționate din activitatea în România a pictorului în perioada stalinistă. O vor putea face pe larg, așa cum merită Perahim, deoarece antologia va cuprinde doar câteva nume de artiști așezați în Occident: toți ceilalți se vor retrage cu deferență spre a da cât mai mult loc corifeilor diasporei staliniste. Nu credem însă că Academia ar fi dispusă pentru editarea unei Monografii Perahim și cu atât mai puțin a unei antologii a "realismului *socialist" în exil.* Inchidem această lungă paranteză urând oamenilor de cultură din conducerea Academiei Româno-Americane, succes deplin în promovarea adevăratelor valori ale culturii românești. Il rugăm de asemenea pe domul Ionel Jianu să reflecteze la motivările care ne-au determinat să scriem prezentul text. □

"AI SĂ DAI SEAMA DOAMNĂ!" ..."CAPUL LUI MOȚOC VREM"...

—N. STOIA—

Istoria ne e ca o rudă apropiată, plecată dar prezentă în amintire mai ales că ades ne vizitează. Acum când cei din țară sunt **complet** doboriți la pământ, ea le e o licărire de speranță.

Epoca actuală parcă ar retrăi o blestemată domnie fanariotă, doar că Inalta Poartă e acum la stânga. Tot un netrebnic a cumpărat în taină domnia și s'a furișat mieros în scaun proclamând instaurarea dreptății, doar fapta l-a dovedit mai viclean și mai hrăpăreț decât oricare altul. Imbătrânind, s'a înrăit și mai abitir alunecând într'o nebunie, aceea a dărămării vestigiilor trecutului, punând în loc dezgustătoare palate taman când norodul a ajuns în zdrențe și nu mai poate de foame. Pe vremuri, la o năpastă ca asta, vechea poartă arăta milă și își trimitea omul de credință ca să-l căsăpească pe Domnul trădător. Dar nu-i de așteptat milă dela "Luminățiile" de acuma. Ele se bucură de pieirea Românilor.

In loc să ne oprim să numărăm oalele sparte, căinându-ne, mai bine să socotim răul ce bântuie țara acut și dezastruos. L-aș numi sindromul salvării personale cu orice preț. Un fel de aplicare a zicalei: "Cine poate, oase roade. Cine nu, nici carne moale". Odată clar că șansele supraviețuirii cetățeanului de rând se apropie de zero, unii, **asemenea șoarecilor** înghesuiți într'o cușcă, se cațără peste semeni și chiar se oferă voluntari în treaba murdară a distrugerii lor. Recompensa vine automat și calculată proporțional cu eficacitatea. Dar chiar și mici avantaje materiale precum arderea fără teamă a unui bec electric mai puternic decât 40 wați sau un mic abuz în aprovizionarea cu alimente contează și fac viața mai tolerabilă.

Este o lege socială a abuzurilor, tipică sistemului comunist și dezvoltată cu înflorituri tipic naționale. Cei de sus abuzează la scară mare, feriți de a da socoteală. Pe trepte în jos fiecare abuzează conform rangului și a legăturilor. Jos de tot e voluntarul-informator, și niște firimituri îi sunt azvârlite și lui. Iar când mizeria îngroașe în proporție de masă rândurile acestora, consecințele devin extrem de grave. Există o figură umană, un fel de culme a acestui gen: Adrian Păunescu. Potrivit talentelor sale și croindu-și cariera de prim tămâitor al lui Ceaușescu, el și-a asigurat o porție mare de abuzuri permisibile. Când a întrecut măsura a urmat o disgrațiere temporară după care treaba e reluată. Cândva, Păunescu mărturisea unui amic că detestă mizeria și că principala-i

Continuare în pag.6

DE CE FUG BALERINII

—Constantin MACRI—

Rusia secolului 19-20 a fost o ţară de mari frământări de idei şi înaltă emulaţie artistică.

Dansul şi muzica au excelat prin reprezentanţi care au împins creaţia artistică, adeseori, până la sublim. Dar Rusia contemporană a devenit Rusia Sovietică şi un timp s'a crezut într'o înflorire excepţională a artelor sub noul regim.

Dar n'a fost aşa şi ultimii trei mari poeţi contemporani Revoluţiei din 1917, Esenin, Block şi Maiakovski au ales calea sinuciderii.

Nimic de seamă n'a mai dat tradiţia marelui roman rus al sec. XIX, iar "Pe Donul liniştit" se pare că e un furt literar.

Disciplina ideologică şi supravegherea de partid, inhibă orice impuls creator autentic. Ca pretutindeni, în lagărul răsăritean.

Pentru cei din Occidentul civilizat pare de neconceput ca un dramaturg, poet sau romancier să-şi supună inspiraţia şi creaţia controlului ideologic al partidului. Nici inchiziţia cea mai severă nu punea la "Index" decât scrieri socotite nerespectuoase cu dogma. Dar ele apăreau şi circulau, şi Biserica de atunci interzicea doar lectura lor. Exemplul lui Giordano Bruno şi Galileo Galilei sunt grăitoare despre "disidenţa" de atunci şi rigoarea represiunii eclesiastice.

Percepem oare aici în Occident această imensă tragică realitate: a nu putea să te manifeşti artistic decât cu aprobare dela partid şi autorităţi? A te manifesta nu politic, ci artistic. A fost vreodată dela Torquemada încoace vreo mai teribilă intoleranţă spirituală şi o mai mare imixtiune şi ofensă în tainele sufletului omenesc, unde se zămislesc idei şi forme noi de simţire şi gândire asupra lumii şi vieţii omeneşti?

Categoric o asemenea compactă şi strivitoare opresiune a spiritului nu a mai cunoscut istoria. Dictaturi politice au fost, sunt şi probabil vor mai dăinui până la completa maturizare a popoarelor, dar dictaturile asupra gândului şi simţămintelor sunt din ce în ce mai demne de dispreţ şi mai ridicole în rezultate, în perspectiva dezvoltării formidabile a mijloacelor de comunicaţie în special, audo-vizuale.

Rusia Sovietică şi celelalte ţări satelite au fost părăsite de mari personalităţi creatoare, care în neputinţa de a mai respira aerul de duplicitate, de mimetism şi de opresiune din ţările lor, au luat dramatica hotărîre de a lua calea exilului. Dramatică pentrucă pentru un autentic creator contactul diurn cu mediul ambiant în care s'a descoperit pe lume şi de care e legat prin mii de fibre, unele aproape nebănuite şi nerelevate decât în exil, este o hotărîre de viaţă şi de moarte, adeseori transplantarea secţionând şi resursele cvasimisterioase ale impulsurilor inspiratoare şi creatoare.

Si cu toate acestea au fugit şi fug scriitori, poeţi, muzicieni, regizori, balerini, etc.

Toate acestea m'au făcut să mă întreb, de ce fug balerinii?

Am vizionat la T.V. un spectacol la care a asistat şi Dl şi Dna Reagan şi în cadrul căruia a dansat sublim un balerin rus, relativ recent refugiat în U.S.A.

Se cunoaşte şi nu se poate contesta că pentru balet U.R.S.S. are o veche şcoală, o mare şi glorioasă tradiţie şi că îndeobşte se asigură corpului de balet, mai ales vedetelor, un trai mai mult decât decent şi o consideraţie socială unanimă.

Şi cu toate acestea, din nou, de ce fug balerinii? Miam pus cu adâncă amărăciune şi tristeţe infinită această întrebare.

Dacă poetul, romancierul, regizorul, sculptorul şi pictorul chiar, exprimă ceva mai mult sau mai puţin desluşit cu o semnificaţie care poate fi în spiritul intoleranţei jdanoviste interpretat ca o abatere dela puritanismul ideologic marxist-leninist, balerinul ce abatere poate să aibă, pe plan ideologic, în cadrul manifestării sale artistice? Ce poată să spună antipartinic, prin corpul său mişcat în ritmuri mai totdeauna de o semnificaţie ambiguă?

Atunci mi s'a conturat următorul răspuns: balerinul vizionat de mine avea fluxuri ale privirilor, mişcarea capului, împreunarea mâinilor, saltul picioarelor, toate coordonate intr'un vădit dialog cu un absolut spiritual care ne transcende.

Indiferent dacă eşti credincios sau nu, balerinul te captiva şi parcă te lua de mână să-ţi arate orizonturi necunoscute şi nebănuite unde sălăşluieşte parcă eternitatea.

Toată fiinţa balerinului era metamorfozată într'o aură de strălucire şi tensiune spirituală, care te făcea să exalţi de fericirea de a fi om. Că eşti om şi că numai ţie îţi este accesibilă această scrutare, prin artă, a limitelor fiinţei umane şi posibilitatea de a transcende aceste limite, proiectându-te, măcar pentru o clipă, în zonele dăinuirii pure şi eterne. Toate artele tind să întreţină un asemenea dialog, dar nimeni nu o face mai exemplificativ, mai sintetic şi mai direct sugestiv decât dansul.

Ori, un asemenea dialog, un asemenea apel, o asemenea căutare a imperisabilului spiritual, fie chiar sub formă de viziuni artistice, este interzisă categoric în ideologia marxist-leninistă, centrată exclusiv pe materialismul istoric şi dialectic. Atât şi nimic altceva decât socialism ştiinţific, antimetafizic, materialist şi ateu.

Dar balerinul rus a dansat în libertate, în libertatea înţeleasă ca un climat şi o ambianţă absolut nereticentă, oferind imagini de artă de neuitat.

Am avut senzaţia clară la capătul acestor gânduri, că balerinul nostru semăna exact cu o pasăre a paradisului scăpată din colivie. Căci ce este acest imens imperiu care se întinde dela Praga la Vladivostock decât o imensă cuşcă cu gratii unde îngrijitorii, vin pe rând, pentru a aduce hrană, apă şi bici.

Oricât ne-ar impresiona la circ cu toată strălucirea de paiete şi reflectoare de rigoare o dresură de cai admirabil întreţinuţi, ea nu va putea nicicând să echivaleze în grandoare cu o cavalcadă spontană dintr'un pampas argentinian.

Există, cred, aici un tâlc profund, care priveşte viaţa socială de pretutindeni şi mai ales a lumii de mâine. Mai devreme sau mai târziu dresajul oamenilor depe 1/3 din suprafaţa pământului, va înceta.

Libertatea, sfânta libertate va fi recâştigată pentru cele 42 de naţionalităţi şi etnii din lagărul sovietic sau sateliţii lor din centrul Europei, Asia de Sud-Est şi Africa.

Omul se chirceşte în oprimare politică şi spirituală chiar dacă e bine hrănit şi adăpat şi pus la adăpost de intemperii.

Omul liber este singurul în stare să învingă abuzurile de libertate din straturile sociale decadente ale Occidentului şi să elibereze popoarele captive din anumite regiuni ale lumii.

Omul liber va găsi soluţii constructive la eterna luptă dintre bogaţi şi săraci, dintre cei puternici şi cei slabi. Numai omul liber, care gândeşte şi luptă şi crează în libertate, va rezolva raţional şi ştiinţific problemele care vin, în avalanşă, ale lumii moderne.

Cum şi când se va întâmpla aceasta?

Atunci când toţi, absolut toţi, se vor mobiliza şi vor face din libertatea tuturor popoarelor lumii, din democratizarea regimurilor lor politice o problemă de bază, fundamentală în orice dialog internaţional.

Atunci când ne vom îndrăgosti ferm de imaginea omului liber şi de frumuseţea vieţii trăită în libertate şi securitate şi când plonjând ca balerinul nostru, vom forţa legile inerţiei politice din noi şi din societatea în care trăim, mişcându-ne paşii vieţii în căutarea unui ideal de armonie, de ritm şi de avânt spiritual.

Aceasta-i lecţia pe care ne-a predat-o balerinul rus, refugiat în Occident. □

Costume naţionale din Huneodoara — Foto: A. PETIT

DACĂ RUŞII AR VREA PACE...

—Florian ONITZA—

De când e omul pe acest pământ, a avut de înfruntat multe calamităţi ale naturii: viscole, cutremure, inundaţii, în timpul cărora nu a putut construi nimic.

În vremea noastră a mai apărut pe pământ şi o altă calamitate, caracterizată prin uneltiri viclene, minciună şi teroare. Sub masca unor declaraţii pacifiste, făcute de fostul lider comunist rus, Hrusciov: "dezarmare generală şi totală", Sovieticii au însutit înarmările, pentru a pregăti o calamitate mai mare ca toate şi ca să distrugă tot ce generaţiile trecute au construit cu trudă şi durere.

În faţa acestor înarmări fără precedent, ţările libere se găsesc în alternativa de a se pregăti pentru apărare sau de a se sinucide. Putem constata astăzi, că aceste ţări nu vor să se sinucidă.

Sovieticii vorbesc şi azi, ca şi în trecut, despre pace; faptele lor însă, dovedesc lumii întregi că nu vor să renunţe la aşa-zisa "revoluţie mondială". Dovada este faptul că menţin în continuare simbolurile revoluţiei şi merg înainte cu aceste simboluri, punându-le ca îndreptar de conduită pentru toţi comuniştii.

Să vedem care sunt şi ce simbolizează de fapt steagul roşu, secera şi ciocanul?

Influenţa şi puterea cuvintelor este cuprinsă în semnificaţia şi explicaţia pe care o dă dicţionarul şi nicidecum aşa cum vor să interpreteze adepţii "doctrinei minciunii" ca să amăgească popoarele lumii.

1. Steagul roşu.

Deschideţi dicţionarul limbii române şi citiţi: "roşu, este culoarea sângelui"; a sângelui nevinovat, care s'a vărsat în temniţele şi lagărele de exterminare comuniste, am putea adăuga noi. Mai departe, iată ce explicaţie o dă dicţionarul limbii române expresiei "a vedea roşu": este "a te înfuria, a te enerva foarte tare", aşa cum se înfurie taurii sau curcanii când le punem în faţă culoarea roşie.

Cu alte cuvinte, această culoare, asociată cu lozinci şi scandări dirijate de agitatorii înverşunaţi, trezeşte furia, cu care adepţii trebue să se năpustească unii asupra altora, sau asupra unor presupuşi adversari, să-i bată până la sânge, să-i tortureze şi chiar să-i ucidă, aşa cum s'a făcut şi se mai face în închisorile comuniste.

2. Secera.

În toate dicţionarele este definită astfel: "unealtă curbată, care taie dela bază". Iar "a secera, înseamnează nu numai a tăia dela bază cerealele ci şi a ucide oameni şi animale dintr'o dată şi în număr mare." Curbat, înseamnează şi strâmb, sau cum este scris în dicţionare "linie care nu este dreaptă". A nu fi drept, este a nu fi în conformitate cu dreptatea şi cu adevărul. Opusul adevărului, este minciuna.

3. Ciocanul.

Este definit astfel: "unealtă de lovire sau de deformare prin lovire. Iar a sta "ciocan pe capul cuiva" este a stărui mult pe lângă cineva şi a-l plictisi cu insistenţele. Este exact ceea ce se face în comunism prin aşa-zisa "îndoctrinare" care nu este altceva decât "lovirea" insistentă a creerului, până la completa lui mutilare.

Aşadar, simbolurile comunismului -roşul, secera şi ciocanul nici pe departe nu exprimă o formă de viaţă mai fericită pentru oameni sau pentru o anumită clasă socială, ci oprimarea, constrângerea, suprimarea tuturor libertăţilor, la care aspiră orice făptură omenească. A nu avea dreptul să spui ce gândeşti, să scrii sau să critici cu bunăvoinţă unele fărădelegi săvârşite de dictatorii dela putere, este tot ce poate fi mai nedrept, mai imoral şi mai abject pe lumea aceasta.

Lumea liberă şi popoarele oprimate de Sovietici, trebue să le ceară Ruşilor, schimbarea simbolurilor, care ar putea fi aceasta: steagul roşu, să fie înlocuit cu un steag alb, pe care, în loc de seceră şi ciocan, să fie imprimată o ramură de măslin, adică adevăratul simbol al păcii.

Când acest steag va flutura deasupra Kremlinului, vom putea spera că Ruşii ar vrea cu adevărat PACE! □

MISTERIOASA AMERICĂ

—Horaţiu COMANICIU—

Războiul de o sută de ani se termină în 1453. A fost un război pornit pentru stăpânirea mărilor. După el urmează un timp de mutaţiuni profunde. Domnia feudelor se încheie în profitul schimburilor comerciale. Privirile se îndreaptă spre mări, spre descoperiri de noi teritorii, spre centralizare. Se ridică oamenii Renaşterii, ce ştiu acum că pământul e rotund. Ei cunosc ceva din acest glob terestru, ceva din Asia şi Africa, dar nimic din ceea ce este spre Apus. Dincolo de Spania e un mister, un vid. Legende circulau în ceea ce priveşte Apusul, dar şi speranţa profeţiei lui Seneca "că Tetys va descoperi un nou univers".

Acest nou univers îl va descoperi Cristofor Columb. El este un italian născut la Genua în 1451. La 14 ani el ia drumul mărilor. La 32 de ani îl găsim în Portugalia, prezentat regelui Ioan al doilea. El expune regelui planul său de-a încerca să atinga India, pe calea apelor atlantice. Regele consultă astronomii, medicii şi ecleziasticii. Aceştia se opun şi Columb eşuează. El pleacă spre Spania cu o nouă speranţă. El colindă de ani ca să-şi poată realiza visul. Vor trece nouă ani de încercări, până să reuşească. Istovit de peregrinări, de foame şi de opoziţii, cu copilul său Diego de patru ani, bate la poarta unei mânăstiri de Franciscani din Andaluzia. E întrodus în mânăstire, ajutat să -şi refacă forţele. Franciscanii cunosc anturajul regal, şi-l întroduc la Curte.

Regina Isabela şi Ferdinand Catolicul, îl primesc şi ascultă planurile lui de-a atinge India, Cipango, ţara Marelui Han, unde aurul şi pietrele scumpe se găsesc din belşug. Marele Han e puternic şi s'ar putea încheia cu el o alianţă contra Islamului, pentru desrobirea sfântului mormânt. El ştie să agite imaginaţia celor ce-l ascultă. El expune totul pe bază ştiinţifică, aşa cum se credea pe atunci, dând date sigure, care se vor dovedi ireale. Dar dacă preciziunile vor lipsi, intuiţia se va dovedi genială.

Un om complicat acest Columb. Om al evului mediu prin etica lui creştină şi pornirea de cruciat, om al Renaşterii prin spiritul de aventură şi de acţiune. E un visător, dublat de un om practic.

El cere Suveranilor asigurări. El vrea să fie vice rege al teritoriilor ce va descoperi. Cere procente din câştiguri. Cere titlul de amiral. Suveranii ezită, dar după cucerirea Grenadei, ei acceptă grelele condiţii. Asta se petrece în anul 1492, marele an al Spaniei, când Maurii sunt învinşi, Spania unificată şi mai vine şi descoperirea Americii, chiar dacă cel ce-a atins Antilele, şi coastele Americii, se credea în apropierea Chinei. Columb, după atâtea eforturi, îşi vede idealul realizat. El intră la regi ca un simplu navigator şi iese ca amiral, dotat cu'n steag pe care era imprimat chipul lui Isus.

Incep pregătirile de plecare. Alte piedici în drum deoarece se cer bani mulţi. Primeşte daruri din mai multe părţi şi cele patru corăbii, cu personalul necesar. Se îndreaptă spre larg în August 1492. E vorba de-un drum lung şi primejdios. La un moment dat, descurajaţi, mateloţii se revoltă. Unii vor să-l arunce în mare, pe îndrăzneţul aventurier. Dar el potoleşte revolta, venindu-i în sprijin cei mai fideli, precum şi credinţa lui neclintită. Toţi au ochii aţintiţi spre zare, nervii întinşi, în aşteptarea pământului. Si după multe treceri dela descurajare la speranţă, cineva strigă cu putere: pământ!

12 Oct. 1492 se înscrie cu litere mari în istoria lumii.

Columb, în patru călătorii va atinge insulele Antilelor, coasta lui Honduras şi Nicaragua. Va fi aproape de oceanul Pacific, de Panama, dar se va întoarce şi din ultima călătorie neştiind că el a descoperit un nou continent, crezându-se mereu nu departe de China, de India, de Marele Han; nu departe de locurile pline de aur şi pietre scumpe, de visul său de glorie şi îmbogăţire.

Numele de America îl va da un alt navigator, un florentin, Americo Vespuce, pornit pe aceleaşi drumuri, ca şi un concurent al lui Columb.

După a patra călătorie, după un parcurs penibil de 53 de zile, Columb se întoarce viu, dar cu părul alb, gârbov, abia ţinându-se pe picioare. Cu toate acestea, după cinci zile de repaus, el scrie: "în scurtă vreme voi pleca din nou." Dar nu se va mai întoarce niciodată. În 1506 îşi va scrie testamentul. Va muri dezamăgit, uitat de mulţi şi depăşit de grandoarea visului. Dar după ani şi ani, numele lui se rosteşte cu respect. El a deschis drumul spre o Lume Nouă.

După Columb au venit alţii, au rămas în Lumea Nouă şi au populat cele două Americi. Erau mai ales europeni. Ei au dat naştere Statelor Unite, cea mai mare democraţie a lumii. Această ţară s'a ridicat după destule greutăţi întâmpinate. Iată cum descrie Dickens viaţa colonilor din Saint Louis în jurul anului 1842: "Peste tot mlaştini, tufişuri, corul permanent al broaştelor, o slabă vegetaţie, un pământ cu emanaţiuni nesănătoase. Din timp în timp, adesea, se întâlnea o căruţă plină de lucrurile unui nou colonist. Era un spectacol ce inspira mila de-a vedea unul dintre acele vehicule încurbându-se, cu osia crăpată, cu roată spartă; cu omul plecând la mari distanţe spre a căuta ajutor; femeia aşezată în mijlocul unor mobile ce se clătinau, cu un copil al său, adevărat tablou al dezolării; o pereche de boi lăsându-se să cadă în mod lamentabil în noroi, respirând nori de vapori pe nas şi pe gură"...

De multe ori aceşti coloni trebuiau să înfrunte boli, în lipsă de medicamente sau medici, să înfrunte frigul sau căldura, să-şi biruiască dezamăgirea, deoarece mulţi plecaseră conduşi de viziuni ce se dovedeau înşelătoare.

Efortul primilor coloni cu greutăţile întâmpinate au adâncit simţul ideii de libertate, cum şi pe acela al egalităţii sociale. In lupta cu solul, cu Indienii, cu intemperiile, ierarhiile sociale au dispărut. Cu timpul au apărut însă inegalităţi, dar asta n'a dus la clase privilegiate ca'n Europa, mai ales în timpuri trecute.

Formarea spiritului american reiese mai bine din câteva citate din cuvintele rostite de oamenii mari **ai Statelor Unite, fie ei diplomaţi sau figuri religioase.**

Benjamin Franklin spune: "Trebue să facem tot binele posibil, prin acte de umanitate, de amiciţie, de generozitate şi bunătate". Blackstone: "Omul trebue, în mod necesar să se supună legilor Creatorului său...Voinţa Domnului se cheamă legea naturii. Această lege are o putere de constrângere universală şi eternă; legile umane n'au nici o valoare dacă le contrazic". O altă somitate, Cooke, scrie "Legea naturii este aceea ce a fost comunicată de Dumnezeu, dela creaţiune, inimii omului, pentru a-l călăuzi; ea se mai numeşte lex aeterna sau lege morală. Samuel Cooper spune şi el "Noi nu avem nevoie de-o revelaţie specială a Cerului spre a şti că oamenii se nasc liberi şi egali; că nici un om şi nici o naţiune n'au un drept natural de-a comanda altuia"; Mayhew declară răspicat: "Autorităţile civile nu mai au dreptul de a cere ascultare dacă prescripţiile lor sunt contrarii poruncilor Domnului...A spune că oamenii nu au dreptul de-a rezista opresiunii, tiraniei stăpânilor lor, asta înseamnează a se face vinovat de trădare". John Hag scria prin 1777: "Americanii sunt primul popor căruia Cerul i-a dat ocaziunea de a-şi alege în mod deliberat forma de guvernământ sub care vrea să trăiască. Toate celelalte constituţii îşi datoresc existenţa întrebuinţării violenţei sau hazardului, ceea ce le împiedică de a se apropia de acea perfecţiune la care se poate ajunge prin raţiune şi experienţă."

Constituţia americană e un fruct copt al unei vieţi întemeiată pe muncă, sinceritate şi justiţie. George Washington putea spune: "Este demn de-o naţiune liberă, luminată şi în curând mare de-a da umanităţii exemplul grandios şi foarte nou, al unui popor condus întotdeauna de sentimentul ridicat al echităţii şi binelui".

Vedem cum dela constituire şi până azi, Statele Unite n'au schimbat de sistem de guvernământ. Constanţa lor politică arată tenacitatea de gândire şi sentiment. Politica constantă a libertăţii, e rezultatul unui izvor moral dat de primii emigranţi, cei ce erau conduşi de preceptele biblice.

Statele Unite sunt privite de către popoarele asuprite ca o putere ce ar putea ajuta mult la ruperea lanţurilor. Dar ţara întâia a libertăţii e încă acoperită de mister, ca şi pe vremea lui Columb. Va merge ea pe linia marilor oameni ce i-au indicat drumul, sau se va pierde în iţele ţesute la Yalta? Noi, am vrea ca să meargă mereu pe calea ce i-a asigurat grandoarea, pe aceea indicată de S. Cooper când afirmă: "Autoritatea divină binecuvântează numai acele guverne, care, departe de-a tiraniza creaturile, apără pe oprimaţi şi pedepseşte opresorii". □

RĂZBOIUL MEDIILOR

—Niculae CIACHIR—

Nu e vorba de mijloacele de informare a publicului ca presa scrisă, cea vorbită sau ca televiziunea. E vorba de persoane excepţional dotate, care în stare de trezie, de hipnoză sau de transă, pot observa obiecte la distanţă fără a le vedea, pot comunica la distanţă mare şi pot impune anumite ordine. O astfel de persoană se numeşte mediu.

Poate partea cea mai puţin cunoscută de public a războiului rece este "războiul mediilor" dintre Statele Unite şi Uniunea Sovietică. Programul american al mediilor este finanţat de C. I. A. (organizaţia guvernamentală a Statelor Unite pentru informaţii speciale şi secrete din străinătate) şi acest program îşi are centrala în California la Stanford Research Institute. Programul C.I.A. de cercetări ale ostilităţilor prin medii a debutat în 1972 cu "Proiectul Scanate". In limba engleză "to scan" înseamnă "a examina, a cerceta amănunţit" iar în limbajul specializat al televiziunii înseamnă "a baleia, a sonda, a explora, a descompune o imagine".

Denumirea de "Scanate" a fost adoptată dela capacitatea unui mediu, pe nume Patrick Price, de a explora pentru a determina coordonatele. Adică, prin descrierea amănunţită a unui ansamblu de clădiri sub raportul aşezării, configuraţiei etc. el a putut găsi longitudinea şi latitudinea obiectivului. Se procedează şi invers, adică, dându-se coordonatele, mediul determină amănunţit ansamblul de clădiri, instalaţii etc. In cadrul proiectului Scanate un mediu al C.I.A. a **pătruns telepatic o bază militară sovietică din munţii** Urali şi a descris-o detaliat. Unui alt mediu al C.I.A. i s'a spus că un avion sovietic se prăbuşise şi i s'a cerut să determine locul accidentului. Mediul a găsit avionul în Africa şi o echipă de căutare a C.I.A. a fost ghidată prin instrucţiunile mediului până la jumătate de milă de epava avionului prăbuşit.

Sovieticii fac cel mai mare efort din lume în războiul mediilor. Se crede că Uniunea Sovietică se concentrează asupra telekinezei şi asupra unor experienţe de a leza fizic persoane dela distanţă cu ajutorul mediilor sovietici. Se relatează că acţiunea mediilor a fost folosită la campionatul mondial de şah din 1980 împotriva fostului jucător de şah sovietic Victor Korcinoi, care dezertase din Uniunea Sovietică şi obţinuse azil politic în Elveţia, atunci când a jucat cu campionul rus Anatoli Karpov, titularul titlului mondial pe atunci. Miza era titlul de campion mondial de şah.

Serviciile speciale americane au identificat 29 centre sovietice care se ocupă de cercetări militare parapsihologice. 14 centre se află la Moscova. Ele cuprind, de exemplu, Universitatea dela Moscova (laboratorul profesorului Kholodov) şi Institutul de Energetică (laboratorul profesorului Sokolov). Cercetare în domeniul mediilor se mai face la Institutul de Psihologie din Harkov şi la Institutul Creierului dela Leningrad.

Un emigrant sovietic a relatat că în 1977 în Akademgorod, oraşul ştiinţei, dela Novosibirsk, "Secţia Specială nr. 8" a angajat 60 de oameni de ştiinţă pentru a încerca de a hipnotiza oameni dela distanţă şi de a aplica electroşocuri pisoilor pentru a constata dacă pisicile, mamele lor, prezentau vreo reacţie la o distanţă de trei etaje.

Obiectivele urmărite de metodele cercetării sovietice pentru ostilităţi cu medii ar fi actualmente în număr de trei. Iată-le: 1) Uniunea Sovietică vrea acces dela distanţă la planurile americane suprastrict secrete de importanţă strategică; 2) Sovieticii vor să poată provoca moartea unei personalităţi politice americane cu putere de decizie în conducerea ţării, bineînţeles prin influenţe fatale tot dela distanţă; 3) conducătorii militari sovietici ar vrea să scoată din funcţie naveta spaţială în plin zbor, dela mare distanţă printr'o formă de "sabotaj provocat de medii".

Concluzia este că trăim într'o lume foarte complexă şi că se dă o luptă absolută cu toate mijloacele între cele două ideologii cu desăvârşire ireductibile. □

AI SĂ DAI SEAMA DOAMNĂ!

Urmare din pag.4

datorie e umplerea stomacului cu hrană bună.

Istoria parcă se repetă şi când comparăm pe Ceauşescu de acum, când încă mai aşteaptă o acceptare definitivă din partea lui Gorbaciov, cu Gheorghiu-Dej din perioada când Hrusciov îl vizita pe Tito. Atunci ca şi acuma reconfirmarea s'a făcut, doar că ţara a avut de plătit un preţ. Cu spatele asigurat, fără teamă de răzvrătire internă atenţia lui Ceauşescu va fi îndreptată spre Vest. Aici e meşter mare. Ani şi ani i-a păcălit cu "linia independentă faţă de Moscova", le-a luat banii şi acum - stupoare - anunţă plata datoriilor.

Trucul il desluşim recurgând iarăşi la istorie. Carol II şi-a pregătit din timp şi la timp culcuşul în Lumea Nouă unde a sifonat (cu scurgerile inerente) fondurile înzestrării aviaţiei. Tot astfel şi Ceauşescu, acum că a aflat cum stă cu cancerul şi cu planul de a-şi insăuna consoarta (ambele proaste). Nevoia unui culcuş pentru familie la loc ferit de vânturile aspre ale lumii socialiste. Dacă doar 10% din banii pe care i-a controlat au luat calea buzunarului propriu, vorbim totuşi de măcar un miliard de dolari deci aici perspectivele sunt bune.

Cine ar trebui să se ocupe de aceste abuzuri practicate de sus şi până jos? Ar fi frumos şi comod ca alţii...dar am venit la rând noi ăştia care avem norocul să trăim în lumea liberă. Dacă tăcem nu suntem oare complici? Căci cei din ţară nu mai au pe nimeni la care să recurgă, au ajuns la mare nevoie şi blestemaţi am fi de i-am părăsi.

N. STOIA

SALON LITERAR

UN PISĂLOG CU EPILOG

Ne-am referit odată la o curiozitate literară, publicată în zeci și zeci de foiletoane în revista "Luceafărul", sub titlul "Pseudocultura pe unde scurte". In legătură cu această batere de câmpi din care așa fiind nu se poate deci înțelege nimic, numărul din Noembrie 1985 din revista amintită, aduce puținilor ei cititori, cel puțin o veste bună: autorul își încheie pologhia sub titlul pretențios "Epilog".

Epilog la ce? Ce epilog poate să aibă ceva fără cap nici coadă? Dar dacă în duzinile de foiletoane care premerg acest epilog au apărut atâtea aberații pe care nici un om normal nu ar putea să și-le închipue, "epilogul" lor le pune capăt. Este mai mult decât uluitor, este senzațional, și arată marele progres spiritual din era de aur a iubitului regim.

Se știe că socialismul, de când a apărut el, cum constată Sombart, este considerat de partizanii lui drept mediul ideal de naștere și dezvoltare a geniului, așa că în lumea **socialistă geniile apar ca delicioasele "champignons de Paris"** din bălegar. Geniul este în general și precoce, cum știm din atâtea cazuri ilustre, Goethe, Mozart, Rimbaud, și adeseori oamenii de geniu nici nu trec mult peste trezeci de ani.

Dar în România, care este socialistă, lucrurile merg și mai departe, pentrucă oricum, se știe, la Scornicești a apărut primul "cromagnon", adică un "cromagnon" cum am zice "avant la lettre", pentrucă ulterior banditii capitalismului, au mutat Scorniceștii din Oltenia la Cro-Magnon, sat incomparabil mai pârlit, din Dordogne, în Franța. Astfel la urma unei boli lungi de o sută de foiletoane, aflăm cine este cu adevărat autorul lor, care cu toată modestia, caracteristică geniului, se dă pe față, spre uimirea noastră, în felul următor: "Prin 1969, când am călătorit întâia oară în Occident, am citit nu fără o senzație de juvenilă confuzie, câte ceva din ce publicau pe acolo câțiva scriitori de origină română, care se stabiliseră departe și unii din ei încă mai compuneau în românește" (începutul foiletonului)... "Scriu aceste rânduri la sfârșitul unei lungi campanii, într'o livadă miraculoasă, în Valahia unde m'am născut acum treizeci de ani" (sfârșitul foiletonului). "Bravo băiat" ar spune Caragiale, "cap are, minte ce-i mai trebue". Dar, Doamne ferește, dacă e cumva cu vreo doagă lipsă? Ah, lecturile astea la paispe ani...

A MURIT VIORICA URSULEAC

Împlinise 91 de ani la 26 Martie 1985

—— Marcel NICOLAU ——

Cine a fost această Româncă al cărei recent deces (Octombrie) a fost semnalat de principalele ziare din R.F.Germania și din Austria și despre care marele compozitor Richard Strauss a spus cândva: "Sie sei nur fuer mich auf die Welt gekommen" (ea a venit pe lume numai pentru mine).

Viorica Ursuleac s'a născut la Cernăuți, descinzând după tată dintr'o familie de răzeși moldoveni. Desăvârșindu-și studiile la Viena, urcă rând pe rând scenele din Frankfurt, Dresda, Viena și Berlin, pentruca în 1937 să se stabilească la München, unde este furtunos aplaudată ca una din cele mai alese interprete ale operelor lui Richard Strauss. Dar, nu numai în aceste roluri a fost de neîntrecut. In rolul "Sieglinde" din Walkiria lui R. Wagner a triumfat la Scala din Milano, dictând lege în interpretarea inegalabilă; iar în Tosca lui G. Puccini colora muzica acestuia cu autentice accente latine perfecționate în școlile Occidentului, după cum afirmă maestrul N. Manzatti, care a auzit-o la București interpretând acest rol scris de Puccini pentru o altă mare cântăreață română, Hariclea Darclee.

Deși nu mi-a fost dat să o văd și să o aud cântând pe marile scene lirice apusene, unde a desfătat publicul până la moartea soțului său - ilustrul dirijor Clemens Kraus (1954) și nici la București, unde a venit ca "celebritate" în 1934, am avut totuși plăcerea și cinstea să o cunosc personal.

Intâlnirea a avut loc în Restaurantul vărului meu Aurică Popescu - "Klein Bukarest" din München - pe la începutul anilor 60. Viorica Ursuleac făcea parte din juriul care urma să examineze tinerele elemente care participau la un Concurs internațional de canto. O exponentă atât de ilustră a artei cântului știa să aprecieze și alte arte, ca arta culinară. Am cunoscut-o, deci, cu această ocazie și aflând că și eu am cântat în Operă și că sunt un mare amator al acestui gen muzical, m'a invitat să o însoțesc la Concursul de Canto, pentru a comenta împreună nivelul concurenților. După concurs, m'a invitat să-i fac o vizită la Ehrwald, în Tirolul austriac, unde locuia, spre a mă auzi cântând.

Am acceptat invitația, bineînțeles, cu deosebită plăcere și nu mai mică mi-a fost plăcerea când am pășit în casa acestei Românce autentice: totul îți dădea impresia că o casă românească din Codrul Cosminului fusese transplantată în geografia tot atât de măreață a Tirolului. Am intrat în camera de muzică, unde nimic nu fusese mișcat dela locul lui după moartea soțului, Clemens Kraus. Era pentru prima dată, după cum mi-a mărturisit Viorica Ursuleac, când ridica clapa pianului după acea zi tristă a despărțirii de tovarășul său de viață, pentru a mă acompania. Emoționat ca niciodată, am cântat în acea ambianță asemuitoare unui templu al muzicii și pare-se că impresia pe care i-am produs-o a fost pozitivă, căci - la despărțire - mi-a dat o scrisoare de recomandare către Radiodifuziunea bavareză.

Am povestit acest episod nu pentru a vorbi de mine, ci pentru a evidenția și altă latură a acestei artiste: aceea de a încuraja pe cei mai tineri, ajutându-i să-și făurească un viitor. Printre cei pe care i-a sfătuit și i-a sprijinit a fost, pare-mi-se, și Ileana Cotrubaș, care -cu toții știm - a ajuns pe cele mai înalte culmi ale acestei arte în care, odinioară, triumfa Viorica Ursuleac.

Vocea "divei" s'a stins, dar numele ei va continua să trăiască; în toate partiturile operei "Arabella" de R. Strauss, răspândite în lumea întreagă, el este tipărit pe prima pagină (V. Ursuleac fiind cea care a creat rolul titular, la 1 Iulie 1933, la Dresda) și generațiile care se succed pe băncile tuturor Conservatoarelor vor învăța acest nume care, cândva, a făcut epocă în lumea muzicală.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

Dumitru STĂNCESCU

SURORI DE CARITATE SPIRITUALE

Dumnezeu nu își uită niciodată creatura, chiar dacă ea a căzut în cele mai mizerabile condiții. Folclorul nostru, mai precis basmul românesc, este plin de zâne, ființe binefăcătoare, care din secolul trecut au luat întruparea unor ființe reale de mare ajutor, surorile de caritate. In acest balamuc literar paralel cu cel polit-socio-economic-moral, adică, la un loc adunând, într'un infern al "omului nou", Dumnezeu trimite acum niște poetise, tinere apărute ca nuferii din descompunerile bălții. Ca și nuferii, poetele tinere din România, nu vor să ascundă descompunerea din fundul bălțăului, ci într'un fel natural, deci ca puse de mâna lui Dumnezeu, vor să mai consoleze pe locuitorii acestui infern. Nu vom da nume, nu vom cita publicații, ci vom reproduce câteva scurte poezii, cărora le dăm semnăturile A, B, C.

A

ÎMBLÂNZITORII DE CUVINTE

Cuvânt
sălbatic
smuls din ghiarele increării
plămădit în licorile ceții prin
miezul amarilor sâmburi de somn

Cuvânt
frânt
in zori de tăvălugul clipelor repezi
solare înlăcrimări în
rădăcinile zilei îi cern
amiaza-l descântă sub
vrejul molaticei
arcade cu nori

Cuvânt
limpezit
vâltoare
pe calea lactee a orei
Argila extatic aprinsă
e-un vertex-tulpină a morții ce curge
sonoră prin noi
Cuvânt
necuvânt

B

TABLOU ESTIVAL

Cad candelabrele
din alte planete
peste groapa
frumos colorată
peste monologul
plin de dantele

De ce mi-ar fi teamă
anul din spate - livid
livid și cel următor
pe pragul casei
Sancho Panza doarme de mult
înfășurat în patimi și solzi

lângă tăcerea mea
sleită confuză
de parc'ar simți
îngâmfarea țevii
de pușcă pe-aproape
se zbat punctele cardinale.

C

BĂTRÂN, BĂTRÂN A INTRAT PE POARTĂ

Tinea peste inimă ramul de măslin.
E tatăl lui îmi spuneam, e tatăl lui...
Cele două mii de vieți
Le-am hrănit cu pâine, le-am stropit cu vin.

M-a rugat să-i întind mâna
să mă recunoască, să-mi dea un dar,
peste vremea deslănțuită
deși între noi nu era hotar.

Cu sânge era scris numele tău în palma-i.
In mâna mea inima lui stătea ca un fruct.
Mă uitam la chipul întemeietor
din care tu creșteai neîntrerupt.

Acești copii forțează epifania. Neamul românesc arată că în ciuda genocidului organizat împotriva lui, nu s'au epuizat, și nu pot fi epuizate de nici o demență, "genii" moștenite din părinții părinților. Si oricum se apropie vremea când în trei zile, vor da de gol "națiunile unite", ca să renască "neamurile libere".

Noaptea vulturului alb

-Poeme tanka-

——Dumitru ICHIM——

Genunii albe,
Nopţii ce nu e noapte,
Alungă-mi moartea.

Tipă-i la păsările
Ce'mi ciugulesc cuvântul.

***

Auzi cum ninge?
Stinge lampa şi'mbracă
Ecoul luminii.

In noaptea asta ninge
Tot sufletul din mine.

***

Numai un greier
Din stea - borangic...Ce alb
Ti-e trupul tanka...

Pe mal de stih un cireş
Iţi mai fură din haine.

***

Alb mesteacănul...
Văd cum trece liniştei
Sufletul lunii.

Dezşoaptă'ţi trupului alb
Povestea de pe umeri.

***

Mai toarnă ulei
In luceafărul de zi.
Să nu se stingă.

Cine ştie ce'i ziua
S'o spună fără frică?

***

Păsări de pâine
Mama scotea din cuptor...
O, vremi de colind...

Chiar şi-acum mireasma lor
E grădină cu îngeri.

***

Mână în mână...
Sus, peste plai şi'n iazuri
Cerbul lunii.

Să mai urcăm podul alb?
Jos cerbul ne bea chipul.

***

Răcoarea lunii...
In cântecul meu te scalzi.
Albele forme...

Oare mărul în ape
Inflori din greşeală?

***

Sânii de struguri
Se văd prin borangicuri...
O, păsări în cuib...

M'am rătăcit prin cântec
Si-aş vrea să ies prin lună.

***

Si stinge lampa
Când înfloreşte mărul.
Lumina crudă

Pe trupul tău adie
Străvezimile şoaptei.

***

Cais cu zori de zi
Se'mprăştie deasupra...
Cât cer pe creangă!

Numai pentru noi. Ninge
Inima noastră în sus.

***

Cântă un greier,
Sau cine ascute spini
De arici umbrei?

Lună, ai grijă de raze
Să nu le zgârii pe iaz.

***

O panseluţă:
Fluture, ce secundă
Cu-a mea îngemeni?

Sau poate e-o oglindă
Care te-a spus pe-alături?

La sânul mamei
Copilul soarbe lumini
Din lumi pierdute...

Apoi închide ochii
Visându-şi amintirea.

***

Ingăduie timp...
Măcar trei clipiri încă!
Uleiul adus

E din măslinul ce-a fost
Cruce curcubeului.

***

Pune un greier
In loc de perdea. La geam
O stea pândeşte.

Cad orele de pe noi...
Noi doi - scoică-a două lumi.

***

Iarbă pe mormânt...
Mi-aduc aminte...Luna
Pustiu, fără glas...

Cum atârnă sigiliul
Galben şi rece'ntre noi!

***

Atât mi-e ceasul.
De-aici începe marea.
Si dusul de-a nopţi.

Aprinde-mi o candelă,
Frate greier, pe ţărm.

***

Floarea soarelui...
E linişte că aud
Cum petalele...

Si-apoi luna deasupra
Ghergheful i-l răsfrânge.

***

Ascultând culori-
Nemişcat fluturele...
Sopti panselei:

Ti-e oaspe curcubeul?
Al cui e glasul geamăn?

***

Fără început,
Ce rotundă mi-e noaptea!
Inelul nunţii...

De unde să mă încep
Rotundului lumină?

***

Măr din tine muşc
Inmiresmatul soare.
Vierme de aur.

Imensă'i noaptea albă
Sub coaja cunoaşterii.

***

Stelei căzute
Tot mai noapte se face
Unda pe iazuri.

Altele cresc altora
Lacrimi tăcând pe de rost.

***

Soarele nu'i foc,
Nici ghiaţă, nici zi, nici veac.
Dincolo, în noi

E doar o răsărire
Hrănindu-ne cuvântul.

***

Aseară luna...
Credeam cireşul rotund
Plutind peste iaz...

Tata'l văzu înflorind
Si i-a răsfrânt ecoul.

***

Cine suspină
Frunza atât de amar
Somnului apă?

Adâncul ca o haină...
Copilul doarme sub tei.

Cum să te ating?
Când cu nume te bănui,
Durut arc în cer,

Te duci şi'n mai departe
Cuvânt spre alte spusuri.

***

Jertfă de nume.
Gustat-am forma nopţii
Sorbind lumina.

O, noapte ne'ncepută
Când mie însumi mă nasc...

***

Durerea nopţii...
Pune'mi cometa ca semn
Si'nchide-mi cartea.

Lasă-mi doar vulturul alb
Rotund mă soarbă din cerc.

***

Adapă-mi duhul
C'o stea ce nu mai este
Si'n noi răsare.

Timpul ne vine seara
Când ne dor gândurile.

***

Dezbracă'ţi moartea
Si vino lângă mine
Albă secundă.

Soaptele cad din cuvânt.
Timpul ninge afară.

***

Coarnele de melc...
Indoiala se'naltă,
Si când te-a atins.

Arsă cade'n grăunte.
Dolii pe casa de melc...

***

Sfârşeşte'mi moartea.
Cusutului grăunte
Innodă punctul.

Mai e puţin de murit,
Melc silabisind lumini.

***

E naşterea mea,
Dar cât îmi mai amintesc?
Stând pe spus străin.

Accept cu ea şi moartea,
Născând pe amândouă.

***

Unde pot să plec?
Sfârşitul mi-e'nceputul.
O, începutul...

Muşcându-ţi coada, şarpe
De ce priveşti la mine?

***

Pâinea stelelor
Descopere'n adâncuri
Pe cel înnecat.

Ce timp rotund din vârtej
Pâinea stelelor cheamă?

***

Doar timpul uscat
A mai rămas printre cărţi.
Gândul ce le-a'nchis...

Pasărea crin aşteaptă
Linişti să zboare din nou.

***

Cad frunzele rar...
Liniştea creşte'n cuvânt.
Lebăda trece.

Luna sau care vişin
A'nflorit printre trestii?

***

O libelulă...
Din seara creaţiei.
S'a jertfit ziua?

A cui e semnătura
De stih cu patru aripi?

Oul - ce albe
Sunt porţile timpului
Din flăcări de var!

Când s'o sparge lumina
Au cum va fi puiul ei?

***

E atât de cald
Că timpul se topeşte
Din greieri...Cri, cri...

Briză. Apoi pescăruşi -
Clopoţel de vacanţă.

***

Gerul soarelui...
Cât somn mi-e de-albastru...
O casă doarme.

Din horn şarpele de fum,
Domol, toarce visul ei.

***

In sunet drumul
Indoaie liliecii.
Seară pe ape...

O, vai lebădă!...Oare
Vişin cu flori se scufundă?

***

Prin spuma lunii
Umerii tăi dezbrăcaţi...
Răsare timpul.

Sau cântecul mărului
Tot mai alb a răpire?

***

De-aţi şti copacii
Din liniştea de toamnă...
Arcuşul scrie

Cu sunet din peniţă
Doar vârful rădăcinii.

***

Linişte'n cuvânt...
Numai petalele cad
Lunii pe ape.

Mi-a înflorit cireşul!
In care noapte'i Doamne?

***

Omul ca iarba?
Cântec rătăcit prin cer
Ia-o pe aici.

Si când îngerul zboară
Tainei roua se'mbracă.

***

E noapte'n cuvânt
Până'n liniştea crudă
A tainei dintâi.

Numai crinul o ştie
Stea înflorind'o pe-altar.

***

Cu ochi mai adânci
Incerc să te văd, noapte -
Sufletul lumii.

Raza mă trece genuni,
Viu pe fir de păianjen.

***

A nins peste pin
Toată noaptea de noapte
Si cerul de cer.

Dimineaţă'n pagodă.
Iepurele se roagă.

***

Unde'ţi odihneşti
Facerea primului vis?
Cine'l leagănă?

Tot urc şi tot mai ascuns -
Mâna ce vreau să o sorb.

***

Scânteia "a fi",
Stea cărui cer necreat
Pe ape răspuns?

Când s'o cuprind cercuri mari
Rotund îmi scapă mâinii.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

ROMANIA: 40 years (1944-1984)

Vlad GEORGESCU, Editor

Centrul de studii strategice și internaționale al Universității Georgetown din Washington, D.C., Editura științifică PRAEGER, a publicat în 1985 o foarte interesantă și documentată carte, intitulată: "ROMANIA- 40 years (1944-1984)", sub îngrijirea lui Vlad Georgescu, directorul Secției românești a Postului de Radio Europa Liberă, ca editor, și prefațată de Eugen Weber, din Departamentul de **Istorie** al Universității California din Los Angeles.

Cartea se compune din **eseuri** redactate de publiciști de seamă din redacția Europei Libere, după cum urmează: **Serban Orescu, Paul Gafton, George Ciorănescu, Nestor Ratesh și Simona Schwerthoeffer. Această carte este scrisă în** limba engleză și destinată informării mediilor americane, fiind editată cu prilejul trecerii a 40 de ani **dela** instaurarea regimului comunist în România.

In prefața cărții, dl. Eugen Weber **dela** Universitatea California din Los Angeles, citează o apreciere făcută de New York Times că în 1982 "economia României a fost un dezastru economic organizat". Aprecierile dlui Eugen Weber sunt dure, dar pline de realism, din păcate: a/. politica externă românească reflectă un înalt grad de incompetență;b/. cu produse industriale necompetitive, România își închiriază muncitorii pe câmpurile de gaze din Asia Centrală, își vinde **Germanii** din țară, Germaniei de Vest și, indirect, pe **Evrei**, Statelor Unite ale Americii.

Depășind gradul elementar de politețe științifică, dl. Eugen Weber afirmă că de-**a lungul istoriei, prima prioritate a multor** ciobani români a fost să-și mănânce oile proprii. Desigur, poporul român, cu 2-3 mii de ani înainte, ca și vechile popoare din vremea aceea,**Evrei, Egipteni fenicieni**, etc, era un popor de ciobani și agricultori. Acestea erau meseriile vechilor popoare, nu era nici electronică, nici astronautică pe vremea aceea și desigur acele popoare își mâncau oile proprii. Unde a depășit **probitatea științifică, este acolo unde** dl. Eugen Weber afirmă că "**Națiunile au stăpânii sau paraziții** lor **pe care îi acceptă.** Nu știm la ce se referă dl. Weber, profesor de istorie, probabil la popoare dispărute: cumani, pecinegi, ostrogoți, etc. etc., în nici-un caz nu se referă la poporul **român** de azi care nu și-a acceptat nici stăpânii, nici paraziții, ci i-a detestat, și -i detestă, dar datorită ajutorului **puterilor** libere din **Vest, poporul român a fost vândut** URSS-ului, care l-a îngenunchiat și-l umilește în continuare, în văzul **marilor națiuni** neputincioase. Astfel de afirmațiuni umbresc acuratețа și obiectivitatea cărții.

In continuare, cartea prezintă introducerea dlui Vlad Georgescu începând cu o afirmație simplă și clară: "ca și în cele mai multe țări din **Estul** Europei, comunismul a venit în România odată cu armatele **sovietice**". Dsa ca istoric, descrie cu obiectivitate evoluția evenimentelor politice în România, încât în cele 10 pagini ale "Introducerii" sale, **cititorul** de limbă engleză din USA este **complet** și corect informat despre desfășurarea stărilor politice din România în perioada 1944-1984, pe care dl.Georgescu le explică într'o perspectivă istorică. In privința nerespectării drepturilor omului, dl. Georgescu arată că regimul **dela** București a atins un record dezastruos.

Analiza evoluției economice românești și rezultatele sale, revine dlui Serban Orescu, redactor la Secția română a Postului de Radio Europa Liberă **dela** München. Incepând cu 1945, sub presiunea Sovietelor, regimul comunist din România a adaptat economia românească la modelul sovietic, cu o conducere centralizată și cu prioritate pentru industria grea, afirmă dl. Orescu.

Dl. Orescu face o analiză succintă, dar **totuși completă a evoluției economiei românești și a rezultatelor sale, folosind pentru documentarea studiului său circa 80 de titluri bibliografice, înșirate în completarea** studiului său, care pot servi ca o bogată bibliografie pentru alte studii de detalii. In 10 ani, spune dl. Orescu, **dela** 1971 la 1981, împrumuturile externe ale României au crescut **dela** un miliard la 10 miliarde dolari, ajungând în 1983 la 9 miliarde dolari. Criza economică din România este datorită modelului socialist al economiei, susține dl. Orescu. Nu suntem de acord cu dl. Orescu atunci când afirmă că și recesiunea mondială ar fi o cauză a crizei economice din România. Cauza principală a falimentului economiei românești constă în folosirea unui sistem economic defectuos și a incompetențelor din conducerea economiei.

Studiul dlui Paul Gafton este prețios și **explică pe înțelesul fiecăruia contradicțiile dintre rezultatele agriculturii**, comparativ cu proasta **alimentare** a populației. Dl. Gafton își **întemeiază** afirmațiile și concluziile sale pe 20 de unități bibliografice, studiul său fiind astfel bine fundamentat.

Dl. Gheorghe Ciorănescu, șeful Departamentului de cercetări al Secției românești **dela** Europa Liberă, a contribuit cu păreri **ambigue** la tema "România și Aliații săi". **Dela** o integrare totală în sistemul sovietic, România se **retrage din sistem, afirmându-și suveranitatea și independența, ca apoi să** reintre în sistemul comunist, rămânând în alianța partidelor comuniste din **Est.** Studiul dlui Ciorănescu nu entuziasmează și este neconvingător.

In schimb, dl. Nestor Ratesh, corespondent în Washington al Secției românești din Europa Liberă, în studiul său despre legăturile Americii cu România, demonstrează o maturitate de istoric obiectiv și cunoscător al temei tratate. Studiul dlui Ratesh merită **citit**, el putând constitui o sursă importantă pentru alte **cercetări**. Datorită regimului preferențial acordat României de către USA, regimul comunist a dus o politică de bunăvoință în privința emigrației astfel că s'a ajuns ca **dela** 1975, anul când s'a acordat prima dată **clauza națiunii celei mai favorizate, la 1983, să se realizeze următoarele progrese, ca număr de persoane emigrate din România: 1975 în USA - 890 persoane, în Israel - 2000 și în Germania de Vest - 4085; 1983 în USA - 3499 persoane, în Israel - 1331 și în Germania de Vest - 13957.**

Studiul dlui Ratesh este o înșiruire cronologică a evenimentelor principale din relațiile româno-americane.

Ultimul studiu din cartea: ROMANIA: 40 years (1944-1984) este al doamnei Simona Schwerthoeffer, analist asistent în Secția română a Departamentului de analize, al Europei Libere, care tratează despre "Teoria și practica politicii **naționalităților". Autoarea studiului arată** că față de recensământul României din 1977, minoritățile naționale sunt în proporție de 11,86% față de populația totală a țării de 21.560.000, din care 7,9% sunt **Maghiari**, 1.6% **Germani**, 1.06% țigani, și alte naționalități care **constituie** grupuri neînsemnate. Se scrie în **continuare** mai mult despre minoritatea maghiară, care nu este mulțumită cu tratamentul acordat, deși tratamentul este același aplicat restului populației, de către regimul comunist. Se spune că Ceaușescu a rezolvat problema naționalităților într'o cuvântare a sa, astfel: "în viitorul previzibil nu vor mai fi naționalități în România, ci numai o **națiune socialistă". De necontestat.**

In studiul dnei Simona s'a strecurat o greșală, arătându-se că Secuii, din cotul de **Sud-Est** al Transilvaniei, sunt "înrudiți" cu **Maghiarii** și deci sunt prevăzuți în numărul total al **Maghiarilor**. După **câte** știu **Secuii** sunt de origină și **limbă** turcică, - iar **Maghiarii** sunt de origine fino-ugrică, veniți de pe Volga, deci nu sunt rudenii între ei, ci atât triburile **secuiești** cât și triburile maghiare, s'au constituit în uniuni de triburi sub conducerea lui Arpad (sec.IX), ca să lupte contra triburilor pecinege, după care Secuii au fost colonizați în cotul de **Sud-Vest** al Transilvaniei, constituind o minoritate aparte.

Cartea: 'ROMANIA: 40 Years (1944-1984)", Vlad Georgescu-editor, ne îndeamnă a spera că Departamentul de cercetări al Europei Libere va publica noi studii, unele mai ineteresante decât altele, pentru documentarea **Românilor din exil**, cât și a mediilor culturale americane. □

Eugen POPESCU

George BĂLTEAN

IDEOLOGIE ȘI CRIZĂ ECONOMICĂ

Strategie şi Tactică în Relațiile Est-Vest

Coresi, Freiburg

1985

Recent a apărut o nouă carte a cărei temă este inedită atât pentru exilul politic din statele captive Uniunii Sovietice, cât și pentru Occident. Cartea se plasează în rândul lucrărilor de idei și contribuții aduse activității de găsire a unei căi de soluționare a conflictului Est - Vest.

Volumul are 227 de pagini, din care, 205 cartea propriu-zisă. In ultimile 22 de pagini este prezentat rezumatul cărții în limbile engleză, germană și franceză. Astfel cartea este accesibilă și occidentalilor, căci și ei sunt interesați, în special, politicienii, economiștii, ziariștii, studenții, institutele de strategie, organizațiile guvernamentale, etc.

Cartea începe cu dedicația: "Celor care ajută popoarelor captive din Europa de Est să se elibereze de sclavia comunisto-sovietică". Ea cuprinde 19 capitole. In prima parte găsim războiul "de un fel deosebit", tactici și practici, diverse mijloace de acțiune și criza ideologiei comuniste. In cea de a doua parte, cartea se ocupă de criza economică, forma concretă prin care strategia economică poate acționa contra Uniunii Sovietice. Spațiul cel mai larg a fost acordat elementelor tactice atât din strategia economică, cât și din cea ideologică. Apoi, se aduce o contribuție con**cretă la victoria strategiei** economice, ca și la arătarea modului cum se poate ajunge la o asemenea strategie.

Pentru **prima dată în** literatura politică internațională este prezentată relația ideologie-criză economică și existența cercului vicios care este izvorul dar și apusul ideologiei comuniste, în cazul în care se știe profita de el.

Strategia militară a NATO este doar o strategie "deterrence", de intimidare a agresorului potențial, dar agresorul Uniunea Sovietică nu atacă militar, deși atacă **și se extinde continuu. Contra războiului unilateral sovietic NATO nu poate** acționa căci îi lipsesc mijloacele specifice necesare unui asemenea război. **Singura cale eficientă este** dată de către strategia economică, dar această strategie încă nu este concepută. Această concepere încearcă să o realizeze autorul George Băltean.

In acest sens sunt prezentate o serie de tactici economice, ca și o serie de idei creatoare de tactici. **De asemenea, în vederea** asigurării efectului aplicării tacticilor economice, unele tactici sunt prezentate în comparație cu tacticile ideologiei comuniste. Această comparare crează un model necesar și altor tactici.

Autorul ajunge la constatarea, că strategia economică a **Occidentului** poate, pe de o parte, să acționeze distrugător în interiorul lagărului sovietic, iar, pe de altă parte, poate **stopa agresiunea sovietică** pe planul internațional.

Autorul mai constată că deși strategia economică are o importanță capitală în confruntarea Est-Vest, ea singură nu poate conduce la victoria Vestului. Această strategie are nevoie de un suport doctrinar, de o doctrină, pe care autorul o denumește "doctrina umană". Impreună, strategia economică și doctrina umană formează "Forța Unită", (United Force), care poate asigura o bază solidă, activă și ofensivă. Această bază ușurează și acțiunea strategiei globale occidentale. In asemenea condiții se poate vorbi de posibilitatea creării unei detente reciproce și reale.

Autorul, George Băltean, este membru al Asociației Ziariștilor Liberi din Europa, a publicat în 1981, în editura Ion **Dumitru**, broșura "Polonia. Experiență și Exemplu", ca și numeroase articole în presa de exil.

Cartea "Ideologie și Criză Economică - Strategie și Tactică în Relațiile Est - Vest" este necesară în casa tuturor celor care sunt interesați de soarta Europei de Est și, în primul rând, soarta României. Fiecare exilat își poate aduce contribuția la eliberarea țării făcând cunoscut această carte **Occidentalilor** și prezentând propuneri autorului:

George Băltean
Alte Haide 2 B
8000 München 40
West Germany
Tel:089/361 28 37

CRONICAR

PERSPECTIVE ȘI CONFRUNTĂRI

SINDROMUL TRANSILVAN

Matei CAZACU

Nu cred că exagerez afirmând că Românii au scris mult despre Transilvania, chiar prea mult. Nu există intelectual român - istoric, filosof, filolog, lingvist, economist, etnolog, geograf, jurnalist, scriitor - care să nu fi scris, odată în viața lui, iar unii de nenumărate ori, măcar un rând, o idee, un articol sau chiar o carte despre drepturile și vechimea Românilor în Transilvania, despre venirea Ungurilor și a Sașilor după Români, despre continuitatea Românilor în Dacia, despre apartenența de drept a Transilvaniei la România. Adeseori, Românii mai cultivați compară, în conversațiile cu străinii, provincia în chestiune cu Alsacia și Lorena uitând însă că aceste două regiuni, germane peste o mie de ani, au fost ocupate abia de Ludovic al XIV-lea în urma unor războaie impopulare, "imperialiste", cum ar zice marxiștii, și că ele au fost franceze vreme de două secole înainte de a fi reocupate de Germania pentru câteva decenii în 1871.

Transilvania are o cu totul altă însemnătate pentru Români: aici a fost centrul regatului dac al lui Decebal, aici (și în Oltenia și Banat) romanizarea a fost accelerată și intensă, aici apar primele organizații politice - ducate sau voievodate - la cumpăna dintre secolele 9 și 10. Și tot din Transilvania își trag originea primele dinastii domnitoare din Moldova (Drăgoșeștii iar apoi Bogdăneștii) și, poate, și din Tara Romănească, dacă ar fi să credem în veracitatea legendei descălecatului din Făgăraș al lui Negru Vodă. Aici, la Brașov, au fost tipărite primele cărți românești la jumătatea secolului al 16-lea când se crease, în jurul bisericii Sf. Nicolae din Schei, un fel de Academie unde se adunau, se copiau și se tipăreau cărți de cult pentru poporul românesc de pretutindeni. De aici au emigrat, în secolele 14-19, mii și zeci de mii de familii românești care s'au instalat în Moldova și Muntenia sub numele de Ungureni, adică oameni veniți din Ungaria. Boierul muntean rămas anonim care afirma, în secolul al 18-lea, unui funcționar austriac, "Tota Transilvania ad nos venit", nu bănuia că avea să rămână în istorie alături de alți creatori de expresii celebre prin justețea lor.

Transilvania nu este o provincie periferică, ci însăși inima României mari realizată la 1918 când reprezenta peste o treime din suprafața și din populația totală a țării.

Intelectualii unguri (plus unii germani) - aceleași categorii ca și cele enumerate mai sus pentru Români - au afirmat și ei drepturile națiunii lor în Transilvania avansând o serie întreagă de argumente care se reduc, în ultimă instanță, la două categorii principale: anterioritatea Ungurilor față de Români, pe de o parte, și realitățile create într'un mileniu de posesiune, de organizare și de viață de stat maghiară în Transilvania, pe de alta.

Ambele serii de argumente - românești și ungurești - își au valoarea lor, ca și punctele lor slabe. Problema continuității Românilor în Transilvania, deci a anteriorității lor față de Unguri, nu se mai pune azi ca acum un secol. Săpăturile arheologice au dat la iveală o cultură - în sensul dat de arheologi, adică totalitatea vestigiilor vieții materiale și spirituale ale unui popor - cultura Dridu care acoperă, în secolele 8 - 11, întreaga Românie de azi și care a fost atribuită, pe bună dreptate, Daco-Românilor sau Românilor. Existau deci oameni - Români și Slavi - în Transilvania când au venit acolo Ungurii în primii ani ai secolului al 10-lea. Numai că ei erau, pentru a relua cuvintele Notarului anonim al regelui Bela, "cei mai mizerabili (viliores; se poate traduce și prin "nevoiași", "care are puțină valoare", "comun") oameni din lume fiindcă sunt Vlahi și Slavi care nu au alte arme decât arcuri și săgeți și ducele lor Gelou e puțin statornic și nu are ostași buni împrejurul său". (Gesta Hungarorum, cap. 25).

Vedem aici, dela prima mențiune a Românilor din Transilvania, drama acestui popor sărac locuind o țară bogată, străbătută de râuri din care se culegea aur, cu pășuni și pământ bogat, un blestem constant asupra bieților Români. In fața acestor mărturii ale istoriei și arheologiei, afirmațiile unor istorici după care Românii ar fi venit din Balcani ca păstori nomazi este o ilustrație perfectă a fenomenului numit de psihanaliști proiecție: Ungurii, un popor de păstori nomazi sedentarizați, acuză pe Români, considerați inferiori, de a fi fost păstori la rândul lor!

Lăsând la o parte chestiunea anteriorității, observăm că Transilvania a făcut parte din regatul Ungariei numai până în 1540, când se constituie în principat, asemenea Moldovei și Țării Românești, plătind tribut Turcilor și ruptă de Ungaria împărțită între Otomani și Habsburgi. Vreme de un secol și jumătate Transilvania duce o viață politică dominată de cele trei stări privilegiate - Unguri, Sași și Secui. Românii erau considerați cetățeni de mâna a doua și promovarea lor se făcea numai cu prețul trecerii la catolicism și, deci, a maghiarizării, așa cum s'a întâmplat cu numeroase familii nobiliare. Această situație de apartheid era cu atât mai paradoxală cu cât limba oficială a principatului era latina ce amintea de trecutul imperial roman al provinciei Dacia ai cărei băștinași erau considerați națiune tolerată!

Această situație de apartheid explică în bună parte acceptarea Unirii cu Roma a multor Români care sperau să obțină astfel un statut de cetățean de categoria întâia, la egalitate cu cele trei națiuni privilegiate și cu cele patru religii "acceptate" (receptate). O altă șansă le-a fost oferită de crearea regimentelor grănicerești în 1762 care aveau drept corolar libertatea individuală și mândria de a aparține "stării militare" (militaris status), o revenire la situația cnejilor și voievozilor din evul mediu. Austriecii repetau aici, cu trei secole de întârziere, experiența făcută de Turci peste tot în Balcani unde Vlahii și voinicii îndeplineau aceleași funcții militare de pază a trecătorilor și frontierelor în schimbul scutirii de impozite.

Revoluția dela 1848 și dualismul austro-ungar din 1867 au dat însă o lovitură de moarte oricăror încercări de reforme pentru emanciparea naționalităților din Imperiu - Slavi și Români - a căror unică alternativă a rămas deci revoluția și crearea statelor naționale în 1918.

Toate argumentele istorice, atât ungurești cât și românești au rămas fără efect câtă vreme nu a intervenit politica, mai precis războaiele mondiale în urma cărora Transilvania a fost acordată României prin două tratate de pace: Trianon în 1920 și Paris în 1947. Prin aceleași tratate s'a reglat soarta întregii Europe ba, dacă luăm în considerație și coloniile, a lumii întregi. Problema Transilvaniei face parte integrantă din politica europeană și mondială și orice repunere în chestiune a acestei probleme ar însemna prăbușirea întregului edificiu construit prin pacea dela Paris din 1947, prin tratatele ulterioare germano-polonez și germano-cehoslovac și, mai recent, prin tratatul dela Helsinki care recunoștea URSS toate teritoriile ocupate în 1944-1945, adică Țările Baltice, Ucraina și Ucraina subcarpatică, Basarabia, Bucovina și Herța. In mod paradoxal, Rusia sovietică este astăzi principalul garant al unității României și al apartenenței Transilvaniei la România. Nu trebuie uitat că în primăvara anului 1945 Armata roșie a predat Ardealul de Nord României numai după ce la București fusese instalat, prin presiunea sovietică, guvernul comunist al lui Petru Groza.

Dacă chestiunea politică nu prezintă deci un interes de actualitate, în schimb Transilvania nu a încetat să pună probleme României de aproape 70 de ani încoace. O primă problemă este cea a drepturilor minorităților naționale care s'a pus dela început atât pentru Transilvania (prin care înțelegem și Maramureșul, Banatul și Crișana), cât și pentru Bucovina, Basarabia și Dobrogea de Sud (Cadrilaterul). In 1919 s'a acordat cetățenia română tuturor locuitorilor României mari indiferent de religie sau de naționalitate. Intre cele două războaie mondiale, un cetățean român din trei (mai precis 28,1%) era de origine ungur, evreu, sas, șvab, rutean, bulgar, turc sau tătar. Astăzi, după pierderea regiunilor din Răsărit și a Cadrilaterului, proporția a scăzut de aproape trei ori.

Incepând din 1918, în România mare, întregită în frontierele ei firești dincolo de cele mai optimiste speranțe, Românii au trebuit să inventeze un nou modus vivendi atât intern cât și extern. Ori, ce constatăm când analizăm aceste timpuri? Toată perioada interbelică a fost dominată pe plan extern de efortul de a crea alianțe militare (Mica Antantă, Antanta Balcanică) împotriva Ungariei, Bulgariei și URSS, ceea ce înseamnă că România a fost incapabilă să rezolve această problemă prin stabilirea unor raporturi normale cu principalii săi vecini, indiferent a cui era vina. Pe plan intern constatăm un politicianism împins până la caricatură mult prea adeseori, pe de o parte, și o extraordinară frământare naționalistă pe de alta.

Deci, naționalism în interior, alianțe împotriva principalilor vecini în exterior, este clar că România interbelică nu a reușit să domine chestiunea națională, așa cum nu o domină nici azi. Putem afirma că politica tuturor țărilor comuniste, cu excepția Iugoslaviei și a URSS, față de minoritățile naționale, a fost și este una de "purificare" etnică realizată prin expulzări în massă (cazul Germanilor din Silezia și Sudeți) sau prin încurajarea emigrării cum s'a întâmplat cu Evreii, Armenii, Turcii și Tătarii din România. Rezultatul a fost că, înafara celor două excepții de mai sus și a României de care ne vom ocupa imediat, țările comuniste europene - Polonia, RDG, Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria - nu mai au aproape deloc minorități naționale. (In Bulgaria se fac de câțiva ani presiuni intense asupra Turcilor pentru a se bulgariza cu forța.)

Se mai poate observa că toate țările comuniste europene unde "purificarea" etnică a fost dusă până la maximum, au cunoscut revoluții sau mișcări pașnice de reforme înnăbușite de Ruși doar prin forța armată: Berlin-Est în 1953, Ungaria și Polonia în 1956, Cehoslovacia în 1968, Polonia în 1981 și până în ziua de azi. Fără să afirmăm o strânsă corelație între cele două fenomene, constatăm că după 40 de ani de uniformizare etnică au mai rămas cele 2-2,2 milioane de Unguri.

Dece pun Ungurii din Transilvania o problemă pentru regimul comunist dela București? Aici intervine ceea ce am numit sindromul transilvan și care constă într'o vastă operație de dezinformare dusă de partidul comunist și de securitate ori de câte ori lucrurile merg prost în țară. Vecinătatea cu țări tot comuniste dar unde se trăiește mult mai bine este insuportabilă actualului regim dela București. Românii prind televiziunea maghiară și iugoslavă, văd calitatea vieții vecinilor lor care pot să respire, să se plimbe în Occident, și, deci, nu se pot împiedica să-și pună întrebarea: dece nu e posibil același lucru și la noi?

Pentru a-i împiedica să reflecteze la cauzele acestor discrepanțe -care stau, bineînțeles, în **autoritarismul** și mediocritatea conducerii-, Ceaușescu lansează din când în când campanii naționaliste anti-ungare pe chestia Transilvaniei întru diversiune și apel la solidaritate românească. Nu contestăm anumite acțiuni revizioniste maghiare. Semnalăm numai excesiva lor dramatizare strident orchestrată în țară. Se crează astfel un adevărat sindrom transilvan care a servit ani de zile autorităților dela București pentru a-și menține domnia. Totul acompaniat de "mesaje" către Românii din exil, articole în ziare, publicații, cărți de tot soiul despre atrocitățile horthyștilor în Ardealul de Nord, etc. Intervin aici și agenții de influență dintre care cunoaștem mai mulți în Italia, în Anglia, în Germania, în Franța, în Canada și Statele Unite, oameni ca un venerabil descendent al unei familii nobile, altădată cu biserică și galerii în București, care după fiecare călătorie în România îmi telefona anunțându-mi cu o voce sumbră că "Ungurii vor Maramureșul!" sau Ardealul, sau mai știu eu ce și că trebue să le răspundem imediat, aici în străinătate pentru a evita un imediat dezastru. La încercările mele de a-i explica sindromul transilvan, bătrânul boier schimba vorba și mă lăsa în pace: își îndeplinise misiunea și nu mai insista.

Astăzi, cu excepția câtorva naivi sau oameni de rea credință, imensa majoritate a Românilor a înțeles că sindromul transilvan nu este altceva decât unul dintre simptomele crizei tot mai acute prin care trece regimul comunist dela București, simptomul falimentului patent al politicii socialismului dinastic.

Crearea Comunității economice europene și libertatea circulației oamenilor și ideilor în Europa occidentală au rezolvat complect problema frontierelor. Astăzi, nimeni în Germania nu mai ridică problema Alsaciei și Lorenei, nici în Italia pe cea a Nisei și Savoiei, după cum nici Tirolul nu mai este un măr de discordie între vecini. In schimb, lagărul comunist a rămas, din acest punct de vedere, la situația din 1945: vecinii se suspectează, întreținând un climat prielnic dramatizărilor ceaușiste. De aceea, numai adoptarea modelului democrației de tip occidental va pune capăt acestei situații anacronice și abia atunci sindromul transilvan va dispare odată cu cei care l-au creat.

Tot atunci, firesc integrată României, Transilvania își va putea împlini funcția ei adevărată de punte de legătură între Români și Unguri iar nu de obiect de falsă și tendențioasă dispută. □

RUGĂM SĂ FIE TRIMISE ASOCIAȚIEI "HYPERION" EVENTUALELE SUGESTII ȘI COMENTARII REFERITOARE LA ACEASTĂ PAGINĂ. DORIM SĂ POATĂ DEVENI PRILEJUL UNEI CÂT DE LARGI DISCUȚII. NICIDECUM POLEMICĂ, ÎN CIUDA PASIUNILOR VREMII. CÂT MAI APROPIATĂ DE IDEALUL FORMULAT DE SPINOZA: NON RIDERE, NON LUGERE, NEQUE DETESTARI SED INTELLIGERRE.

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

ÎN PRAGUL MILENIULUI TREI

.ed. Le MAIL, Diffusion PAYOT, Paris, 1985

——Horia STAMATU——

Aroganţa ''scientistă'' persecută de mult oamenii, dar pozitivismul secolului XIX şi revoluţia materialistă din secolul XX, sunt tristul apogeu al mileniului doi. Dacă pozitivismul secolului XIX a fost oarecum conjugat cu un colonialism distrugător de culturi, în secolul XIX, materialismul revoluţionar din secolul XX ajunge să pună în problemă nu doar existenţa unor culturi ci a planetei însăşi. Stiinţa a devenit prin materialismul revoluţionar un fel de brici în mâna gorilei, bine înţeles de proporţii cosmice.

Dar în mod paradoxal, ştiinţa provoacă o reactualizare a tradiţiei, pentrucă tocmai datorită descoperirilor ştiinţifice ne dăm tot mai mult seama de misterul acestei lumi, adică se petrece azi ceva ce mărturisea pentru el acum 60 de ani, Lucian Blaga: ''Eu cu lumina mea sporesc a lumii taină/şi'ntocmai cum cu razele ei albe luna/nu micşorează ci măreşte şi mai mult taina nopţii/aşa îmbogăţesc şi eu întunecata zare/cu largi fiori de sfânt mister/şi tot ce-i ne'nţeles/se schimbă în înţelesuri şi mai mari/sub ochii mei'' (L.B., ''Poemele luminii'', 1919). In cei peste şaizeci de ani care-au trecut dela publicarea acestui poem, oamenii de ştiinţă au început să-şi mai revizuiască poziţia, apropiindu-se tot mai mult de poet. De aceasta dă mărturie cartea lui Basarab Nicolescu, ''Nous, la particule et le monde'', apărută în 1985. Aici se cercetează cu deosebită pătrundere şi talent relaţia dintre lumea exterioară, am zice cosmosul, şi lumea interioară a valorilor umane care ne fac legătura cu ''originile''.

Bine înţeles lucrurile nu sunt aşa de simple, pentrucă se descoperă tot mai mult că între lumea exterioară şi cea interioară, între ''eu'' şi ''non-eu'', nu ar exista contradicţiile iremediabile pe care le găseşte cunoaşterea elementară. Cu alte cuvinte, opoziţia ''subiect-obiect'' oboseşte dela un anumit grad înaintat al cunoaşterii, fără să se ajungă totuşi la dizolvarea unuia prin altul, ci doar se constată că relaţiile dintre aceşti termeni sunt altele decât cum se credea în vechea ştiinţă şi în metafizica bazată pe ea.

Stiinţa şi tradiţia au origini diferite: una în cunoaştere şi alta în revelaţie. Intre acestea s'a provocat la un moment dat al istoriei o violentă opoziţie artificială, care până la urmă a dus la nihilismul secolului XX. Spaima faţă de acest nihilism a dus la o confundare a originilor, ceea ce este iarăşi fals, pentrucă ''ştiinţa şi tradiţia sunt diferite prin natura lor, prin mijloacele şi finalitatea lor'' (B.N., op. cit.) Intre ele este o relaţie de complementaritate, care le ţine împreună: ceea ce tradiţia descoperă în bogăţia vieţii interioare, ştiinţa descoperă prin izomorfism în corporalitatea sistemelor naturale'' de unde ''este evident că ştiinţa nu poate constitui prin ea însăşi o înţelepciune, deoarece ea nu tratează decât un aspect parţial al realităţii omului. Stiinţa ne ajută mai curând, prin anumite potouri indicatoare, să evităm aforiile, fantomele şi mirajele din calea cunoaşterii. La rândul său tradiţia este memoria valorilor, a vieţii interioare, în rigoarea unei permanenţe fără de care totul pare să se întunece în haos şi destrucţie''. Si mai departe: ''Din acest motiv convergenţa structurală, pentru moment puţin explorată, între ştiinţă şi tradiţie, poate avea un efect incalculabil în lumea de azi sau de mâine prin apariţia unei imagini unificate şi în acelaşi timp diverse a lumii, unde omul îşi va găsi însfârşit locul'' (Id., 180-8).

Izomorfia ar fi asemănarea sau analogia structurală în zonele cunoaşterii şi ale tradiţiei. Această izomorfie ar fi între o dialectică ternară, deci bazată pe trei termeni care nici nu se exclud nici nu se pot reduce unul la altul cum se constată în lumea fizică prin descoperirea ''cuantei'', unitate de bază complexă a fiinţei fizice, şi între triada care stă la baza gândirii tradiţionale.

Fără s'o spună expresio verbis, gândirea lui Basarab Nicolescu ne duce la această triadă fundamentală a vieţii spirituale, care culminează în religia cea mai cuprinzătoare, creştinismul. Si înţelegem că atâta timp cât dialectica ternară din lăuntrul lumii fizice nu e considerată în coexistenţă activă cu triada tradiţiei, lumea ''poate să se întunece în haos şi destrucţie''. In măsura în care ştiinţa combate tradiţia ne duce la nihilismul nimicitor, dar şi dacă tradiţia nu recunoaşte natura diferită a ştiinţei şi se substitue ei, îşi pierde libertatea. Această eroare a dus la ''dictatura ştiinţei'' de azi cel puţin într'o mare parte a lumii, care se organizează zi şi noapte în serviciul exclusiv al distrugerii.

''Buna Vestire'' adusă de Basarab Nicolescu în această carte, nu poate opri doar prin ea însăşi o posibilă tragedie a viitorului, dar ea exprimă un impuls pentru universal, care permanent în istorie a fost particular românesc. Rămâne de văzut, în cazul în care s'ar mai putea să se vadă ceva, dacă această ''bună vestire'' a unui gânditor român, vesteşte al treilea mileniu cu aceeaşi forţă de reunire a cerului cu pământul, asemănătoare Intrupării de acum două mii de ani. Aceasta, dacă s'ar împlini aşa, s'ar vedea. Ceea ce nu s'ar mai vedea ar fi dacă se urmează linia destrucţiei începute cu cele mai radicale mijloace în secolul XX folosite pentru definitiva extirpare a tradiţiei, şi se va repeta planetar experimentul legat de toponimia ''Sodoma şi Gomora''. Ce ne rămâne deci este speranţa că Nagasaki şi Hiroşima nu au fost cobaii unui eventual ultim eveniment pe care l-ar mai apuca omenirea, cunoscându-l şi ignorându-l în aceeaşi clipă.

De-o cam dată ceea ce putem fi siguri că ar ţine lumea mai departe este numai ceea ce avem prin tradiţie. Complementara susţinerii triale descoperită în lumea fizică prin cuantă este triada care-şi găseşte transmiterea prin limbaj, datorită unui poet, San Juan dela Cruz. El ne ''descrie'' ce este ''en arhi in o logos'', ''la început era Cuvântul'': ''trei Feţe şi un prea iubit/întru acele trei era/Si-o dragoste în toate trei din ele un iubit făcea ''(...) Si de aceea fără margini/era iubirea ce-i lega/fiind toţi trei într'o iubire/ce firea lor i se zicea;/că dragostea pe cât mai una/pe-atât mai dragoste creştea''. (San Juan dela Cruz, ''Asupra Evangheliei ''in principio erat verbum'', cu privire la Sfânta Treime''.)

Stiinţa nu se poate substitui revelaţiei, iar când o face, inevitabil duce la catastrofă.

Lumea fizică este până la urmă tot un mister, aşa cum este şi cea metafizică. Natura nu este mai puţin mister decât Dumnezeirea, şi cum constată filosoful mistic Jacob Böhme, nu au niciun temei pe care să-l putem găsi. Dar mare amar de soarta noastră vine când despărţim cele două lumi, negând tradiţia prin ştiinţă, cum se face de 150 de ani, ducându-se lumea din rău la tot mai rău. Un gânditor român vesteşte şi astfel previne. Ce va face lumea nu ştim.

Bujor NEDELCOVICI: ERETICUL ÎMBLÂNZIT

Le second messager, ed Albin MICHEL, Paris, 1985

——Ion NEGOIŢESCU——

In romanul său Ereticul îmblânzit, apărut în traducere franceză la Paris, fără ca originalul să fi fost încă tipărit în ţară, Bujor Nedelcovici pune problema teribil de acută pentru noi Românii, a poziţiei scriitorului faţă cu utopia cu care el se vede, istoric şi imediat, confruntat. Romanul lui Bujor Nedelcovici este o anti-utopie în genul operelor similare ale lui Zamjatin, Orwell şi Huxley, respectând cu stricteţe toate regulile consfinţite pentru această specie literară de către cei trei autori clasici: dela substanţa politică principială şi exemplară până la catastrofa din final, ce formează concluzia epică a anti-utopiei. Asistăm astfel la o ciudată şi originală combinaţie de pamflet politico-social şi tragedie. Din pamflet îşi extrage anti-utopia virulenţa ideatică, iar din tragedie sensul estetic-purificator, adică ceea ce Aristotel numea catharsis.

Tipică pentru literatura secolului 20, specia anti-utopiei se naşte o dată cu apariţia în istorie a utopiilor reale, adică a statului absolut raţionalizat, care substituie iraţionalul din natură prin raţionalul potenţat el insuşi până la iraţional. Dacă însă romanul Noi de Evghenie Zamjatin şi 1984 de George Orwell se raportează evident la statul comunist, în care raţionalismul se amestecă cu colectivismul, romanul lui Aldous Huxley, Cea mai bună dintre lumi, vizează societatea capitalistă primejduită de raţionalizarea ce o provoacă excesul de civilizaţie prin industrializare. Huxley încearcă să demistifice ideea de progres, atrăgând atenţia asupra pericolelor supraproducţiei, suprapopulaţiei şi supraconsumaţiei. Cele trei romane au totuşi ca sorginte literară comună dorinţa autorilor lor de a răspunde viziunilor utopice optimiste ale scriitorului Herbert George Wells, care credea fanatic în perfectibilitatea umană pe bază de ştiinţă. Deşi, aşa cum arată criticul american Irvin Howe, tendinţa de a satiriza pe Wells nu vine din dispreţul ce romancierii anti-utopici l-ar avea faţă de progres, ci mai degrabă din groaza lor faţă de forma coşmarescă pe care ar putea să o ia progresul în faza lui cea mai avansată. Bineînţeles, atât Orwell cât şi Huxley au învăţat şi au preluat cât au putut dela Zamjatin, iar Orwell nu mai puţin dela Huxley.

Nu ne interesează deci cât a preluat Bujor Nedelcovici dela modelele sale şi în primul rând dela Orwell, ci dacă a preluat creator şi cu folos, precum şi măsura în care romanul său se diferenţiază de modelele copleşitoare ce nu numai că i-au stat la dispoziţie, dar, prin firea lucrurilor, i s'au şi impus.

Istoria utopiilor literare, în care anti-utopiile se încadrează, este de alftel foarte cuprinzătoare, pornind din antichitate, dela Aristofan şi Lucian din Samosata, până în baroc şi rococo, la Swift şi Voltaire, şi până în secolul al 19-lea, la Samuel Butler şi William Morris; iar în secolul nostru în fine, la Ernst Jünger şi Alecsandr Zinoviev, care au dat problematicii utopice o profunzime deosebită. Semnificativă dovedindu-se împrejurarea că problematica utopică poate fi deopotrivă formulată de un poet ca şi de un politician, chiar atunci când ei nu au nimic în comun, ba din contră. Holderlin spune: ''Ceea ce face din stat un infern este faptul că oamenii vor să-l facă un paradis'', iar Bakunin zice: ''Eu nu vreau să fiu eu, ci noi''. Cum de asemenea semnificativă se dovedeşte constatarea istorico-literară, că anti-utopia se realizează deplin abia atunci când se supune influenţei lui Dostoievski. O dublă influenţă, conformă structurii dilematice a gândirii dostoievskiene: pe de o parte viziunile nostalgice ale Vârstei de aur, presărate de către fostul socialist şi fostul penitent din Siberia în unele romane ale sale (să nu uităm că Zamjatin şi Orwell erau şi ei socialişti dezamăgiţi), iar pe de altă parte cumplitul rechizitoriu împotriva libertăţii şi iubirii rostit de Marele Inchizitor. Cu ajutorul lui Dostoievski a deschis Evghenie Zamjatin poarta prin care anti-utopia şi-a mutat interesul dela social la existenţial, dela colectiv la individual, adică la natura umană, la sâmburele indestructibil al naturii umane, la revolta viului şi rodnicului împotriva abstractului şi sterilului care s'au instaurat şi stăpânesc, organizând în numele legii, fărădelegea.

Atât de riguros conceptualizată este tema anti-utopiei, încât numai în aparenţă cele înşirate de mine până acum se confundă cu o vastă digresiune ocolind subiectul, căci grija mea permanentă a fost tocmai evitarea oricărei digresiuni şi într'adevăr m'am păstrat tot timpul în limitele subiectului propus iniţial, romanul lui Bujor Nedelcovici, Ereticul îmblânzit, la care se referă neîntrerupt, sub formă directă sau indirectă, toate consideraţiile mele de mai sus.

Ca şi în numeroase alte utopii, literare sau filosofice, şi în cazul nostru, teritoriul geografic, locul evenimentelor de care se ocupă romanul lui Bujor Nedelcovici, este o insulă: ceea ce înseamnă accesibilitate mai dificilă, capacitate de izolare şi apărare sporită. Autorul ne sugerează în acest mod caracterul insular al regimurilor comuniste, constrânse a se ţine cât mai izolat posibil unele de altele. Urmând apoi de asemenea modelul altor utopii, cunoscute nouă printr'un vizitator al lor, aflăm şi despre această insulă tot ceea ce trebue să aflăm, din relatarea cuiva care după mulţi ani de înstrăinare se întoarce acasă. Dar dacă mă aplec cu întreaga atenţie asupra romanului lui Bujor Nedelcovici, în conturul şi particularitatea sa, descopăr brusc că nu fac altceva, de astă dată, decât să mă cufund în tema altor utopii, să mă refer la celelalte utopii, tocmai pentrucă tematica acestei specii literare trimite irezistibil la generalitate. Acţiunea romanului Ereticul îmblânzit se petrece prin urmare aici şi oriunde, autorul oferindu-ne o esenţă de realitate, reprezentând-o ca pe o realitate mitică, dar refuzând să ne-o prezinte ca pe o realitate accesibilă.

In romanul lui Bujor Nedelcovici, personajul central, care e şi naratorul, cuprins de nevoia de individualitate intră în conflict cu societatea organizată conform concepţiei că omul trebue uşurat de povara libertăţii. Conflictul acesta fiind general anti-utopic, memorabilul dialog între Guvernator şi scriitor din Ereticul îmblânzit, va sta desigur sub semnul argumentelor Marelui Inchizitor al lui Dotorievski.

Pentrucă e un pamflet politic, romanul lui Bujor Nedelcovici se întemeiază înainte de orice pe verva sa principială, pe schemele sale teoretice. Identificarea cu situaţii şi persoane reale iese prin urmare din discuţie ca necorespunzătoare cu intenţionalitatea operei. Exprimând problemele arzătoare ale scriitorului român de astăzi, Ereticul îmblânzit constituie cea mai vehementă contestare a regimului comunist. Acuitatea sa intelectuală se datorează curajului cu care Bujor Nedelcovici îşi formulează convingerile. Fără o gândire atât de radicală şi atât de clar expusă, Ereticul îmblânzit n'ar fi ceea ce este, adică opera unui eretic neîmblânzit. □

BISERICA CREȘTINĂ

CONFERINŢĂ DE PRESĂ

ŢINUTĂ DE PREOTUL GHEORGHE CALCIU-DUMITREASA

5 DECEMBRIE 1985

CHRISTIAN RESPONSE INTERNATIONAL Box 24042, Washington, DC 20024 / USA
Telephone: (301) 984-9707

Domnilor,

Cel care vă vorbeşte acum a stat în închisorile din România vreme de 21 de ani şi a cunoscut toate atrocităţile regimului comunist.

Sunt preotul ortodox Gheorghe Calciu-Dumitreasa.

Nu voi vorbi despre suferinţele mele şi ale poporului român din vremea lui Gheorghiu-Dej. Ele aparţin trecutului şi constituie o istorie consumată.

Vreau să vorbesc despre teroarea şi injustiţia regimului actual din România, despre suferinţele poporului nostru cu care am trecut prin foame, frig şi teroarea dezlănţuită de domnul Ceauşescu şi familia sa. Cincisprezece milioane de oameni care suferă fără speranţă într'o lume care nu le mai oferă nimic.

Eu însumi mai sunt încă victima regimului comunist pentrucă, după atâţia ani de închisoare, azi mă găsesc aici, alungat din ţara mea. Sunt un om bătrân, traumatizat sufleteşte şi trupeşte până la moarte. Sunt un om care nu mai aparţine unei ţări, nu am nici un fel de cetăţenie, nu am identitate. Si ca mine sunt zeci şi zeci de mii.

Tările din Occident îşi fac iluzii că au găsit în domnul Ceauşescu un disident faţă de Moscova, ceea ce face Kremlinul să râdă cu hohote, iar pe bieţii Români să zâmbească cu amărăciune.

In timp ce agenţii poliţiei secrete căutau să mă extermine în închisoare din ordinul şefului partidului comunist român, acesta era primit trimufal de preşedinţii şi regii Europei.

In iarna anului 1984-1985, numai în spitalul Grigore Alexandrescu din Bucureşti, au murit de frig în incubatoare circa 90 de copii noi născuţi, pentrucă domnul Ceauşescu a ordonat întreruperea curentului electric opt ore zilnic. Si sunt zeci de astfel de spitale în ţară. Mii de bătrâni au murit de frig şi de foame în iarna care a trecut.

U.S.A. acordă României clauza naţiunii celei mai favorizate, dar nu şi Cehoslovaciei, sau Bulgariei, iar Ungariei numai de puţină vreme. Cum se explică faptul că, în ciuda acestui ajutor generos, economia României se degradează într'un ritm de trei sau patru ori mai rapid decât al celorlalte ţări? Este evident că avantajul clauzei foloseşte familiei Ceauşescu şi partidului comunist, dar nu ajută cu nimic poporul român.

Amintiţi-vă că guvernul comunist din România a furnizat şi continuă să furnizeze arme tuturor mişcărilor teroriste din Africa şi din Orientul Mijlociu. A spus-o domnul David Funderburck şi eu sunt cel care întăresc această afirmaţie. Am cunoscut în ţară un ofiţer superior, omul de încredere al domnului Ceauşescu, prin care aceste arme erau furnizate. Nu pot pronunţa public numele acestui ofiţer, dar o pot face într'o audiere secretă.

Un grup de senatori şi de deputaţi între care şi domnii Hall şi Smith pe care îndrăznesc să-i numesc prietenii mei au depus o moţiune prin care cer suspendarea clauzei naţiunii celei mai favorizate pentru România pe o durată de şase luni. Noi cerem suspendarea ei totală şi o facem în numele pruncilor şi bătrânilor morţi de frig şi de foame iarna trecută şi a celor care vor muri iarna aceasta, pentrucă domnul Ceauşescu a înrăutăţit şi mai mult condiţiile de viaţă. O cerem în numele zecilor de biserici şi monumente distruse pentru a se construi palatele familiei Ceauşescu. O cerem în numele oamenilor închişi pentru credinţa lor şi a celor persecutaţi.

Unde sunt minerii Dobre şi Jurca ucişi de securitate pentrucă au organizat greva din Valea Jiului? Unde este Radu Filipescu, torturat în închisori? Unde este Ilie Neamţu din Ploieşti, arestat în Iulie 1985 şi despre care nu se mai ştie nimic, ucis probabil în anchetă? Unde sunt doctorul Cană şi Braşoveanu, organizatorii Sindicatelor Libere din România (S.L.O.M.R.)? Unde este Dorel Cataramă?

Dacă nu se acceptă suspendarea totală a clauzei, aşa cum o cerem noi, atunci ne asociem propunerii de suspendare pentru şase luni. Străduiţi-vă să vedeţi adevărata faţă a guvernului comunist din România, cel mai retrograd, mai ateist şi mai stalinist din toate ţările comuniste.

Aveţi în faţa dumneavoastră o listă cu puţine nume ale celor care suferă în România, o parte infimă numai.

Amintiţi-vă că cele mai multe asasinate împotriva emigraţiei din Occident au fost comise de agenţii domnului Ceauşescu şi ai ministrului său de externe Stefan Andrei.

Vă spunem adevărul, chiar dacă el vi se pare brutal. Dumnezeu ne-a poruncit s'o facem. "Satana a fost dela început ucigător de oameni şi nu a stat în adevăr, pentrucă în el nu este adevăr...El este mincinos şi tată al minciunii" (In.8,44).

Dumnezeu să ne lumineze ca să lucrăm spre slava lui Dumnezeu şi spre binele omenirii.

Amin. □

PERSOANE ÎNCHISE

Dorel Catarama
Sfatcu Constantin
Radu Filipescu
Ilie Neamţu
Olaru Gheorghe
Olaru Ioan
Mocanu Emil

PERSOANE PERSECUTATE PENTRU CREDINŢĂ ŞI IDEI LIBERALE

Argatu Ilarion, monah
Gavrilă Stefan, preot
Radu Pamfil, preot
Traian Dorz, Oastea Domnului
Cană Ionel, fondator al S.L.O.M.R.
Braşoveanu Gheorghe, fondator al S.L.O.M.R.
Pană Nicolae
Carman Popescu, fondator al S.L.O.M.R.

PERSOANE PERSECUTATE PENTRUCĂ AU CERUT EMIGRAREA PENTRU ÎNTREGIRE DE FAMILII

Salveciu Nicolae
Vladu Gheorghe
Popa Gheorghe
Ionica Poru
Dumitru Ioana

Înalt Prea Sfinţiei Sale Antonie Plămădeală Mitropolitul Ardealului

Inalt Prea Sfinţite Antonie,

Am primit ieri scrisoarea Inalt Prea Sfinţiei Voastre, trimisă dela St. Regis Sheraton Hotel din New-York şi m'am bucurat că sunteţi iar în lumea liberă în vizită "misionară" în America. Vă mulţumesc pentru aducerea cărţii dela Domnul Alexe dela Detroit, pe care nu l-am cunoscut şi, drept să spun, nici nu am dorinţa să-l cunosc.

Din rândurile Inalt Prea Sf. Voastre am rămas surprins că tocmai persoana I. P. Sf. V. spune că se miră cum de primim preoţi fără carte canonică sau preoţi caterisiţi. Ori, ştiţi din experienţă personală, cum o ştim şi noi toţi din lumea liberă, dificultăţile ori chiar imposibilitatea de a obţine carte canonică dela Episcopiile din România, în aceşti ani ai stăpânirii comuniste şi mai ales din cauza pornirii pe care o aveţi, ori o au, cei aserviţi "secerii şi ciocanului" de a face greutăţi şi neplăceri celor care au căutat să fugă de sub jugul comunist, şi nouă, celor cărora Dumnezeu ne-a hărăzit de mulţi ani libertatea şi care nu vrem să ascultăm de ucazurile venite dela comuniştii care astăzi conduc România.

In ceea ce priveşte folosirea de preoţi legal caterisiţi, trebue să ne întrebăm ce este aceea "legal". La Dvs. în ţară, legal este numai ceea ce aprobă partidul comunist, guvernul (tot comunist), tovarăşii dela culte sau securiştii în sutană dela Episcopii şi protopopiate. Cât de legală este ori a fost caterisirea unora dintre preoţii care au ajuns în America, îmi închipui că o cunoaşteţi, deoarece faceţi parte din ierarhia bisericii din România, de mulţi ani. Nu caut să scuz folosirea de preoţi caterisiţi şi nu eu decid aceasta. Cred că ar exista circumstanţe unde - dacă se făcea caterisirea într'o ţară liberă, respectivul preot poate că nu ar fi fost caterisit sau ar fi putut face apel la decizie.

Spuneţi că "o anumită normă ortodoxă" trebue respectată în orice împrejurări. Ne îndemnaţi să citim canoanele. Oare, Inalt Prea Sfinţia Voastră, le citiţi abia acum? Căci nu cred că le-aţi citit înainte. Mi-aduc aminte, cu scârbă, de cazul lui Mişu Iancu, care a cauzat atâtea necazuri prin America. După ce şi-a făcut de cap, el a fost caterisit de Inalt Prea Sfinţitul Valerian. Nu mult după aceea, un Episcop - Vicar Patriarhal, dela Bucureşti, a venit din România la Detroit şi l-a uns cu CANONICITATEA unei "alifii comuniste" - care vindecă toate - pe aşa zisul protopop econom stavrofor Mihai Iancu - parohul unei biserici independente din America. Deşi caterisit legal, al a fost primit sub jurisdicţia Patriarhei Sovrom din Bucureşti, dar nu prin Episcopia Misionară a celor de stânga dela Detroit, care nu-l voiau pe Mişu Iancu, ci prin apartenenţa sau încadrarea lui la Arhiepiscopia pentru Europa de Vest. Cât de uşor şi convenabil, s'a mutat graniţa Episcopiei RSR-iste dela Paris până în Michigan.

Si Vă întreb eu acum, Inalt Prea Sfinţite Antonie, oare pe atunci nu citiserăţi canoanele? Se putea oare accepta un (preot) caterisit şi pus apoi cu brâu roşu şi cruce patriarhală la slujbă, masă, etc...alături de Vicarul-Patriarhal dela Bucureşti? Sau, poate că în ciuda faptului că citiserăţi canoanele, a trebuit să faceţi pe placul cizmarului dela Bucureşti, care este cel mai iubit fiu al poporului? Ori, poate că este vreo altă explicaţie. Poate că aţi vrut să-i arătaţi Inalt Prea Sf. Valerian şi singurei Episcopii Ortodoxe Române din America-liberă şi care merită să trăiască, ce mult Vă pasă de canonicitate?

Ar fi ele multe de zis. Cred că, undeva, cândva, Dumnezeu ne va ajuta să ne putem întâlni şi sta de vorbă, fără grabă, ca două suflete de Români, din aceeaşi generaţie, dar trăiţi sub diferite condiţii. Atât Inalt Prea Sf. Voastră cât şi eu cunoaştem multe din ambele lumi. Numai Dumnezeu şi istoria ne va judeca.

Doresc să mai ating ultimele cuvinte din scrisoarea pe care mi-aţi trimis-o: "Se vor formaliza celelalte Biserici Ortodoxe într'o zi". Este oare o ameninţare? N'au decât să se formalizeze. Dar formalizarea lor este condiţionată de un factor. Ei nu se formalizează decât dacă cineva îi aţâţă. Ori aceşti cineva sunt cei dela conducerea Bisericii din România ori argaţii lor din Episcopia Sovrom dela Detroit. Până la urmă se vor convinge şi alte Biserici de dedesubturile aţâţătorilor. Pe mine personal, şi pe noi în Episcopie în general, nu ne deranjează. Este o gogoriţă cu care au încercat să ne sperie şi alţii, din timpul lui Andrei Moldovan. Dumnezeu e cu noi şi dreptatea este de partea noastră căci noi nu umblăm cu "cioara vopsită".

M'am rugat şi mă rog lui Dumnezeu pentru Dvs., cei din ţară, care nu Vă puteţi bucura de libertatea pe care noi o avem şi sper că prin dragostea şi mila Lui, toate se vor rezolva. Până atunci, noi trebue să trăim despărţiţi şi, uneori ne mai dăm seama şi de canonicitatea poziţiei.

Vă doresc numai bine şi, dacă mai publicaţi ceva despre Patriarhul Miron Cristea m'aş bucura dacă mi-aţi putea aduce sau trimite aceste publicaţii.

Hristos în mijlocul nostru!

Părintele
R.J.GRABOWSKI

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

UNIREA PRINCIPATELOR

——Dumitru ICHIM——

"Desteptarea României", alegorie realizată de pictorul G. Tatarescu. Această pânză terminată în 1850, este inspirată de poemul cu acelaşi titlu al lui Vasile Alecsandri, pe care l-a scris la Blaj, unde s'a refugiat după revoluţia dela 1848. Pictura reprezintă o tânără şi frumoasă femeie, personificând Patria, trezindu-se la o viaţă nouă, în timp ce un înger i-o arată pe Sfânta Fecioară, înconjurată permanent de atributele Stiinţei şi Artei. Expusă pentru prima dată la Roma, această pânză a avut un succes răsunător şi a atras atenţia opiniei publice italiene, asupra naţiunii române. Această compoziţie a fost considerată de Românii din acea epocă, pentru titlul pe care-l poartă, un veritabil manifest politic.

Motivul pentru care sărbătorim un eveniment istoric, în cazul de faţă Unirea Principatelor, îl găsim indirect în modul de "a fi" al fiinţei umane. Omul este o fiinţă istorică, sau cum ar spune Ortega "omul nu are natură ci, în locul ei, o istorie". Aceste "istorii", pentrucă sunt limitări umane, formează la rândul lor istoria. Dar ce este istoria. Ea este izvorul începuturilor noastre, cuprinzând deopotrivă cerul şi pământul, care după ce au curs şi au format o ţară, au plecat către cer şi precum nişte nori se reîntorc prin noi - cer născător de izvoare.

Faptul că suntem vii e o mărutrie că nimic din istoria noastră nu e mort. Noi nu ne "amintim" că suntem Români, ci trăim în această comuniune de "românie" şi omenie creştinească. Ori de câte ori zicem "ţară" zicem o parte din noi şi ori de câte ori rostim "neam" pe noi înşine ne rostim, pentrucă numai ca parte din neam poţi avea un rost în lume şi găsi o semnificaţie existenţei tale ca "istorie". Numai vogabondul nu poate vorbi de familie şi numai Cain nu-şi găsea un "loc" sub soare pentrucă prin fapta lui, a uciderii fratelui, ieşise din istorie.

Acest "loc" istoric este subliniat de cronicari că "dela Râm ne tragem" şi mai ales prin trezirea conştiinţei unităţii etnice începută de Mihai Viteazul, continuată prin Unirea Principatelor şi, în cele din urmă, realizarea României Mari.

Ideea unităţii politice a tuturor Românilor se conturează mai pregnant începând cu secolul XIX. Nu întâmplător apar publicaţii în care găsim imaginea Daciei. In 1818 Dionisie Fotino publică "Istoria Vechii Dacii", în 1840 Mihai Kogălniceanu editează "Dacia literară", iar August Treboniu Laurian cu Nicolae Bălcescu tipăresc în 1845 "Magazinul istoric pentru Dacia". Intr'un memoriu adresat lui Gheorghe Bibescu găsim îndemnul adresat acestuia de a realiza "regatul dacic".

Războiul din Crimeea din 1853 a fost o fericită conjunctură istorică spre Unirea Principatelor. După ocuparea succesivă a Principatelor, prima dată de Ruşi, a doua oară de Austrieci (fereşte-ne Doamne de "prieteni"!) ajungem la pacea care s'a încheiat la Paris pe 30 Martie 1856 în care găsim, prin înfrângerea Rusiei, referinţe favorabile Românilor, demonstrând încă de pe atunci că ori de câte ori Ruşii sunt la ananghie, Românii pot răsufla mai liberi.

Printre clauzele care se refereau la Principate enumerăm desfiinţarea protectoratului rusesc asupra Principatelor şi înfiinţarea divanurilor ad-hoc, conducerea Principatelor fiind încredinţată unui loctiitor de domn; în Tara Românească - Barbu Stirbei, iar în Moldova - Grigore Ghica.

Mihail Kogălniceanu sintetizează clar dorinţa tuturor Românilor în cadrul şedinţei unui divan ad-hoc, arătând că: "...fericirea generaţiilor viitoare este Unirea Principatelor într'un singur stat, o unire care este firească, legiuită şi neapărată, pentrucă în Moldova şi în Valahia suntem acelaşi popor, identic ca nici unul altul, pentrucă avem acelaşi început, acelaşi nume, aceeaşi limbă, aceeaşi religie, acelaşi istoric, aceeaşi civilizaţie, aceleaşi instituţii, aceleaşi legi şi obiceiuri, aceleaşi temeiuri şi aceleaşi speranţe, (...) aceleaşi dureri în trecut, acelaşi viitor de asigurat, şi în sfârşit, aceeaşi misie de îndeplinit."

Prin Convenţia din 7 August (19 stil nou) 1858 se hotăra că Moldova şi Muntenia vor purta numele de Principatele Unite, se va constitui o Comisie Centrală la Focşani şi o Curte de Casaţie comună, şi fiecare ţară va avea domnitorul ei.

Pe 5 Ianuarie 1859 Moldova alege domn pe Alexandru Ioan Cuza, iar pe 24 Ianuarie Muntenia îşi alege domnitor pe acelaşi Alexandru Ioan Cuza, prin aceasta înfăptuindu-se real Unirea Principatelor.

Tablou înfăţişând principalii făuritori ai Unirii. In prim plan: Al.I. Cuza şi M. Kogălniceanu

Acest act a nemulţumit pe Turci şi pe Austrieci, care se temeau de o întărire a elementului românesc, precum şi pe Englezi, care sprijineau atunci politica turcească. De aceea, numai în Decembrie 1861, cu sprijinul Franţei a fost recunoscută definitiv Unirea, şi aceasta numai pe timpul domniei lui Cuza.

***

Unirea Principatelor a fost un eveniment istoric românesc. Il cinstim ca atare. In graniţele firii româneşti. Numai aşa are semnificaţie. Nu e nici o ruşine deci de a ne identifica trup şi suflet cu cei care ne-au dat o ţară, întemeindu-o pe credinţa creştină cum patetic a pledat Kogălniceanu. "Moştenitorii domnitorului să fie crescuţi în RELIGIA TARII", se hotăra printre punctele votate de reprezentanţii ţării de atunci.

In cadrul acesta firesc de românesc vedem alegerea domnitorului ca o condiţie sine qua non într'o Românie viitoare, liberă şi stăpână pe destinele ei. Este singura soluţie de supravieţuire a neamului nostru în istoria Europei creştine.

Numai un domnitor crescut în RELIGIA TARII va şti să lupte, cum susţinea Kogălniceanu, pentru limba, civilizaţia obiceiurile, legile, istoria, durerile şi speranţele noastre.

Mai e nevoie să amintesc unde a ajuns biata noastră ţară după o guvernare de 40 de ani de nişte despoţi fără nici o religie şi luptând împotriva RELIGIEI TARII, împotriva neamului, împotriva a tot ce e românesc, împotriva a tot ce e omenesc? Nu cred. Dacă suferinţele infernale ale acestui neam nu sunt de ajuns, dacă aceşti 40 de ani de "lumină" a iadului nu spun suficient să învăţăm ce înseamnă a avea domnitori păgâni şi necrescuţi în RELIGIA TARII, atunci pietrele vor striga. Dar va fi prea târziu. Ele vor fi pietrele târziului, pietre din bisericile dărâmate astăzi de buldozerele bolşevice şi pietrele de pe mormântul unui neam - aici odihneşte un popor care trăia pe vremea creştinilor! !!! □

Deschiderea Divanului ad-hoc la Bucureşti. Litografie de C. Popp de Szathmari

EVANGHELIA EXILULUI (Ianuarie 1986)

DESPRE LEPRĂ ŞI LEPROŞI

— Sergiu GROSSU —

Din cele patru "Evanghelii" ale lunii Ianuarie, noi ne-am propus să aprofundăm, pentru cititorii "Cuvântului Românesc", semnificația și actualitatea vindecării celor zece leproși, relatată de evanghelistul Luca (cap. 17, versetele 12-19). Si știți de ce? Pentrucă leproșii din Evanghelie sunt actuali, trăiesc printre noi, fac parte din lumea exilului românesc și participă la tot felul de activități și manifestări politice sau culturale, fluturând stindardul dragostei de țară și preconizând principiile directoare de mâine.

Ca să înțelegem mai bine tâlcul leprei sufletești (deoarece la această tâlcuire spirituală ne îndeamnă Evanghelia mai sus amintită), ne vom opri la câteva cazuri de lepră menționate în Vechiul Testament: a) lepra Mariei, din cartea Numerilor (cap. 12), și b) lepra lui Azaria, împăratul lui Iuda, din a doua carte a Împăraților (cap. 15). Vă dau aceste referințe exacte, dat fiind că se impune citirea mai multor versete biblice, pentru a putea sesiza sensul lor adânc, în vederea aplicării lor în viața noastră creștină de astăzi. După cum în Vechiul Testament lepra era "pedeapsa păcatului", în Noul Testament, adică pe plan spiritual, ea reprezintă consecința păcatului în sufletele înstrăinate de Dumnezeu.

Să pornim, în analiza noastră, dela lepra Mariei: "Atunci Aaron a zis lui Moise: Ah, Domnul meu, nu ne face să purtăm pedeapsa păcatului pe care l-am făcut ca niște nechibzuiți și de care ne-am făcut vinovați" (Numeri, 12.11). Pentrucă ne spune Biblia, în același loc, că "norul s'a îndepărtat de pe cort, și iată că Maria era plină de lepră."

Ce păcat făcuse Maria, ca să cadă asupra ei "pedeapsa leprei"? Maria a greșit în vorbirea sa: a cârtit. Impreună cu Aaron - citim în cartea Numerilor - "au vorbit împotriva lui Moise, din pricina femeii etiopiene pe care o luase de nevastă. Si au zis: "Oare numai prin Moise vorbește Domnul? Nu vorbește oare și prin noi?..."

Omul păcătuiește, în primul rând, cu vorba. "Toți greșim în multe feluri, ne învață Iacov. Dacă nu greșește cineva în vorbire, este un om desăvârșit și poate să-și țină în frâu tot trupul...Iată, un foc mic ce pădure mare aprinde! Limba este și ea un foc, este o lume de nelegiuri ...Ea este un rău care nu se poate înfrâna, este plină de o otravă de moarte..." (Iacov, 3.2-8)

Nu cred să exagerez spunând că noi, Românii stabiliți în lumea liberă, batem recordul cu păcatul vorbirii - vorbirea cu gura sau cu condeiul. Fiindcă ne insultăm, ne bârfim, ne criticăm la fiecare pas, stârnind zavistii, certuri, neînțelegeri, vrăjbi și dezbinări, întocmai creștinilor din Corint, despre care amintește Ap. Pavel: "Când între voi sunt zavistii, certuri și dezbinări, nu sunteți voi lumești?" Cu alte cuvinte, nu suntem niște leproși cu sufletul, din cauza vorbirii noastre stricate?

Al doilea exemplu de lepră: Azaria, împăratul lui Iuda. Citim în Biblie: "El a făcut ce este plăcut înaintea Domnului...Numai că - și subliniez aceste cuvinte - înălțimile nu le-a stricat; poporul tot mai aducea jertfe și tămâie pe înălțimi. Domnul l-a lovit pe Împărat cu lepră..." (2 Împărați, 15.3-5).

La fel se întâmplă și cu noi în șubreda noastră viață de "credință. Credem în Dumnezeu, ne închipuim că facem ce este plăcut Lui venind la biserică, numai că slujim la doi stăpâni: și lui Dumnezeu și lui Mamona, și lui Hristos și păcatului. Deoarece, odată pe săptămână facem ce este plăcut Domnului - dăm milostenie, participăm la slujba Sf. Liturghii, ne preocupăm de parastase - iar în restul săptămânii aducem ca și Azaria, "jertfe și tămâie pe înălțimi": pe înălțimile orgoliului, ale ambițiilor noastre deșănțate, ale tuturor apetiturilor dubioase. Da, aducem "jertfe și tămâie" pe înălțimile invidiei, ale răutății, ale urii, ispitiți și sfârtecați în adâncimile ființei noastre măcinată de păcate și fărădelegi nemărturisite.

Această dualitate crează în noi o stare de lepră sufletească insuportabilă. Chiar dacă "după omul din lăuntru îmi place Legea lui Dumnezeu - scrie Ap. Pavel - văd în mădularele mele (adică acolo unde aducem "jertfe și tămâie pe înălțimi", acolo unde cocoloșim idoli și spurcăciuni nepermise) o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea și mă ține rob legii păcatului care este în mădularele mele" (Romani, 7. 22-23).

Un om care se găsește în situația aceasta disperată, care strigă întocmai Ap. Pavel: "O, nenorocitul de mine, cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?" - este un om cu sufletul lepros. Un om, al cărui suflet devine - ca și trupul leprosului descris la cap. 13 din Leviticul - ca o pecingene, se transformă într'un fel de bubă care coace, răni de un alb roșietic desfigurându-i chipul. Un om, care ar trebui să-și poarte hainele sfâșiate, să umble cu capul gol și să strige: Necurat! Necurat!

Deși în Cartea Facerii scrie: "Dumnezeu a zis: să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră", chipul lui Dumnezeu în noi, asemănarea noastră cu Dumnezeu dispare prin lucrarea distructivă a leprei păcatului, încât, desfigurați de ea, ne asemănăm mai repede cu fiarele pământului, cu vitele și cu târâtoarele peste care ne-a pus Dumnezeu să stăpânim, lăsându-ne stăpâniți de păcat, trăind în ignoranță, străini de voia lui Dumnezeu și bălăcindu-ne în mocirla unor "patimi scârboase", denunțate astfel de Ap. Pavel: "De aceea, Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției, să urmeze poftele inimilor lor, așa că își necinstesc singuri trupurile...Fiindcă n'au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor blestemate, ca să facă lucruri neîngăduite"... (Romani, 1.24-31).

Cum să scăpăm de "rana leprei" care este păcatul? La cine să alergăm și ajutorul cui să cerem?

Ca și ieri, când drumuia spre Ierusalim, Isus trece - în chip nevăzut - și astăzi, prin localitățile în care Dumnezeu a hotărât să ne purtăm crucea băjeniei, departe de țară. Trece prin Paris și Londra, prin New York și Montreal, urcă scări și etaje, și bate la ușa inimii noastre zăvorite de lepra păcatului, așteptând să-I deschidem și să-L primim cu lacrimi de căință sinceră, implorându-L aidoma leproșilor din Evanghelie: "Isuse, Invățătorule, Isuse Mântuitorule, ai milă de noi!"

Să reedităm gestul lui Naaman, căpetenia oștirilor împăratului Sirie. "Omul acesta tare și viteaz era lepros", ne informează a doua carte a Împăraților, la capitolul 5. Sfătuit de roaba nevestei sale, Naaman s'a înfățișat înaintea proorocului Elisei, care i-a zis: "Du-te și scaldă-te de șapte ori în Iordan, și carnea ți se va face sănătoasă și vei fi curat. "Sceptic și bănuitor la început, Naaman dă totuși crezare îndemnului lui Elisei. La insistența slujitorilor săi, el s'a "scufundat de șapte ori în Iordan, și carnea lui s'a făcut iarăși cum este carnea unui copilaș, și s'a curățit."

O, dacă și noi Românii pribegi, am da ascultare îndemnului Sf. Scripturi, prăbușindu-ne la picioarele lui Isus! Căci nouă nu ni se cere să bătătorim drmuri lungi, pentru a ne scălda de șapte ori în apa Iordanului. Nouă ni se cere cel mai simplu lucru: să credem în Isus Hristos și, cu toată lepra sufletului, să ne scăldăm o singură dată în sângele Lui, convinși fiind că "sângele lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curățește de orice păcat." □

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI
$ 25
PENTRU EUROPA
$ 20
RESTUL LUMII

Pentru anul 1986, prețul abonamentului la ziarul Cuvântul Românesc s'a ridicat la $ 25 pentru Europa, datorită schimbării sistemului de expediere, astfel ca ziarul să poată ajunge la cititori într'un timp mai scurt.

Mulțumim din nou pe această cale Dlui Ing. Paul Morcov pentru ajutorul dezinteresat pe care ni-l dă la această expediere.

Pentru restul lumii, prețul unui abonament anual a rămas neschimbat.

Redacția ziarului depune toate eforturile să găsească o soluție de expediere a ziarului în Australia, similară celei pentru Europa.

FARA ARMÂNEASCĂ

ZBOARĂ TRI NOULU AN

—Zahu PANĂ—

Anchisim un An Nou ş'lu ancărcăm cu tuti speranţili-a noastri tri ma ghini. An di an, adunăm gaileili, li'ngrupăm cu anlu ţi-s dusi şi di cafi oară, tu ahurhită di An Nou, nă urăm: Estan ma ghini, Anlu Nou cu harauă!

Auşilli a noştri, aveau adetea ca s'facă isăchili cu nicuchirească minduire şi mutreau cătră lucri strămbi. Ma-lli întribai: -Cum fu anlu, lale? elli va răspundea: -Suchiur al Dumnidză, macă scăpă fumeallia cu sănătati şi tutipăta nu avu chirdeari, anlu fu vlughisit!

Ma s'turnăm niheam caplu dinăpoi, anlu ţi tricu, nă adusi unâ mari chirdeari tri armâname. Tu meslu April, Dumnidză ul llirtă pi Costache Papanace, un di nai ma'nviţaţilli oamiñi ţi nă aveau armasă, om politic ales, ţi nu avu căsmetea s'poată si-şi da tută vrearea şi inviţătura lui, tri armâname. Loclu armas gol după el, zore va s'poată su llia alt, tora di oară.

Anlu ţi tricu, adusi şi unâ adunari di armâñi dit ma multi locuri iu băneadză armânamea. La Mannheim, tu Germania, avu loc primul Congres di limba şi literatură armânească. Aclo, aţelli ţi aveau vinită, putură si-s cunoască şi s'veadă că nu sunt singuri şi că nu lipseaşti dicăt "unâ chicută di vreare" cum scria unoară poetlu George Perdichi, ca s'putem s'anălţăm cama'n sus, flamura Armânamillei.

Tut anlu ţi tricu, duruta tri armâñi "Biblioteca Română din Freiburg" şi Institutul Român de Cercetări di Freiburg, Germania, scoasiră uăn alăvdată "Bibliografie Macedo-Română" di 350 di frândză, iu sunt tricuti 3766 di numi di autori şi titluri ţi au scrisă tri Armâname.

Di altă parti, tu Machiduniă, hoară după hoară, acăţară s'adară suţate culturale, ca s'păstreadză adeţli armâneşti. Numirăm maş adeţli, că nai ma buna di tuti, limba, easti lăsată di 'nă parti. Fraţilli armâni, nândoi di niştiare, alţ di pirifañia şi alţ di frică, acăţară s'alasă s'agârşească clleaglu ţi nă leagă, fara ţi nă adună tu unâ singură fălcare.

Poetlu Constantin Colimitra, tu un muşat zbor ţănut dinintea armânilor dit America, dzăţea: -"Chiru limba, cheari fara!"

Easti ti ciudie, cum tu aist chiro, când ahăti organizaţii, tratati şi conferinţe internaţionale, iu s'adună oamiñilli politici dit tuti ţările -şi dit aţeali iu băneadză armâñilli- semnează cu mâna lor garanţii că iţi popul si-s dizvoltă pi limba lui, cu asigurarea tuturor ndrepturilor, maş armâñilli nu au niţi un ndrept, tu locurili iu băneadză.

Ti s'faţi cu aisti ndrepturi, nu li caftă armâñilli ică nu lă si da?

Pistipsim că aoa easti clleia!

Macă Armânamea îşi caftă ndreptlu a llei di naţiune distinctă, cum fu ricunuscută tu chirolu a turcu după Iradeaua dit 1905, nitiun nu are ndrept s'nă talliă limba.

Macă Armânamea -aclo iu băneadză- nu-şi caftă ndrepturili ţi li ari, stepslu cadi pi armâñi. Isapea nu easti ahânt limpidi. Aoa avem şi alti întribări: Căţi nu-şi caftă Armânamea ndrepturili a llei? La aistă întribari nă ies ma multi răspunscuri:

a) Nândoi armâni nu ştiu că au aist ndrept;

b) alţ ştiu, ma lă easti frică su-l caftă ca s'nu-şi cheară pânea.

c) alţ cari ştiu nu vor su-l caftă, că s'amisticară cu xeñilli iu băneadză, si'ncuscriră, vor si-şi cheară numa şi rădăţina, ca s'aibă ma mult amintatic.

Tu adunătura aiştor di ma năpoi, aflăm ma mult oamiñi adăpaţ la cultura xeană, agiunşi pi pradz mulţ, alipitaţ di fara lor, cu mintea s'arădă cât ma mulţ cu ideili a lor. Aistă categorie easti chirută tri Armâname şi chirută va s'hibă şi ti miletea iu s'duţi. Cari s'aleapidă di fara lui, nu poati s'amintă altă fară, că inima lui s'feaţi di cheatră.

Arămân alanti dauă categorii: aţelli ţi nu ştiu şi aţelli ţi la easti frică.

Aţălor ţi nu ştiu, borgea noastră, a tuturor, easti s'lă spunem, s'lă discllidem ocllii, s'poată s'analţă caplu'n sus, că nu sunt dhicuniari, niţi oarfăñi fără popul. A lor lipseaşti s'lă diştiptăm pirifañia că s'trag dit nai ma livendzilli oamiñi ţi băhară tu Europa: Traţilli şi Romañilli. Elli lipseaşti să stiă că limba noastră easti veaclliă di dauă ñilli di añi şi cu idhia rădăţină ca alanti limbi surori latine, ţi deadiră cultura lumillei di ază. Elli lipseaţi s'a aduchească tora, că sânt thimelliu di mâni a unui popul latin ţi nu şi-ar spusă ninga zborlu, dinintea alantor populi dit lumi. Cu elli lipseaşti si-s lucreadză ma mult.

Aţelli ţi ştiu, ma lă easti frică, s'lă spunem că chirolu când duşmanilli a noştri "talliă-auşi, ficiori, muleri, foc arucă-a lor fumelli", tricu ti totăna şi macă vârnă luschdhă di aţelli ţi "tălliau" se-află pi aoa pi aclo, ea va s'ardă'n foc ică va putridzască.

Armâñilli di ază nu analţă pala niţi amină tufechi ti'ndreptlu a lor. Elli ṽin cu marea lor ndriptati scrisă tu istorie, aduc cultura, bana lor şi locurile iu băneadză ţi poartă di dauă ñilli di añi, numi armâneşti.

Armâñilli nu aclleamă pi vârnu nică s'facă revolutii niţi să sărupă guvernili dit ţărili iu băneadză. Cafişun aclo iu easti si-ş caftă libertatea ti zbUuarări şi scriari pi limba di la păpâni.

Noi him Armâñi, cum alţ sânt: greţ, vurgări, sărghi, arbineşi, turţ şi alti mileţ. Dumnidză n'alăsă pi tuţ s'bănăm pi aist loc şi nu easti loc ti'ncăceari, macă noi vrem s'avem adeţli şi limba noastră, lăsată cu gură di moarti di părinţ, păpâñi şi stri-păpâñi.

A vârnui s'nu-lli hibă frică! S'analţă fruntea'n sus şi s dzăcă cu inima discllisă: Mini esc ARMAN!

Tu ahurhita aistui Nou An, ARMANAMEA n aclleamă pi tuţ, dit locurili iu bănăm şi n'aduţi aminti zboarăli a cânticului:

..."Păn' când va staţ ca s'arăvdaţ,
pliñi di pumoară încărcaţ?"...

DIT CHIROLU TURTESC

—Cola CIOLACU—

Tu Machiduniă, tu Munţilli di Rodopi, easti una hoară cu numa di Batac, hoară vurgărească. Noi Armâñilli, a vurgarilor dit Batac, lă spuneam bătăciani. Di multi ori când vârnu ficior ma nu asculta părinţilli, îi spunea: ghidi cap di bătăcian!

Turţii tu aţel chiro, făţeau mult rău a criştinilor: inturchipseau criştini, aspărdzeau biseriţi, ardeau iconili; alti ori, ṽinia hăbari di la vizir ori ca di la caimacan: Dumănică, ghiaurii s'nu discllidă bisearica, s'hibă încllisă.

Tuti horili irau cu caplu aplicat şi cu multă frică ascultau di chivernisea turţească, maş unâ hoară nu asculta di chivernisi. Aeşti irau bătăcianii dit Batac. Bătăcianii irau oamiñi mari şi analţ, irau multu inimoşi şi războiniţ.

Di multi ori bătăcianii işeau noaptea ceti, ceti, di furi, cu armili tru mână şi agudeau ascherea turţească şi vătămau mulţ aschiradz.

Chivernisea turţească nu putea s'bagă mâna pi bătăciani, că noaptea umpleau pădurili cu armili tru mână.

Un an, dzuă di Paşti, hoara Batac, fu anvârligată di multă ascheri turţească, vârnu om nu putea s'iasă dit hoară. Turţii deadira foc a hoarăei, casili ardeau, tutipita azghira, cănilli aurlau. Ascheria imna pit hoară, cu armili tru mână, cum videa vârn batacian, pi loc ul vătăma. Tută lumea dit hoară, mult si-aspărară, deadiră fuga tu bisearică.

După ţi si umplu bisearica, chiuta cu oamiñi, închisiră uşili pi dinăuntru. Murii şi uşili di bisearică, irau multu groasi şi multu sănătoasi.

Viñi ascheria turtească, învâligă bisearica, şi ahurhiră s'grească: -Aci Kapai, aci Kapai! (Discllideţ usa, discllideţ usa!)

Macă vidzură că vârnu nu discllidi uşa, turţii frămsiră uşa di bisearică, băgară un cuţăr mari ninga uşa di bisearică şi doi aschiradz luau căti un bătăcian, îl băga cu caplu pri cuţăr şi un alt aschiră, cu tăpoara tru mână, îlli tăllia caplu. Tinir, auş, cari cum illi vinea arada, cu guza pe cuţăr şi'lli curma caplu cu tăpoara.

Tu bisearica s'afla vârnă 18-19 armâñi cu armâne, lă vinea şi a lor arada s'treacă cu caplu la cuţăr.

Un auş, paplu Steriu al Tuşca, scoasi unâ şamia albă, u ligă di bastoni şi u mută în sus. Tuţ Armânilli s'acăţară un di altu, chindinar după paplu Steriu, cu bastonea cu şamia albă în sus, îmna şi zbura: Cuţo-Vlahi, Cuţo-Vlahi. (Armâñi, Armâñi).

Când s'apruchiară di cuţăr, turţii dzăsiră: -"A, bunar baska milet! (Aişti sunt di altă mileti) sânt oamiñi buni! Turţii s'feaţiră năpoi, lă feaţiră cali di tricură Armâñilli şi deadun cu elli tricură şi vurgării cari aveau armasă nitălliaţi, că s'deadira, armâni. □

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEACĂ" SE PRIMESC PE
ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ
133 BENNETT AVE, YONKERS, N.Y. U.SA. 10701

NU ŞTIU, DOAMNE!

Nu ştiu, Tini, Doamne, câtr-iu pot s-mi duc,
S-avd, dip canâ oară, cântari di cuc?

Nu ştiu, Tini, Doamne, câtr-iu pot s-alag,
S-avd cuclu cum cântâ pi deaga di fag?

O, vis-ficiurame-câtr-iu ti duseşi?
S-voi feati pleasoati cu oclii caleşi?

***

Mi ved, ca prit neguri, di doispraţî di ani
Tu hoara-ni vigleatâ di munţi babagiani;

Dit ciorgâ avd cântic pi trei-patru boţî
Ascultâ!-ni dzîc singur: sânt boţî di căcoţi!.

Sâhăţli cu suflit, ca oaminlii vii;
Mi duc la firidâ s-mutresc. Apiri!!

S-ved loclu-nvirdzaşti şi ....hara di noi:
Va s-s-umplâ vâloadzâ şi plaviuri cu oi.

Va s-s-umplâ cu iapi mucerilipn ghios
S-va curâ arâlu curat, hârios.

Cu codzli sculati tuţi mândzili: mări, niţî
Va fuga ca vimtlu. O, ani prucupsiţî!

Fudzitu ş-voi ca mândzili ca s-nu va turaţî:
I singuri, i preacle ca fraţili bâniaţi!

Va s-s-avdâ nieli s-shiarâ şi iedzî, to ubor
Ti ţi? Stiu maş eali: maş dadili-alor,

Câ eali di-un-oarâ râspund şi eli vin
Sâ sugâ, lî-i foami, O, ani dit surin

Cum voi, hiţî mârdzeali di-aroş chihlimbar
Când tuti, tu banâ, muşati ţ-si par!

S-duc featili s-nveasta la şopt ca s-lia
Aghiasma-ali fisi, araţi s-u bea:

I papu, i tati, i socrlu-alei;
O, apa ti spealâ şi curâ bieli!

S-umplurâ sucăchli di cali, di mulări
S-di gioni nâ tâpari ş-tuţî lărdzi tu pâltări.

Tu-avlie ţi cara nu-i soarili dat,
S-mulg căprili, oili şi....singur ş-mârat

Un cuc tu pâdurea diagnanghea li-u lia
CANTARI S-CARUNA GHINEATA DI-AUA!

Si...lu-avd şi -ni furigâ şi inimâ ş-trup
Haraua. O, suflit agiun ca un lup

Di cânticlu-a cuclui, fâ-ţî peani, s-ti duţî
Cu el s-aladzi munţili, a PLEASILEI munţi!!!

Constantin COLIMITRA

Manifestare științifică la Institutul Român de Cercetări din Freiburg Republica Federală Germania

In ziua de 4 Octombrie 1985 a vut loc în sala de festivități a Institulului Român de Cercetări sesiunea anuală de comunicări științifice. Gama largă de subiecte abordate reflectă preocupările oamenilor de știință români siliți să ia drumul exilului pentru a scăpa de tăvălugul ideologic aplicat culturii în România de azi.

Prima parte a sesiunii a fost condusă de către Dr. Pavel Chihaia, care salută pe cei prezenți în sală, precum și pe poetul Wolf von Aichelburg, ca reprezentant al Sașilor din Germania, și pe Dr. Horst Fassel, redactor al ziarului "Banater Post", ca delegat al Svabilor din Banat.

Sesiunea se deschide cu comunicarea "Heraldica în slujba științei istorice românești" susținută de către Dr. Dan Cernovodeanu - Paris. Vorbitorul prezintă cele două poziții diamentral opuse din istoriografia românească privitoare la rolul heraldicei în cercetarea istorică. Primul grup reprezentat de I. Bogdan, C. Moisil, N. Hagi-Moscu etc. atribuie heraldicii un rol major în studiul istoriei României, în timp ce N. Iorga și D. Greceanu neagă heraldicii acest rol.

Dr. Cernovodeanu, ca partizan al primului grup, în scopul susținerii tezei sale, analizează două însemne heraldice: blazonul cneazului Litovoi și stema de pe sigiliul lui Mihai Viteazul, ca surse de informații asupra situației politice din Țările Române.

La discuții au participat Dr. N. Djuvara, A. Bogdan și Dr. Matei Cazacu. Pe baza materialelor din Fondul testamentar lăsat Institutului de profesorul italian Gino Lupi din Milano, Dr. Luminița Fassel în "Contribuții documentare la activitatea lui Gino Lupi în probleme de istorie a Românilor", întreprinde o analiză a activității acestuia, considerându-l ca cel mai important apărător al cauzei românești în Italia în perioada dintre cele două războaie mondiale, pe temeiul luărilor sale de poziție în problema continuității și problemele referitoare la României din Transilvania. Gino Lupi a combătut în numeroase rânduri, în spirit polemic, diferiți autori italieni, punând în evidență solide și vaste cunoștințe în domeniul istoriei și culturii românești.

Turcologul Mihnea Berindei în comunicarea sa "Aspecte ale relațiilor Țărilor Romane cu Imperiul Otoman -sec XV - XVI" s'a folosit de materiale inedite aflate în arhivele turcești. Cercetarea acestor noi izvoare i-a dat posibilitatea să aprofundeze unele aspecte ale relațiilor romăno -otomane din sec. XV și XVI. Astfel, el analizează principalele drumuri comerciale, mărfurile folosite în aceste schimburi, precum și naționalitatea diferiților negustori, arătând că în acest timp asistăm la o scădere a importanței negustorilor genovezi și venețieni.

D-nii A. Bogdan -Paris și I.-I.-Bidian au contribuit cu noi elemente și interpretări la completarea acestui subiect.

A urmat o pauză de două ore, în răstimpul căreia s'a luat masa de prânz în comun la restaurantul "Goldene Anker".

Lucrările sesiunii au continuat, discuțiile fiind conduse de către Dr. Matei Cazacu-Paris.

A. Bogdan - Paris în 'Problema continuității în lumina cercetărilor arheologice și istorice - sec. III - XIII" prezintă ultimele rezultate în această problemă. Astfel, sunt examinate cele mai noi descoperiri arheologice, care dovedesc existența unei populații românești străvechi. In sprijinul acestei teze amintește și o serie de izvoare bizantine, slave, maghiare, armenești care pomenesc de populația romanizată aflătoare pe actualul teritoriu al României.

La discuții pe marginea acestei teme au luat cuvântul, D-na Maria-Ioana Ionescu, Dr. Vlad Georgescu și I.I. Bidian.

Sesiunea de comunicări a luat sfârșit cu expunerea Dr. Matei Cazacu-Paris cu tema "Poziția internațională a Țărilor Române in sec. XIV - XVI". Vorbitorul își exprimă dezacordul cu ipoteza după care Țările Române nu ar fi avut relații strânse cu imperiul Bizantin; el demonstrează contrariul, arătând printre altele strânsele afinități ce există între titlurile, însemnele și ceremonialul de inscăunare a Domnilor români cu cele ce se întâlnesc în ocazii similare în Imperiul Bizantin. Politica matrimonială, ca și convențiile încheiate în această perioadă sunt și ele elemente ce vin în sprijinul afirmațiilor autorului asupra poziției internaționale a Țărilor Române.

Partea artistică a zilei a fost susținută de Doamna Niculina Caraman, care a interpretat cu mult talent, la oboi, muzică populară românească.

In continuarea zilei, toți participanții s'au adunat la Kolpinghaus pentru a petrece împreună câteva ore la masa de seară, desfășurată într'o atmosferă de bună dispoziție.

Conform tradiției, Duminică, 5 Octombrie, a avut loc în capela Maria Schutz un serviciu divin în memoria membrilor și prietenilor decedați ai Institutului de-a lungul anilor, oficiat de către Părintele Protopop D. Em. POPA.

Numărul mare de participanți, precum și înaltul nivel al comunicărilor prezentate au confirmat din nou prestigiul de care se bucură această instituție românească din exil în rândul Românilor din lumea liberă.

Iancu-Ioan BIDIAN
Asistent științific

A DECEDAT UN PRIETEN AL ROMÂNILOR

PROFESORUL GEORG STADTMÜLLER

In ziua de 7 Noembrie, la cimitirul din vechea mânăstirea bavareză Nideraltreich, un sobor de preoți a celebrat slujba de înmormântare a fostului profesor de istorie sudesteuropenaă Georg Stadtmüller.

Apreciat în cercurile academice drept unul dintre cei mai competenți cunoscători ai spațiului Europei de Răsărit, G. Stadtmüller și-a desfășurat activitatea științifică la trei renumite universități germane: München, Breslau și Lipsca. După obținerea titlului de doctor la München și trecerea examenului de docență la Breslau, G. Stadtmüller a funcționat ca profesor de istorie sudesteuropeană la Lipsca din 1939 și până la terminarea războiului.

Incă dela începutul carierii didactice, el a acordat o atenție deosebită istoriei și culturii poporului român, probleme care au constituit în unele semestre tema prelegerilor sau seminariilor ținute în cadrul universității.

După război din 1950 și până la pensionare, G. Stadtmüller a deținut catedra de istorie sudesteuropeană la universitatea din München. In capitala Bavariei el a întreținut un contact permanent cu Românii plecați din țara subjugată și stabiliți în Germania apuseană. Distinsul istoric a sprijinit cu orice prilej străduințele compatrioților de a-și afirma spiritualitatea românească liber și fără influențe politice, așa cum în patrie nu mai era posibil.

La manifestările culturale românești sau la sărbătorile naționale, profesorul Stadtmüller a conferențiat adeseori despre făuritorii statului român, despre înfăptuirea unității naționale sau despre limba și cultura românească. La asemenea ocazii el sublinia calitățile poporului român, afirmând cu tărie că acesta constituie cel mai important tezaur spiritual din Europa sudestică. Totodată el își exprima convingerea că puternica credință și rezistența tenace care i-a ajutat poporului român să supraviețuiască suferințele milenare îi va da tăria necesară, pentru a-și păstra și in viitor specificul propriu amenințat să fie distrus de urgia trecătoare.

Prin dispariția profesorului Stadtmüller, poporul român pierde un prieten valoros, un susținător al problemelor românești pe plan internațional. □

Constantin SPOREA

CONTRACT PENTRU ANUNȚURI ȘI RECLAME ÎN VEDEREA ÎNTOCMIRII ALBUMULUI CONVENȚIEI UNIUNII ȘI LIGII

care va avea loc la Montreal, Quebec, Canada, între 29 August și 3 Septembrie 1986. Societatea "Constantin Brâncoveanu", în calitate de gazdă, va publica acest album, la întocmirea căruia am dori să participe toate organizațiile și bisericile românești, cât și Românii de pretutindeni, cu cele mai reușite fotografii, reclame și mesaje speciale.

SUMBSEMNATUL, MĂ ANGAJEZ SĂ REZERV SPATIUL PAGINAL, INDICAT MAI JOS:

NUME
ADRESA
ORAS
TARĂ

PAGINĂ INTREGĂ		$ 65.00
JUMĂTATE DE PAGINĂ		$ 40.00
O TREIME DE PAGINĂ		$ 30.00
SPATIU PENTRU SUSTINĂTOR		$ 10.00
COPERTA DIN SPATE DE AFARĂ	Vândută	$ 275.00
COPERTA DIN SPATE INTERIOR	Vândută	$ 200.00
COPERTA DIN FATĂ INTERIOR	Vândută	$ 225.00

Completați cecul Dvs. către: SOCIETATEA CONSTANTIN BRANCOVEANU

Trimiteți cecul Dvs. la adresa: Dna Sylvia Carpen, Responsabil cu realizarea albumului, 4920 Sir George Simpson, Lachine, Quebec, Canada, H8T 1E7.

VA RUGĂM COMPLETATI ACEST FORMULAR CU LITERE DE TIPAR, ALĂTURATI RECLAMA DORITĂ SI TRIMITETI-L CÂT MAI REPEDE.

NE-A PĂRĂSIT UN VETERAN

GHEORGHE LALUDIS

Comunitatea românească de pe lângă parohia ortodoxă română "Sfântul Gheorghe" din Toronto, Canada, a mai pierdut încă un membru devotat al ei. Veteranul Gheorghe Laludis și-a dat sufletul în mâinile Domnului în ziua de 20 Noembrie 1985, într'o casă de bătrâni din orasul Sutton, la o distanță de 100 de km. Nord de Toronto, la vârsta de 87 de ani.

El a fost, în decursul anilor, membru foarte activ în cadrul parohiei și un mare iubitor al bisericii. Fiind de profesiune contabil expert, ocupație pe care a avut-o tot timpul de când a venit în Canada, lucrând în mare parte pe cont propriu, a avut plăcerea și bunăvoința ca, ani la rând, să poarte grijă de casieria și tranzacțiile financiare ale Credit Union-ului, care a funcționat pe lângă parohia noastră, cu scopul de a fi de ajutor financiar membrilor parohiei. Acest serviciu l-a făcut fără pretenții de a fi remunerat.

In timpul primului război mondial, ofițerul Gheorghe Laludis a luat parte la luptele ce s'au dus pe atunci, fiind rănit în repetate rânduri.

In anii dinaintea celui de al doilea război mondial, mai mulți ani la rând, a ocupat funcții de director la o bancă din Craiova și la urmă la una din București.

După ocuparea României de comuniști și instalarea regimului de teroare, împreună cu familia sa, soția și două fete, a reușit să fugă în Apus și câtva timp a trăit în Spania, de unde, cu ajutorul unei nepoate de a soției sale, care se găsea în Toronto a reușit să emigreze în Canada, cu soția Ioana și fiica Viorica. Fiica mai în vârstă, Cora, a rămas în Europa, deoarece s'a căsătorit cu un fost consul italian, care înainte de război ocupase această funcție la consulatul italian din București.

După câțiva ani dela sosirea în Canada, scumpa lui soție a decedat după grele suferințe. Rămânând văduv, a avut mângâierea să se bucure cu fiica mai mică, cu Viorica, care inteligentă și întreprinzătoare, a ajuns să ocupe un post de secretară la Națiunile Unite în New York.

Pentrucă era o persoană sociabilă și nu-i plăcea singurătatea, s'a căsătorit din nou, având norocul să-și găsească o nouă tovarășă de viață, pe Gertrud, care era de origină germană și care i-a fost, la fel, o soție ideală, dar care însă, din nefericire, îmbolnăvindu-se, după lungi suferințe, a decedat cu trei ani în urmă.

Serviciul înmormântării a avut loc Sâmbătă 23 Noembrie 1985, oficiat de către preotul Mihai Handrabur, parohul bisericii "Sfântul Gheorghe" și preotul Nicolae Zelea din Hamilton, un vechi prieten al decedatului.

Trupul lui neînsuflețit a fost depus la cimitirul Prospect, din Toronto, alături de prima lui soție.

Fiind plecat dintre noi, acei care l-am cunoscut mai de aproape, îl plângem, deoarece am pierdut un frate și un priten sincer și-i apreciem munca dezinteresată ce a depus-o pentru biserică, cât și pentru ajutoarele ce le-a dat multora dintre frații noștri români care s'au găsit în nevoi. Pe lângă durerea pe care o simte comunitatea românească din Toronto, il plâng fetele lui Cora și Viorica și nepotul Mihai și nepoata Jean, care l-au ajutat să vină în Canada.

Dragă frate Laludis, ne-ai părăsit și te-ai întors la Tatăl Ceresc, Creatorul, în care, întotdeauna, ai avut multă și neclintită credință, căci, așa după cum te-am cunoscut, cât ai trăit pe pământ, cu credință în Dumnezeu și cu dragoste pentru biserică și prin fapte bune, de milă și de frățietate, ți-ai strâns comori în cer și nu numai pe pământ. □

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

PROTEST LA GENEVA

Cu ocazia întâlnirii la Geneva între Reagan-Gorbaciov, reprezentanții și refugiații politici din țările ocupate de imperialismul rusesc și care locuiesc la Geneva, au inițiat, la chemarea Comitetului de rezistență pentru libertate, între 11 și 18 Noembrie 1985, o serie de manifestații menite să sensibilizeze populația Genevei și pe ziariștii sosiți din toate colțurile lumii, asupra situației din țările respective, cerând libertate pentru popoarele lor.

Au luat parte: Afganii, Angolezii, Centrul Internațional permanent pentru promovarea și difuzarea drepturilor omului de pe lângă ONU, Confederația internațională de rezistență în țările ocupate (CIRPO), Comitetul de acțiune pentru Asia de Sud-Est, Lituanienii, Comitetul maghiar pentru libertate în Europa de Est, Internaționala rezistenței (secția elvețiană), Letonii liberi, Naționaliștii chinezi, Federația organizațiilor poloneze în Elveția, Centrul exilaților români, Uniunea Românilor liberi, Cehoslovacii, Vietnamezii și Comitetul unificat pentru salvarea lui Saharov.

Intr'o piață din centrul Genevei s'au organizat standuri de informare, începând în ziua de 11 Noembrie cu Polonezii și terminând în ziua de 16 Noembrie cu Afganii.

Standul Românilor a fost organizat în ziua de 12 Noembrie în Place du Molard, unde au fost expuse publicații ale exilului și o parte din cărțile apărute, ca: cele 3 volume din Morminte fără cruce, Les enfants du Goulag, Dans les Grieffes de la Securitate, En Roumanie derriere les barreaux, o pagină în limba franceză cu doleanțele refugiaților români, afișe prezentând un porumbel cu sârma ghimpată în cioc, etc.

De o parte și alta a mesei de prezentare erau două mari panouri încadrate de steagul de luptă al României Mari și de cel al Elveției. Pe unul din panouri era desenată harta României din 1938, cu provinciile cotropite, hașurate în roșu. Toată țara era traversată de patru sârme ghimpate și în mijloc trona cisma roșie comunistă, cu secera și ciocanul. Pe ambele panouri erau înscrise cu litere mari:

Românii vor libertate!
Pace în libertate!
Gorbaciov, restituie teritoriile cotropite!
Eliberați imediat pe tânărul Radu Filipescu!, ezc.

De-a lungul celor 8 ore, standul și harta au atras atenția multor Elvețieni care mergeau la serviciu sau la cumpărături. Ei se opreau, cereau lămuriri și documentații cu privire la situația din România. Au fost oameni din toate straturile sociale, de diverse vârste, dar mai ales tineret: adolescenți din liceu și studenți.

Era ceva nou, pentrucă pentru prima dată apărea în centrul Genevei, România cu situația ei dezastruoasă actuală.

Un grup numeros de refugiați politici din Geneva a împărțit manifeste, a dat lămuriri și a arătat cum cea mai bogată țară din Europa a ajuns cea mai săracă, datorită comunismului.

In după amiaza zilei de 18 Noembrie, toate națiunile captive, purtând pancarte și steagurile naționale, au demonstrat pe străzile Genevei. In frunte mergeau studenții genevezi cu o pancartă lată de 8 m, pe care era scris în limba franceză:

Nu! unei păci cusute cu ață roșie!

Grupul român, cu pancarta sa: Libertate pentru România! striga împreună cu ceilalți:

Jos comunismul!
Comuniști-teroriști!
Jos Ceaușescu și clica lui!
Libertate pentru biserici!
Vrem pace în libertate! etc.

La punctul de sosire din Grădina Bastioanelor, în spatele Universității, au luat cuvântul câte un reprezentant al fiecărei națiuni prezente.

Corespondent

COMEMORAREA ZILEI DE 1 DECEMBRIE

LOS ANGELES

La chemarea Parohiei ortodoxe române Sfânta Treime din Los Angeles de sub președinția Dlui Miron Bonca, Românii din Sudul Californiei au comemorat împlinirea a 67 de ani dela Unirea Transilvaniei cu patria ei Mamă, România. Această comemorare a avut loc Duminică 8 Decembrie 1985. In Ziua de 1 Decembrie, Părintele constantin Alecse a oficiat un Te-Deum în biserică.

Dl. Mircea Ionnițiu a rostit cuvântarea comemorativă, descriind evenimentele istorice care au dus la unire, precum și desfășurarea adunării dela Alba Iulia din 1 Dec. 1918. Apoi Dl. Miron Butariu a relatat amintiri personale legate de unire, subliniind apoi că asemenea comemorări au o deosebită importanță atât pentru a ne înălța inimile și pentru a reînvia pagini de istorie din păcate necunoscute generațiilor tinere, cât și pentru faptul că ele contribue în mod eficace la consolidarea comunității noastre. Prin comunități se pot face cunoscute dorințele poporului român ce trăiește azi în subjugare și mizerie, opiniei publice și guvernului Statelor Unite, în care și-a pus nădejdea întreaga omenire. La 8 Mai 1929, Iuliu Maniu, Prim-Ministru al României, întâmpinând delegația Românilor americani la serbările Unirii Transilvaniei, a spus: "Datorați nestrămutată gratitudine națiunii americane. Să-i cinstiți așezămintele și pe conducătorii ei... Dar să nu uitați neamul din care v'ați născut și țara care a fost leagănul vostru."

A urmat un program artistic susținut de Nicolae Popa și Dumitru Caranfil - recitări; A. Trisca recitări din poezii personale și Nora Topan și soții Stefan Dițu - cântece românești.

MONTREAL

In ziua de 1 Decembrie 1985, la Montreal, la Casa Română rue Cristophe Colomb, un public numeros a participat la a 67-a "Comemorare a Unirii Transilvaniei cu România". Comemorarea a început cu un Te-Deum făcut de Rev. Pr. Dr. Petre Popescu, care a pomenit în rugăciunile înălțate lui Dumnezeu pe ctitorii României Mari și ostașii români care au murit pentru întregirea României.

Dr. E. Vicas a citit "Actul Unirii Transilvaniei", hotărîte la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918. Apoi a mulțumit tuturor Asociațiilor și persoanelor care au colaborat și apelează la fiecare Român în a-și reîmprospăta cunoștințele de istorie, pentru a face față "lobbysm-ului" foarte intens al Maghiarilor, care contestă, nu numai Unirea Transilvaniei cu România, dar chiar și existența noastră în Transilvania înainte de sosirea lor în Panonia.

Dl. Zeno Câmpeanu, fost membru al corpului diplomatic și fost consilier tehnic expert în problemele Transilvaniei, a conferențiat despre "Antecedentele politice și diplomatice ale tratatului dela Trianon". Conferința a fost foarte bine prezentată și documentată cu proiecții și diapozitive și a fost foarte mult apreciată și urmărită cu atenție de Românii prezenți. De altfel, s'au făcut aranjamente pentru publicarea acestei conferințe.

Partea artistică a programului a fost realizată cu contribuția : D-șoarei Maria Caliopi Popescu, a D-lor Aurel Manolescu, Năstase Pârlea, Gh. Rusu și a grupului de dansuri folclorice "KATREVENTS" dela Granby, Quebec, dir. tehnic Vasile Grama.

Corespondent

O ANIVERSARE PREOȚEASCĂ

Părintele PANTELIMON STANCIU, dela Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe din Canton, Ohio, a împlinit 23 de ani de slujire preoțească, la 3 Decembrie 1985. O frumoasă aniversare, pentru cineva care s'a dedicat vieții preoțești, de evanghelizare în comunitățile românești, așa cum a făcut pr. Stanciu.

Pr. Stanciu s'a născut în Banatul sârbesc, în 6 Iunie 1937 și a făcut studii teologice la Belgrad, după care, la 2 Decembrie 1962 a fost sfințit ca diacon și la 3 Decembrie 1962, ca preot.

La 15 Decembrie 1962 a fost instalat ca preot la Biserica Sf. Gheorghe din Nicolințul Mare, din Banatul sârbesc. In această calitate, a păstorit și Bisericile românești din Vârșeț, din Jeamul Mic și din Sredistea Mică. In felul acesta, a fost în stare să mențină chiagul românesc al parohiilor pe care le servea, într'o țară în care soarta Românilor este pusă sub semnul de întrebare.

In 1967, Pr. Stanciu a emigrat în Italia, și de acolo a ajuns în Canada, în 1968. Timp de 12 ani a păstorit Bisericile Centrului Misionar din Regina. Apoi, a fost transferat la Biserica Sf. Maria din Chicago, unde a slujit ca preot din 1980 până în 1984.

In 1984 a devenit preot paroh al Bisericii Sf. Gheorghe din Canton, Ohio, Statele Unite, unde desfășoară o intensă activitate creștină și românească. Orașul Canton este un puternic centru românesc și Pr. Stanciu a știut să mobilizeze energiile parohienilor săi în manifestări și treburi prin care se menține o conștiință românească vie și sănătoasă. Astfel, a organizat o frumoasă Scoală Catehetică și două grupuri dinamice de tineret AROY. In luna August 1985, la Biserica Sf. Gheorghe a avut loc Convenția anuală AROY; în Mai 1986, va avea loc, tot aici, Convenția ARFORA.

La 20 Noembrie 1985 a avut loc aniversarea a 20 de ani dela Sfințirea noului lăcaș al Bisericii Sf. Gheorghe din Canton, cu o solemnă liturghie, urmată de o agapă a Românilor din localitate, căci au participat și enoriașii dela Biserica Română Unită, în frunte cu P.S.Sa Episcopul Pușcaș, care a rostit cuvinte frumoase de apreciere și încurajare celor ce au știut să se roage lui Dumnezeu în limba română, aici, pe pământ american.

Pr. Stanciu îngrijește și tipărește Buletinul parohial săptămânal, cu o deosebită pricepere. Este unul din cele mai bune Buletine ale Bisericilor românești.

La această aniversare de 23 de ani de preoție a Pr. Stanciu, se poate vorbi de o adevărată vrednicie românească și creștină. Din Banatul sârbesc, tânărul preot Stanciu a purtat peste tot, în cursul vieții sale, o autentică conștiință românească și de misionar al creștinătății. Un admirabil exemplu de românitate. Deși crescut într'o țară străină, de acolo, din Banatul sârbesc, pr. Stanciu și-a păstrat identitatea românească și a ajutat peste tot închegarea comunităților românești, sub oblăduirea Bisericii și a Cuvântului evanghelic.

La Biserica Sf. Gheorghe din Canton se fac treburi românești, în spiritul cel mai curat creștin, căci pr. Stanciu propovăduiește credința creștină, cu dedicație și gând misionar, unor enoriași cărora le ajută să-și păstreze caracterele etnice, în mijlocul unei societăți pluraliste. Așa se explică și buna vecinătate pe care o întreține cu Românii catolici, din oraș. Românii nu pot fi decât creștini și creștinii între ei nu pot avea decât frățietate între ei.

La Mulți Ani, Părinte Stanciu!

Corespondent

Pentru a vă ține la curent cu ultimile știri din România echipa noastră redacțională, lucrează fără încetare... Nu rămâneți în urma timpului... Citiți lunar "Cuvântul Românesc" și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

MADAM BRICEAG!

Un vizitator, întors din RSR, ne spune c'a stat de vorbă cu o persoană originară din com. Petrești, jud. Olt, locul de naștere al tov. Academiciene.

Iată ce-a mărturisit consăteanul Lenuței:

"O Stiu pe Ileana de când vindea semințe. Când a ajuns fată mare ea vindea rachiu în crâșma din sat ce se numea "La Briceag".

"Fata lui Briceag"- așa o cunoșteau toți. La școală a mers doar doi ani.

Cum a ajuns din Briceag s'o cheme Petrescu, nu știu."

Facem o notă care susține cele afirmate de fostul consătean al Lenuței:

Origina și familia lui Niculiță este o carte deschisă. Scorniceștii, locul de naștere al lui Niculae, a devenit "Vatră Națională" cu rădăcini înfipte în preistorie, unde grâul crește mai înalt și boii sunt mai deștepți.

In contrast cu "Scornicerama", despre satul Lenuței nu se **pomenește** prin ziare...Lenuța nu și-a vizitat locul de naștere; caprele din Petrești n'au primit decorații socialiste, iar vacile fată numai un vițel.

Mărturisirile consăteanului pun capăt unor zvonuri răutăcioase:

Fosta D-ra Briceag, devenită contemporan "savantă cu renume mondial," nu este o analfabetă.

Ea are două clase primare!

RSR-UL ÎNVINGĂTOR

Meciul de fotbal dintre România și Albania **pentru** "Cupa Sărăciei Europene" a fost câștigat de echipa reseristă.

Meritul revine în întregime tov. Niculae Ceaușescu care a antrenat, cu mare abilitate în ultimii 21 de ani, **pe fotbaliști.**

Rezultatul meciului a fost comunicat de "Atlasul **Economic al Europei**" întocmit de oamenii de știință din Apus.

In special s'a remarcat-spun economiștii europeni-pasarea, dela un ministru la altul, a "răspunderii", și mutarea jucătorilor dela o poziție la alta...

In timpul meciului câtiva "înaintași" au fost cotonogiți și scoși pe targă din echipă.

Victoria RSR este indiscutabilă, declară arbitrii economici mondiali:

Românul trăiește în cea mai mare mizerie, în comparație cu celelalte țări europene.

RSR E ȚARĂ MARE...

Tov. Ceaușescu i-a întins frontierele: Are muncitori **în Africa, Asia, capitala e** la Moscova și intelectualii sunt răspândiți în toată lumea.

ACELEAȘI ACUZAȚII

Părintele Calciu nici n'a apucat să-și desfacă bgajele că **s'a și văzut atacat de** "tovarășii de drum".

Au început să circule scrisori unde se repetă multilateralele acuzații măcinate la moara din Scornicești și date prin sita Patriarhiei.

Păcatul de neiertat al Păr. Calciu e că în loc să predice despre măreața "Epocă Ceaușescu", a vorbit despre "Iubirea lui Hristos": iar anti-Hristoșii, cu multilaterale conecții, nu pot să-l ierte.

CERC VICIOS

Tov. Niculae Ceaușescu oferă suportul moral și material organizației "Cîntarea României."

"Cîntarea României" a dat suportul moral și material celor care au organizat "Decada Cărții Românești."

Iar "Decada Cărții Românești" dă suport moral și integral regimului care oglindește "Viața social-economică și culturală ce marchează în chip istoric "Epoca Ceaușescu!"

GRATUITĂȚI REFUZATE

Din sacul de invitații trimise de d. Virgil Cândea tineretului din lumea liberă ca să vină în țară unde vor fi plimbați, hrăniți și, educați cu istorie și cultură reseristă, au răspuns doar 23 de tineri din 6 țări, dintre care 5 din Statele Unite. (Notă: Uniunea și Liga a primit invitație-care a fost refuzată-pentru 6 tineri.)

AUZITE LA "CÂMP"

Dela prof. Vasile Tega citire:

Scoala Politehnică din Atena, (căreia i se spune și "Politehnica Mincenilor") renumită pentru majestuoasa clădire și calitatea învățăturii, a fost creată în 1838 de trei familii fruntașe de Aromâni din com. Minceni:

Familiile Sina, Tosita și Strunara.

NU-L UITAȚI PE LENIN

Reproducem un paragraf din cartea "Culegeri din lucrările lui V. I. Lenin"-- vol. XVII, p. 142, ediția rusească.

"Un comunist trebue să fie pregătit să facă orice sacrificiu și, dacă-i necesar, chiar să recurgă la tot felul de scheme și strategii, întrebuințând metode ilegale, ascunzând adevărul, pentru a putea să pătrundă în sindicatele muncitorești, să rămână acolo și să conducă dinăuntru munca revoluționară".

Inlocuiți "sindicatele muncitorești" cu bisericile și cluburile culturale din lumea liberă.

MICA PUBLICITATE

Anunturile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

* Dorind fericirea care i se cuvine doamnei de origine germană cu domiciliul în București, intelectuală, înfățisare foarte plăcută (1,59 m, 59 kg), 60 de ani, aparență mai tânără, gospodină, energică, calități morale și spirituale cu valoroasă educație în familie, situație materială excepțională, pensionară, voiajor, fără obligații de familie, pe această cale căutăm să-i găsim un tovarăș de viață care să-i corespundă cu dăruire reciprocă, să poată avea o viață fericită amândoi, să poată voiaja împreună. Prin căsătorie, soțul, într'o eventuală stabilire la rudele ei în R.F.G. se bucură de drepturile de care se va bucura soția. De preferință inginer sau medic, un om integru, distins, să aibă alături, care să nu depășească 65 de ani. Să știe să conducă automobilul. Așteptăm răspunsuri serioase însoțite de fotografie dela cunoștințele Dvs. din țară pe adresa: Ing. Alfred Sclawisch, Postamt 32, Post Restant - 4 Düsseldorf 30, BRD. Atenție! Vă rog nu trimiteți scrisori recomandate, căci după 7 zile, dacă nu sunt în localitate, se trimit înapoi.

* 58 de ani, doamnă serioasă, gospodină, dorește cunoștință cu domn intelectual. P.O.Box 7428 Postal Station E, Calgary, Alta, T3C 3M2, Canada.

* Român, 50 ani, 1,80 m, 80 kg, inginer văduv, doresc să corespondez cu Romånce de vârstă corespunzătoare din întreaga lume liberă, în vederea stabilirii unor relații afective trainice. Vă rog a răspunde pe adresa redacției, 'PENTRU J.R."

* Felicia Bulbucan, domiciliată în Gorres str. Nr.3, 8000 München 40, Germania de Vest, născută în 1939, văduvă, de profesie traducătoare; 1,6o înălțime, ochi verzi și păr castaniu, înfățișare agreabilă, dorește căsătorie cu un domn de vârstă potrivită, numai intelectual. Răspunsuri însoțite de fotografie recentă se pot trimite la adresa de mai sus.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Cornelia Burnig din R.F.G., 4400 Munster, Dachsleite 42, Tel.0251-247895 dorește să ia legătura cu Familia ELENA SI AUREL ZAMFIR din Toronto, Canada.

* I. Mareș, 6000 Frankfurt Main 60, Germania str.73/1 West Germany roagă pe cei ce cunosc pe Dl. Ing. VICTORAS ANTONESCU, plecat din România și care lucrează la ONU la secția energetică pentru țările lunii a treia, să scrie la adresa de mai sus.

* Mihalache Stănilă, 4-1001-111 Street North Battleford, S9A 2K3 Saskatchewan, caută pe prietenul și colegul său LACHE SORIN, din Hamilton, Canada, cu care a stat în camp în Istambul. Cei ce pot da relații despre acesta, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

DORESC SĂ EMIGREZ

*Matei Tudorel, 38 ani, strungar, dispus să lucreze în orice domeniu, dorește să emigreze în Canada, căutând pe această cale un garantor. Scrisoarea de garanție din partea unei persoane sau organizații se trimite la: Matei Tudorel, 42 Marni St.Vathis-SQ, Athens (108) Greece.

* Tânără profesoară romåncă în prezent divorțată, apelează la bunăvoința unor buni creștini români pentru a o ajuta să părăsească Israelul, cu scopul de a se stabili în Europa sau Canada. Nu cer ajutor financiar. Adresa: Elena Iranyi, Korazim 13/22 Neveh Scharet, Tel-Aviv.

CAMPANIA "CÂMPULUI ROMÂNESC"

COPIII AȘTEAPTĂ DELA NOI

Sandra MANOLESCU ne amintește ținta campaniei noastre $ 75.000

Campania pentru fondul de construcție a C.C.R. (Centrul Cultural Românesc) dela Câmpul Românesc, proprietate a Asociației Culturale Române din Hamilton, se bucură de un succes din ce în ce mai mare. Deși numărul Românilor ce și-au adus până acum aportul la această realizare este destul de redus, suma adunată crește simțitor.

După o socoteală simplă, dacă fiecare Român cititor al ziarului nostru, indiferent în ce parte a lumii se află, ar dona numai $ 25, s'ar strânge dintr'odată suma de $ 125.000.

Căci să nu uităm, CCR este un adevărat centru internațional de cultură românească. Aici s'au întâlnit și se vor întâlni mai des cei ce transmit din generație în generație istoria nescrisă a neamului românesc, cultura și arta realizată în afara României.

Aici, la Câmpul Românesc, de-a lungul anilor, atâția oameni de valoare, poeți, scriitori, artiști plastici, sculptori, istorici, etc. și-au însemnat prezența, mărturie vie a existenței lor în afara României, ca personalități marcante.

Si pe an ce trece, această prezență devine tot mai puternică și mai cunoscută nu numai lumii occidentale, dar chiar și Românilor din România. Si tot mai mult creste încrederea fraților noștri, Românii de acasă, că noi, ce i-am părăsit nu am făcut-o pentru a aduna averi, ci pentru a încerca de departe, să-i ajutăm, să păstrăm vii și neclintite tradițiile noastre, istoria noastră adevărată și a face cunoscut întregii lumi cultura și arta românească.

Iar tu, cititor al acestui ziar, ai bănuit, copil fiind, că-ți vei părăsi vreodată vatra părintească, ai bănuit că valurile vieții te vor arunca la sute sau mii de kilometri de țara dragă?

Bănuiesti tu, cititorule, că poate mâine vei ajunge la Câmpul Românesc, și văzând această perlă românească vei fi mândru să spui: "Si eu am contribuit la construirea acestei realități..."

COMITETUL

CONTRIBUȚII PRIMITE PÂNĂ ACUM:

OCTOMBRIE		$ 1.600
NOEMBRIE		$ 4.820
DECEMBRIE		
NICOLAE PORA	Ottawa, Can.	$ 5.000
GEORGE BĂLAȘU	Hamilton, Can.	2.000
ARON BONCA	Toronto, Can.	1.500
TUDOR BOMPA	Toronto, Can.	1.000
LIVIU KUDLA	Toronto, Can.	500
SIMION BADEA	Toronto, Can.	500
VALERIU CERCEL	Cleveland, USA	100
VASILE NICOARĂ-NIXON	Australia	100
NICOLAE POPESCU	Toronto, Can.	50
CHIRILĂ CIUNTU	Windsor, Can.	50
ANONIM	Canada	30
RAYMOND COMNENE	Ottawa, Can.	25
VICTOR CORBUȚ	Cleveland, USA	10
SANDRA MANOLESCU	Burlington, Can.	10
	TOTAL	$ 17.295

Trimiteți cecul Dvs. pentru "FONDUL DE CONSTRUCTII" pe adresa: ASOCIATIA CULTURALA ROMANA, P.O.Box 4217, Station "D", Hamilton, Ontario, L8V 4L6, Canada.

PE SCURT

In București au fost dărâmate (pentru a face loc Blvd. Victoriei Socialismului) 12 mii de construcții și peste 45.000 de oameni au fost mutați cu forța. Mulți s'au sinucis.

••

Pavilionul Român al Cărții, dela Târgul Internațional din Frankfurt, a fost cel mai mic și cu cele mai puține volume în comparație cu țările vecine. Pavilionul Ungurilor era de 7 ori mai mare ca al Românilor, iar al Iugoslaviei de 20 de ori mai mare. Au fost din abundență volumele tov. Ceaușescu!

••

In timpul nopții, în bezna întunericului, becurile electrice au fost înlocuite cu militarii care păzesc cartierele.

••

Dacă ești la coafor și se întrerupe curentul electric, pentru a-ți usca părul, te așezi la geam ca să ți-l usuce razele soarelui. Incidentul s'a întâmplat astă vară la Bușteni.

••

Pentru a se economisi energie, vacile dela ferme, se mulg cu mâna. Singura dată când vaca e mulsă cu aparatul electric, e când merge la fotograf....

••

Pentru a nu cheltui valuta, nu se mai importă medicamente (excepție pentru liderii bolnavi). O tabletă de calciu costă 10 lei.

••

Noua dispoziție e că țăranii, să se înapoieze la sate, deoarece industria e falimentară și lipsa alimentelor e mai accentuată ca oricând.

••

Se "celebrează" cu mare succes și se văd reclamele în vitrine care sărbătoresc "Săptămâna prăjiturilor din legume". Cartoful, fasolea, ceapa au devenit prăjituri!

••

In unele localități nu s'a putut da cetățenilor nici rația de mălai. Din cauza secetei, știuleții sunt mici și boabele sunt rare.

••

Dela miezul nopții (când se închide emisiunea de radio, și până la 6 dimineața, Românul este complet izolat. El nu poate afla ce se întâmplă în lume.

••

In timp ce numărul studenților străini crește (cca 20.000) numărul studenților români scade: în 1980-81 au fost 161.110 studenți, iar în 1983-84 numărul lor s'a redus la 127.878.

••

"Transfăgărășanul" a devenit un drum de sezon. Cum dă zăpada, cum nu mai circulă nimeni pe șoseaua construită de militari.

••

La Festivalul lui Enescu sălile au fost pline. Aprecierea pentru muzica clasică a rămas neschimbată.

••

Pentru îmbunătățirea situației, s'au luat măsuri ca maximum de căldură în locuințe să nu depășească 12 grade Celsius. (cca 53°F.)

••

Toți ascultă "Sopârlița" (Radio Europa Liberă).

••

In unele localități școala a început la sfârșitul lui Octombrie. Mai întâi strângerea recoltei și apoi invățătura. Alte școli au început în Noembrie.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA PRESEI

DELA MULTI-LATERAL LA MULTI-NAŢIONAL

Niculiţă a găsit soluţia pentru ridicarea standardului de viaţă a ţăranului: îl va instala la etaj.

"Simpla înălţare a ţăranului--scrie Ion Pavelescu în România Liberă, 17 Oct. 1985--la un alt orizont decât cel la care s'a aflat prin tradiţie echivalează cu o lărgire infinită a ariei sale de cuprindere a lumii şi a vieţii."

Soluţia este simplă: dacă-l sui pe ţăran în elicopeter el va pricepe şi mai mult; iar dacă zboară cu 707 se întoarce academician.

Planul despre "Satul românesc, de mâine" (dând ca exemplu o fotografie din satul Budeşti, jud. Călăraşi, N.R.) ne arată blocuri cu **patru** etaje..."etajul fiind indiciu şi simbol al evoluţiei pe verticală..." (din acelaşi ziar, N.R.).

Tăranul, mutat la bloc, văduvit de o grădină, va depinde şi mai mult de bunăvoinţa guvernului care-i va furniza alimentele ştiinţific şi pe cartelă.

Ridicarea pe verticală a ţărănimii şi plasarea pe acelaşi nivel "de cuprindere a lumii " va duce la egalitatea claselor sociale...

Tot ce mai rămâne de armonizat între ţăranul "etajat" şi orăşanul care deja locuieşte la etaj, este punerea pe portativ a ghiorăitului de maţe.

Pentru a-i învăţa pe ţărani cum să aştepte la coadă, vor fi trimişi pensionarii dela oraşe, oameni cu răbdare şi experienţă.

Toate aceste binefaceri se datoresc, desigur:

"Tov. Niculae Ceauşescu, promotorul marilor idei care accelerează ritmul modului nostru de viaţă"..."s'a hotărît că începând din cincinalul următor...să se înceapă construirea a 20.000 de blocuri la sate"."

Dar, până la cincinalul viitor, bun e Dumnezeu!

EXCROCHERIA CU SHOP-URILE

S'au închis Shop-urile dar celor care avuseseră bani depuşi la Shop de către rudele din străinătate, li s'a dat voie să întrebuinţeze valuta forte pentru a-şi cumpăra: făină, zahar, ulei, etc. (Produse indigene, N.R.)

Până acum, pe bază de valută forte, se cumpărau lucruri importate din străinătate.

RSR ARE DE TOATE

Trei reportaje din "Scînteia" arată că în ţară se găsesc de toate, dacă le cumperi pe sub tejghea, pe uşa de din dos ori la bursa neagră.

Aceste afaceri, "deosebit de înfloritoare" au loc pe străzi, pe litoral, în trenuri, în pieţe, în faţa magazinelor de stat şi în special în holurile şi faţa hotelurilor internaţionale.

Poţi obţine ţigări americane, cubaneze, parfumuri din Franţa, băuturi străine, medicamente, etc.

Bani să ai, în special "valută forte", căci "găseşti de toate!"

UNII MUNCESC ALŢII PĂZESC

La strânsul recoltei, muncitorii voluntari (studenţi, funcţionari, etc.) sunt păziţi de securişti ca nu cumva vreun ştiulei să fie băgat în buzunar.

DEPORTAREA PENSIONARILOR

Ni se relatează primul caz de deportare a unui **pensionar de 71 de ani. Ziarele din Apus semnalează** că un bătrân de 71 de ani a fost "ajutat" să se mute la Zimnicea, iar casa lui din Bucureşti a fost dărâmată.

ACUM ŞI APA

Fără lumină, fără căldură, cetăţenii Bucureştiului au în faţa lor o nouă criză: apa.

Au început primele sfaturi: "Inlăturarea oricărei risipe de apă--o obligaţie a fiecărui cetăţean" (Inf. Buc. nr. 9963, p. 1). Iar motivarea este că atunci când se consumă apă, înseamnă şi "consum de energie electrică."

Aerul a rămas încă neraţionat.

CITITE PRINTRE RÂNDURI...

Pentru o mai bună idee a lipsei de energie reproducem o parte dintr'un subtitlu (Informaţia Bucureştiului nr. 9967, pg. 1):

"...disciplină şi răspundere, în scopul folosirii eficiente a fiecărui kilowat, a fiecărui gram de combustibil..."

Fericirea unui popor atârnă de un "gram de combustibil"!

TREI "DUCI"!

In RSR avem trei grade nobile: "Ducele de Kent", "Ducele de Marlboro" iar al treilea..."Duce-ţara de râpă!

PREA MULTĂ "ÎNVĂŢĂTURĂ"

Zi de zi, radio, presa, televiziunea şi discursurile Marelui Indrumător, învaţă pe ţărani cum să semene, să are, să cosească, când să iasă la prăşit şi cum să-şi ducă boii la apă.

Ca rezultat al învăţăturii avem lipsă de alimente deşi o treime din populaţia activă lucrează în agricultură, plus alte 3 milioane de "muncitori" sezonieri : soldaţi, studenţi, funcţionari, elevi, etc.

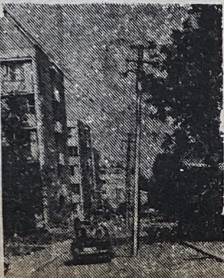
VACANŢĂ SAU DEZASTRU?

S'a terminat vara şi încep să se numere vizitatorii.

25.000 de Englezi au vizitat anul trecut RSR şi 25.000 de Englezi s'au întors "with stories of disastrous holidays, "scrie "The Sunday Telegraph" din Londra (6 Oct. 1985).

Una este scris în broşura ONT şi alta este realitatea. Barurile şi restaurantele se închid la ora 10 seara, odăile murdare, lipseşte săpunul, hârtia de toaletă. Publicul este sâcâit de cei care vor să cumpere valută la negru...etc. Unele companii de voiaj au declarat că dacă nu se îndreaptă lucrurile, ei nu vor mai organiza excursii în RSR.

"CINE A PUS STÂLPII ÎN DRUM"

TIMIŞOARA: Str. Trubadur ce trece pe lângă căminele nr. 8-11 din cadrul complexului studenţesc, a fost... modernizată, aşa cum se vede în fotografia de mai sus. Au fost lăsaţi în mijlocul ei câţiva stâlpi de beton din reţeua electric.

ŞASE VARIETĂŢI ÎN DOUĂ ORE

In două ore (Vineri 8 /11/85) Românul a putut vedea şi auzi: 10 minute de muzică uşoară şi un serial (Episodul 18!) "Planeta Vie" de 30 de minute. Restul--80 de minute-propagandă comunistă începând cu ştirile lui Agerpres şi terminând cu conferienţe despre "Confruntările de idei", "Iniţiative eficiente"...etc.

TREI DE "S"

Mizeria din România e cauzată de trei "S":

Seceta, Siberica Iarnă şi Scorniceniştii.

MONOGRAFIA CAPITALEI

"Sport-Turism" a editat o carte numită "Bucureşti" în care, în locul monumentelor istorice neglijate, mutate sau dărâmate, apare, în cele 459 de pagini, fotografia "Noului ctitor al Bucureştiului" de 28 de ori.

Cartea e plină de adjective la adresa tov. Dărâmător care se arată a fi preocupat de problema "continuitatea poporului român". Această grijă părintească a "Fiului Iubit" lasă în mintea cetăţenilor o mare nedumerire:

Cum a putut Românul să trăiască 2000 de ani fără tov. Ceauşescu?

PE DRUM ALENE, UN CAMION CU LEMNE

Pe străzile capitalei trecerea unui camion cu lemne provoacă senzaţii.

E iarnă şi fiecare vrea să se înfrupte din caloriile buturugii.

Soferii au grijă, ca până ajung la destinaţie, să vândă din încărcătură. Cumpărarea lemnelor, care dau căldură, se face pe bani "ghiaţă".

Se raportează (ziarul "Inf. Bucureştiului") că numai într'o singură cursă un şofer a făcut un profit personal de 700 de lei, la o cantitate de 6.500 kg. Vinovatul era funcţionar la Intreprinderea "Combustibilul".

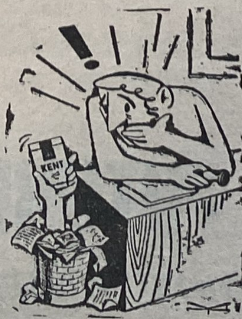
NU-I TURISM, NU-I VALUTĂ!

In şedinţa CPE al CC al PCR din 17 Oct. '85, tov. Niculae a recunoscut că "In cadrul Ministerului Turismului s'au manifestat deficienţe serioase, încălcări grave...(care) au dus la dinimuarea aportului valutar al acestei importante ramuri a economiei naţionale."

In consecinţă s'a hotărît "sancţionarea pe linie de partid a ministrului **turismului...etc"**.

Despre adevăratul vinovat: "omul nou, comunist", care înşeală, fură etc. nu se pomeneşte. Schimbarea miniştrilor nu înseamnă schimbarea năravurilor.

CE-A VRUT SĂ SPUNĂ?

Caricatură publicată fără nici o explicaţie ("Informaţia Bucureştiului" 30-8-85) când Ceauşescu era datuitării.

Ceauşescu e slab şi îmbătrânit. La Peking, când s'a dat jos din avoin, el a fost susţinut de două persoane. La semnarea Pactului dela **Varşovia** televiziunea franceză l-a arătat cu faţa pungită, cu pete pe obrazul drept şi tremurându-i mâna.

Multe din fotografiile ce apar în ziare, îl arată cu mâna dreaptă stând pe genunchi şi cu mâna stângă deasupra, probabil ca să acopere **tremuriciul mâinii.**

▪▪

Nu se găsesc chibrite şi cele care se găsesc, rar se aprind.

▪▪

Când--ne spune un **martor**-- Ceauşescu trece cu caravana de maşini pe străzile Bucureştiului, se opreşte circulaţia, iar civilii sunt siliţi să se lipească de zid şi să nu se mişte.

▪▪

La magazinul de alimente "Mercur" poţi comanda prin telefon ca să-ţi aducă acasă alimentele (plăteşti 10 % mai mult). Dar trebue să aştepţi câteva zile. Ca să poţi cumpăra un kg. de carne trebue să faci o comandă de minimum 400 lei. (ne informează un vizitator).

▪▪

Un grup de excursionişti germani s'au plâns, la întoarcerea din RSR, că maşinile lor au fost oprite noaptea pe şosea de către miliţieni, pentru motivul că merg prea repede. Ca să nu fie arestaţi, călătorii plăteau amenda pe loc...în ţigări Kent sau alte ar**ticole pe care vizitatorul putea să le ofere. Dacă n'aveau** "articole", valuta forte era acceptată! Nici o chitanţă nu se dădea pentru aceste amende "oficiale."

▪▪

Un pachet de Kent, 80 lei; Blugi (Blue Jeans) 1400 lei (Fabricaţie românească dar cu o etichetă străină). Un săpun Lux 40-50 lei. O "ciungă" 5 lei.

▪▪

Sobele cu burlan au ajuns la mare preţ. Ele au luat locul "încălzirii centrale". Omul arde 'n ele tot ce găseşte.

▪▪

Tovarăşa Elena Ceauşescu nu l-a întovărăşit pe **tov. Ceauşescu în Bulgaria. Se fac speculaţii că ordinul de a-şi lăsa "tovarăşa" acasă, ar fi venit dela însuşi Gorbaciov.**

▪▪

Unele blocuri au fost izolate de conducta de gaz, ele urmând a fi încălzite cu cărbune. Acum şi cărbunele e în mare căutare, aşa că s'a dat ordin să fie înlocuit cu lemne.

▪▪

Cărbunii se vând cu pământ cu tot. Făina de grâu e **de calitate inferioară, astfel încât, indiferent câtă drojdie adaugi, aluatul de abia creşte. (Dela o vizitatoare care a vrut să facă pâine de casă).**

▪▪

La Caraş Severin s'a clădit o centrală termică ce trebuia aprovizionată cu şisturi bituminoase ce "trebuiau" descoperite prin apropiere. Nu s'a făcut descoperirea (după ani de scobire prin munţi) şi centrala termică nu s'a deschis.

▪▪

In loc de **iarnă**, se spune acum "sezonul rece", iar în loc de biserică se spune "monument" (**cazul Bisericii** Mihai Vodă) ce a fost "translată" la o nouă destinaţie... In Bucureşti nu s'a dărâmat nici o biserică!

▪▪

Singurul spital din Bucureşti bine echipat este "Spitalul Dr. Elias". Aci sunt trataţi "liderii". In **celelalte spitale, uneori, bolnavii dorm câte doi într'un pat.**

▪▪

Un doctor: **"Când** am operat, au ieşit aburi din trupul femeii, aşa era de frig în sala de operaţie." (Mărturisită unui vizitator, N.R.)

Varza se vinde pe cântar, cu 6 lei kg.

▪▪

Dintr'un miel "crescut în particular" dar înregistrat la stat, trebue să dai un sfert din carne la cooperativă. **(Aşa-i legea!)**

▪▪

In unele localităţi cetăţenii n'au gustat carnea dela 23 August până în jurul Crăciunului când s'a pus pe piaţă o cantitate suficientă ca fiecare să-şi poată cumpăra raţia lunară.

▪▪

Muntele Căliman a fost bănuit că ascunde depozite **de sulf. Timp de 15 ani, 1500 de mineri au căutat** în zadar sulf. Până la urmă lucrările au fost abandonate. Muntele Căliman a rămas mai scurt cu vreo **500 de metri, dar nimeni n'a suflat o vorbă despre** acest eşec.

▪▪

Capacitatea anuală a rafinăriilor de petrol este de 35 de milioane de tone, dar ele nu prelucrează decât 12 tone, iar centralele electrice cu cărbune **produc** doar 60 % din capacitate.

▪▪

Toţi au căutat să se aprovizioneze din timp cu **lumânări**. Acum nu se mai găsesc nici la poarta cimitirelor. Românul a ajuns să caute cu lumânarea...o lumânare!

▪▪

Tramvaiele aproape au dispărut din Bucureşti; ele au fost înlocuite cu autobuzele care merg cu butelii de gaz.

▪▪

Observatorul astronomic din Bucureşti, a împlinit 75 de ani.

▪▪

DIN ZIARELE STRĂINE

ROMÂNIA: LUGUBRU SFÂRŞIT DE REGIM

Sub titlul de mai sus, prestigiosul hebdomadar parizian L'Express din 20 Decembrie 1985, publică - sub semnătura lui Jean Leclere du Sablon - o documentată analiză a situaţiei de astăzi din România, de fapt un bilanţ ai celor douăzeci de ani de putere absolută a lui Ceauşescu, care au dus poporul român la disperare şi dezastru.

Având în vedere valoarea excepţională a acestui articol, îl reproducem integral.

Comunismul fără electricitate. Iată ce moştenesc 23 de milioane de Români. La licărirea unui bec de 40 de waţi -maximum- pentru fiecare cameră, lipsiţi de curent şase ore pe zi, situaţie valabilă şi pentru spitale, bâjbâind prin străzile lor întunecate, locuitorii Bucureştiului, ca şi ai celorlalte oraşe din România pot să-şi bată joc de lozinca lui Lenin: "Comunismul este puterea Sovietelor plus electricitatea".

Jalnică grimasă a oglinzii istoriei, dela care s'ar fi aşteptat să reflecteze în zilele noastre strălucirea "erei Luminilor" fiindcă în acest fel istoriografii români desemnează domnia lui Nicolae Ceauşescu.

Douăzeci de ani de putere din ce în ce mai absolută exercitată de un om de 67 de ani a cărui aparentă proastă sănătate lasă să se întrevadă începutul unei perioade de tranziţie. Douăzeci de ani care au azvârlit un popor în deznădejdea unei existenţ tot atât de austeră ca şi în zilele care au urmat celui de al Doilea Război Mondial, mai dură decât aceea a tuturor locuitorilor Vechiului Continent, cu excepţia Albaniei.

Dela Bucureşti, sosea deunăzi un apel telefonic, fără îndoială ascultat de securitate, acest S.O.S. din partea unui profesor: "Afară-i frig, în casă-i frig, în inimile noastre este frig". Deja primele zăpezi au căzut asupra capitalei, unde - ca şi în celelalte oraşe - temperatura maximă autorizată în apartamente este de 12 grade. Cine ar îndrăzni să spună că frigul nu preocupă pe conducătorii români? Scînteia, organul oficial al partidului, publică un "reportaj" semnat de Florea Ceauşescu, unul din fraţii preşedintelui, care consideră ca "inadmisibil" faptul că nu se ajunge la temperatura minimală de 28 de grade Celsius în clădirile destinate creşterii purceilor pentru export.

Iarna trecută a fost cea mai aspră din ultimii treizeci de ani. "Cea care începe acum, se anunţă încă şi mai rea". Acest comentariu a fost auzit la faţa locului de trimisul special al Agenţiei France Presse, Didier Fauqueux. Intr'o serie de articole, el descrie cu de-amănuntul "coşmarul" Românilor: "Toate tejghelele măcelarilor sunt goale (...) In pieţele din centrul oraşului nu se găseşte în mod practic nici o legumă, nici un fruct proaspăt".

Oare câţi copii, câţi bătrâni vor mai muri anul acesta de foame şi de frig? Potrivit unor mărturii care concordă, autorităţile refuză să înregistreze naşterile înaintea unui termen de trei săptămâni. Statisticile privind mortalitatea infantilă vor fi deci mai puţin concludente. Si toate acestea într'o ţară unde Ceauşescu predică o politică hotărît natalistă, trimiţându-şi ciracii prin uzine şi birouri pentru a supraveghea ca femeile să nu utilizeze mijloace anticoncepţionale. In ce priveşte bătrânii, aceleaşi mărturii arată, că dincolo de o anumită vârstă, accesul în spitale le este interzis.

Falimentul economic este dublat de o derivă de natură "polpotiană" (aluzie la isprăvile unui alt schizofrenic: este vorba de faimosul Pol Pot, primul ministru cambodgian) ilustrată prin două recente "idei" ale acestui "conducător", care se prezintă ca "cel mai bun tată al fiilor României". Anunţând sosirea "societăţii de aur a comunismului", într'un discurs, la 11 Septembrie trecut, el a făcut cunoscut un "program special de mutare la ţară a unor pensionari din marile oraşe", pentruca să le permită "să fie mai utili şi să-şi poată prezerva mai bine sănătatea lor mintală şi fizică". O măsură bineînţeles de natură a nelinişti vreo 1.600.000 de foşti muncitori şi funcţionari, care riscă să fie forţaţi să lucreze în agricultură.

Insufleţit mereu de lăudabila intenţie de a "îmbunătăţi condiţiile de viaţă ale poporului", "mult iubitul conducător" recomandă responsabililor consiliilor municipale de a-şi asuma sarcina "preparării alimentaţiei pentru populaţie", reducând în felul acesta în mod substanţial vinderea produselor nepreparate, şi mărind astfel distribuirea produselor gătite". Trebuia ca cineva să se gândească la această soluţie: în felul acesta nu vor mai exista magazine goale. Supa populară generalizată. Aşa cum spune presa oficială: "Este o soluţie mai modernă, permite evitarea exceselor şi eliberează femeile de o sarcină suplimentară".

In aceeaşi ordine de idei, reconstruirea vechiului Bucureşti. O suprafaţă echivalentă aceleia ocupată de cartierele Châtelet şi Saint-Germain-des-Pres din Paris, este dată pradă buldozerelor, în vederea construirii "bulevardului Victoriei socialismului", ridicării unei statui a lui Ceauşescu, construirii a numeroase palate destinate organelor centrale ale partidului şi ale statului şi amenajarea unei pieţe capabilă să primească 100.000 de persoane. Fiului său Nicu, de 34 de ani, membru supleant al biroului politic şi ministru al Tineretului, preşedintele i-a încredinţat supravegherea lucrărilor privind râul care traversează capitala, Dâmboviţa, precum şi construirea unui canal de 72 de kilometri, care prin Dunăre, va lega Bucureştiul de Marea Neagră. Si bineînţeles că aceasta va accentua dependenţa României faţă de Uniunea Sovietică. O arteră navigabilă care, fără nici un fel de îndoială, va fi destul de adâncă pentru iahtul preşedintelui. Un canal există deja între Dunăre şi mare, care a servit regimului drept câmp de concentrare, unde au pierit zeci de mii de Români care nu inspirau încredere datorită convingerilor lor politice. La aceste lucrări de mare anvergură trebue să participe "voluntari" de peste 18 ani, obligaţi, printr'o recentă lege, să dea şase zile pe an din timpul lor pentru "lucrări de interes obştesc".

Pentruca această muncă "patriotică", potrivit decretului din 27 August 1985, să se desfăşoare în cele mai bune condiţii, Ilie Ceauşescu, un alt frate al preşedintelui, poate dispune în mod profitabil de calitatea sa de vice-ministru al apărării însărcinat cu sectorul de cadre ale armatei. In timpul secerişului, muncitorii de pe ogoare sunt supraveghiaţi de militari înarmaţi. Minerii care au avut curajul să se pună în grevă acum şapte ani, beneficiază de aceeaşi "protecţie". In sfârşit, la 18 Octombrie, Ceauşescu a abordat în mod brutal criza energetică, punând centralele electrice sub controlul armatei.

Cum se face oare că acest regim care s'a bucurat mult timp de indulgenţa Occidentului pentru "independenţa" sa faţă de Moscova, această ţară care cunoştea încă în 1977 unul dintre cele mai ridicate ritmuri de creştere - 13% - să ajungă în acest hal? Matematicianul Mihail Botez, în trecere prin Paris, a formulat, recent pentru ziarul nostru, un răspuns: "Am cedat utopiei industrializării. Industrializarea sălbatică a absorbit o mână de lucru enormă, în detrimentul unei importante surse de devize, agricultura". Botez nu este un "disident" în război contra lui Ceauşescu. El face un pariu: "Cetăţean, eu vreau să trăiesc cu fruntea sus, să mă servesc de dreptul meu de exprimare şi să exprim punctul meu de vedere, în calitate de om de ştiinţă, asupra greşelilor comise. Trebue ca guvernul nostru să se obişnuiască cu existenţa acestei specii ciudate de oameni care spun răspicat ceea ce gândesc." Ceauşescu însă îi răspunsese cu anticipaţie: "Partidul nu este un club de discuţii!" După întoarcerea sa în ţară, Botez a beneficiat o noapte de ospitalitatea Securităţii.

In pieţele din Bucureşti se vând dovleci şi gutui.

Un Român din cincisprezece, după afirmaţiile fostului responsabil al serviciilor secrete, Ion Pacepa, refugiat în Statele Unite, lucrează pentru poliţie. Un inginer-poet, Gheorghe Ursu, exclus din partid în 1959 din cauza atitudinii sale în favoarea "unui socialism cu faţă umană" a murit în închisoare la 19 Noembrie.

La 15 Decembrie, secretarul de Stat american, George Schultz este aşteptat la Bucureşti. El se va sforţa să convingă pe micul Stalin din Carpaţi să încerce să-şi îmbunătăţească imaginea , în caz contrar riscând să vadă Congresul retrăgându-i avantajele derivând din "clauza naţiunii celei mai favorizate". Celălalt, sprijinindu-se în deznădejde pe sceptrul care împodobeşte biroul său de secretar general al partidului comunist, de preşedinte al republicii, şef al Consiliului de Stat, comandant suprem al forţelor armate, preşedinte de onoare al Academiei şi al multor alte organisme va încerca să convingă pe interlocutorul său că are nevoie de ajutor faţă de presiunile sovietice. Dar, la Moscova, cercurile conducătoare sunt mai degrabă satisfăcute de a putea ţine din ce în ce mai în frâu, datorită dependenţei economice, pe dictatorul care, înaintea reformatorului Gorbaciov, a ştiut să impună "disciplina socialistă".

Duminică, orele 7 dimineaţa: ţăranii în drum spre muncile forţate.

PRESA EROICĂ

Polonezii rezistă cu o armă secretă: presa clandestină. Această presă a Solidarităţii demonstrează o vioiciune de necrezut. Intre 600 şi 800 de ziare şi reviste apar cu regularitate, iar cărţile clandestine devin imediat best-seller. Un fenomen unic în Răsărit.

Scoase pe hârtie inferioară, adesea penibile de citit, ziarele clandestine sunt totuşi citite cu un entuziasm care ar face să pălească de invidie mulţi editori occidentali. Succesul lor e simplu. La publicarea informaţiilor interzise de autorităţi se adaugă tot ce priveşte Solidaritatea, în special Cronica represiunii, înregistrare fidelă a arestărilor, a maltratărilor extrem de dure, uneori mortale, suferite de militanţii federaţiei sindicale desfiinţate.

Săptămânalul regiunii Mazowsze, din părţile Varşoviei apare în 45.000 exemplare; Solidaritatea Gdansk şi De pe o zi pe alta, publicat la Wroclaw, au tiraje care pot atinge 60.000. Fiecare exemplar poate fi citit de 10 până la 100 de persoane. Săptămânalul războiului, unul din cele mai bine imprimate, utilizează un umor adesea cinic. "In formă pentru a ne bate zdravăn" a fost, de exemplu, titlul unui articol recent despre construirea unui sanatoriu de lux destinat personalului ministerului de Interne.

Fiecare întreprindere mare are ziarul său clandestin. Asociaţiile profesionale la fel, dela şoferii de taxiuri până la actorii de teatru; salariaţii poliţiei publică ilegal Demnitatea.

O carte întitulată "Micul isteţ" explică cum fiecare poate deveni tipograf. Presa cea mai rustică utilizează o flanelă umezită cu cerneală, o matriţă de hârtie parafinată şi un rulou pentru prăjituri. Ghidul mai explică cum poţi face singur clişee de fotogravură folosind lac de păr drept fixativ.

Pentru publicaţiile de tiraj mare, clandestinitatea impune multe măsuri de prudenţă. Săptămânalul regiunii Mazowsze este redactat la Varşovia, însă în fiecare săptămână câte o placă e trimisă la 14 ateliere de imprimare răspândite în toată ţara. Fiecare tipograf este contactat apoi de vizitatori discreţi care pleacă cu circa 500 exemplare. Acestea, la rândul lor, sunt distribuite la cinci prieteni, care le redistribuie, etc. Sumele colectate perpetuează acest lanţ, de distribuţie. Acest sistem e lent şi migălos, dar foarte eficace.

Editorii clandestini ştiu să satisfacă din plin aşteptările publicului. Cea mai veche editură, Nowa, a publicat deja peste 200 cărţi din 1980 încoace. "Oamenii îşi dau seama că nu ne-am risca viaţa pentru a publica tâmpenii", explică Miroslaw Chojecki, fondatorul menţionatei edituri. "Konspira", o culegere de discuţii cu conducătorii clandestini ai federaţiei sindicale desfiinţate, "Istoria Solidarităţii" şi operele lui Alexandru Soljeniţîn au fost best-seller în 1984. Tirajele între 10.000 şi 40.000 exemplare se vând ca pâinea caldă.

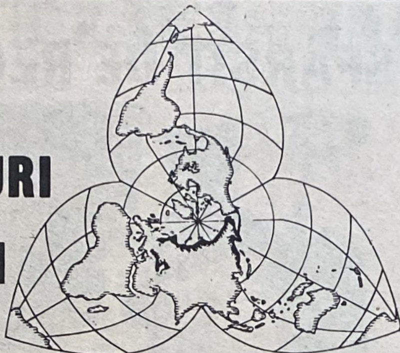
Anumiţi editori lucrează cu complicitatea celor dela tipografiile statului, a muncitorilor care strecoară paginile de contrabandă în programul de lucru oficial. Totuşi majoritatea cărţilor clandestine e tipărită la particulari. Hârtia este livrată discret într'o casă mai retrasă. Presa transportată este, de obicei, o presă offset cumpărată în străinătate cu ajutorul donaţiilor şi introdusă ilegal în ţară.

Această activitate clandestină dă loc unor episoade rocamboleşti: o ambulanţă sanitară plină cu cărţi traversează Varşovia în plină zi, sirenele urlă aprig; o camionetă transportând o presă de 80 kg. e oprită de poliţişti, cărora li se prezintă un permis (fals), emis de ministerul de Interne chipurile...

Dar regimul reacţionează faţă de această industrie veritabilă. Preţul oficial al hârtiei a sporit cu 800% dela impunerea legii marţiale, iar confiscările de materiale sunt din ce în ce mai numeroase. Insă, cu toate acestea, represiunea nu tulbură pe Polonezi. Despre aceasta un tipograf clandestin: "Suntem peste 34 milioane de oameni. Nu ne pot arunca în închisoare pe noi toţi." □

(Le Point, Paris, 1985)

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

ACTIVIST SINDICAL ÎN PERICOL DE MOARTE

Viața unui activist sindical proeminent aruncat în închisoare în Uniunea Sovietică pentrucă el aparține unei grupări ilegale sindicale este în pericol, a declarat Confederația Internațională a Sindicatelor Libere cu sediul la Bruxelles.

Secretarul general al acestei confederații, cu inițialele ICFTU, John Vanderveken a anunțat că Vladimir Skvirsky, în vârstă de 55 ani, este grav bolnav ca urmare a condițiilor de detenție și a lipsei de tratament medical. Skvirsky execută o condamnare de 5 ani și jumătate muncă silnică pentru a fi făcut parte din SMOT, Asociația Muncitorilor Liberi, o formațiune sindicală independentă, de care în prezent se ocupă KGB.

John Vanderveken a mai spus că ICFTU, care cuprinde 144 uniuni sindicale naționale, a protestat continuu pe lângă autoritățile sovietice împotriva condamnării lui Vladimir Skvirsky la o detenție atât de inumană, pedeapsă care în cele din urmă poate provoca moartea sindicalistului neconformist.

MOSCOVA ORDONĂ ETIOPIEI SĂ DISTRUGĂ RELIGIA

Un document secret al guvernului etiopian, adus în secret la Londra, menționează un ordin direct dela Kremlin către conducătorii etiopieni de a ataca credințele religioase din Etipia. Ordinul stabilește ca o chestiune de prioritate urgentă "a distruge fortăreața bisericilor și moscheilor la scară largă și a acționa pentru eradicarea influențelor creștină și musulmană". Acest document face să transpară că dictatorii stăpânitori, grup cunoscut sub denumirea de Derg, în mod deliberat și premeditat au aplicat genocidul prin inaniție în zonele nordice ale țării, unde erau în curs revolte sprijinite de conducătorii religiilor. Această tactică de exterminare prin lipsă de hrană obsedează din nou regimul, după ce a fost lansat un efort mondial de ajutorare pentru a hrăni pe cei suferind de foame.

ADERAREA GERMANIEI DE VEST LA "STAR WARS"

La invitația președintelui Reagan ca țările membre ale Pactului Atlanticului de Nord să ia parte la programul Inițiativei Strategice Defensive (Star Wars), al cărei buget este de 26 bilioane de dolari, a răspuns pentru început Anglia. Guvernul Germaniei de Vest a decis la 18 Decembrie 1985 să accepte în principiu invitația, urmând a discuta în viitor cu țările NATO-ului decizia lor.

Canada este a treia țară care a lăsat sectorul privat să participe, fără a implica guvernul respectiv.

Ministrul Economiei Naționale Vest German, Martin Bangemann, va duce tratativele cu Washingtonul.

SPERANȚE DEȘARTE

La Budapesta s'a încheiat întâlnirea culturală Est-Vest, pendinte de acordul dela Helsinki. Cele 35 de țări participante care aveau drept scop eliminarea tensiunii, datorită diferențelor ideologice dintre țările comuniste și cele din lumea liberă, nu au ajuns la nici un acord final. Mai există naivi care cred că se pot înțelege cu comuniștii. S'a hotărît ca viitoarea întâlnire culturală să aibă loc în Canada, la Ottawa.

SIRIA ȘI ASSAD

Președintele Siriei Hafez Assad urmărea de mult ca Siria să ajungă o putere majoră în Orientul Mijlociu, iar el o figură proeminentă în lumea arabă. Se pare că ultima săptămână din luna Decembrie l-a adus mai aproape de visul său.

În primul rând, sub îndrumarea lui Assad, a fost semnat armistițiul dintre fracțiunile creștine și musulmane din Liban, terminând -chiar dacă e numai pe hârtie- un război civil de o decadă.

A doua lovitură dată de Assad a fost vizita regelui Husein al Iordaniului făcută Siriei. Sub presiunea Arabiei Saudite, Huseina trebuit să ajungă la o reconciliere cu Assad, căci el este acela care hotărăște totul în Orientul Mijlociu.

AJUTOR DELA COMUNIȘTI

Guvernul Sandinist-comunist din Nicaragua este acuzat că a înarmat pe rebelii de stânga din Columbia. Acești rebeli, cu arme date de Sandiniști, au atacat în luna Noembrie Palatul Justiției din Bogota, omorînd 95 de persoane.

IMPORTURI SOVIETICE DE GRÂNE

După un an când importurile totale sovietice de grâne au scăzut cu 20 milioane tone, achizițiile sovietice pe 1985-1986 ar trebui să fie similare celor din anii anteriori. Amânarea Sovieticilor de a cumpăra ultima cantitate de 1,1 milioane de tone metrice de grâu, conform acordului existent dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică pe termen lung, a fost discutată recent la Moscova. Era improbabil ca Uniunea Sovietică să fi putut transporta cele 1,1 milioane tone înainte de 1 Octombrie, dată care marchează începutul noului an al acordului. Pare cert că această cantitate de grâu va lua calea Rusiei cu o oarecare întârziere. Dar există un semn de întrebare mai mare în domeniul achizițiilor de grâne.

Acutalmente Sovieticii nu s'au pronunțat relativ la cumpărarea de porumb. Dacă Uniunea Sovietică e de acord să cumpere porumb american, iar zvonurile că Sovieticii intenționează cumpărări de cantități masive sunt confirmate, alți importatori de proumb vor interveni pe piața americană pentru a cumpăra repede de frica ridicării prețurilor.

Totuși situația precipitată nu va afecta cererile de proumb sau grâu ale altor clienți ai Statelor Unite. Brazilia va cumpăra mai puțin grâu american acest an. Recoltele slabe ale Africii de Sud au eliminat această țară din grupul exportatorilor de grâne. Dar concurența dintre porumbul american și cel tailandez și chinez a crescut. În America de Sud, Argentina rămâne cel mai mare exportator de porumb.

RĂPIRE RELIGIOASĂ

Presa americană a dezbătut pe larg, o fotografie apărută în săptămânalul "Revista Mea", publicație în limba română care apare în Israel. În revistă a apărut fotografia lui Etan Patz, la vârsta de 13 ani, răpit acum șase ani dela New York. FBI a trecut imediat în urmărirea cazului și din puținele amănunte aflate, ziarele newyorkeze au publicat doar faptul că Etan Patz a fost victima unei "răpiri religioase".

BOMBE LA ATENA

Pe domunul Papandreu, a început să-l ardă jocul cu focul. Tineri comuniști înarmați cu bombe și alte arme au vrut să atace ambasada americană din Atena. Un tânăr care avea o bombă incendiară a fost împușcat în busculadă. Trei miniștri și-au prezentat demisia și nu le-a fost acceptată iar șefi de poliție din mai multe orașe au fost destituiți. Încurajați de nehotărîrea guvernului în a trece la acțiuni antiteroriste, o bombă cu efect dirijat a explodat sub un autobus polițist. Un polițist a murit pe loc și alți 14 grav răniți au fost internați în spital.

ATAC LA MADRID

În Vinerea dinaintea Crăciunului, exact la orele 10,40 Manuel Antonio Sanchez Perez, Ministrul adjunct al planificării din Cuba, de sub guvernul Castro, care ceruse azil politic în Spania, a fost atacat cu scopul de a fi răpit de o banda armată formată din trei bărbați și o femeie (care conducea mașina în cauză).

Intervenția cetățenilor de pe stradă a împiedicat pe atacanți să-și îndeplinească planul, fiind ținuți pe loc până la venirea poliției.

Spre surprinderea Spaniolilor, cei patru gangsteri nu erau alții, decât lucrători ai ambasadei cubaneze din Madrid.

PRIETENUL SPION

Un agent al serviciului de contraspionaj american, a fost arestat pe când urma să transmită o mare cantitate de acte secrete americane, ambasadei Israelului din Washington. Angajat din Octombrie 1984 în serviciul de contraspionaj pentru a detecta pe eventualii spioni care au pătruns în serviciile de informații ale Statelor Unite, Johathan Pollard, era el însuși un agent antiamerican, pătruns chiar în vârful serviciilor secrete americane. În calitatea lui de spion, el a transmis informații de cea mai mare importanță. La perchiziția făcută la domiciliul lui Pollard, s'a găsit de asemenea o mare cantitate de informații secrete, ce urmau a fi transmise de soția sa. Uluitoarea descoperire i-a năucit pe Americani, știut fiind faptul, că Israelul obținuse tot ce a dorit fără nici o reținere din partea părții americane. În afacerea actelor sustrase din Statele Unite, sunt amestecați trei primminiștri israelieni, pentru care Statele Unite a pierdut încrederea Arabilor, susținându-i în toate cererile lor. "Suntem uluiți" a declarat și Secretarul de Stat Shultz și Președintele Reagan, "de cele întâmplate și nu înțelegem rostul acestor furturi de documente, când am dat Israelului, tot ce a cerut".

Dacă ar privi puțin în urmă la un anume caz Rosenberg, soț și soție, poate nu ar fi atât de uluiți. Si aceasta nu este decât ce s'a aflat!

Guvernul Israelului a promis ca va inapoia Statelor Unite, documentele secrete care i-au fost furate...

TEHNICĂ ŞI...TEHNICĂ

Marile succese repurtate de Americani în Cosmos, i-a alarmat într'atâta pe Ruși, încât întreaga lor propagandă și singurul lor țel nu este decât acela de a-i face pe Americani să renunțe la Inițiativa Strategică că Defensivă sau "Războiul stelar". În ascuns însă, Rușii lucrează în ritm intens la contracararea sistemului american. În cadrul acestor lucrări, au trimis o misiune în spațiul cosmic, pe satelitul Saliut 7, lansat în spațiu la 6 Iunie 1985. La bordul stației se afla Victor Savinch. La 17 Septembrie 1985, au fost lansați și astronauții Alecsander Vlcov și Vladimir Vasiutin, comandantul navei. Misiunea nu a putut fi dusă la îndeplinire, și zborul a fost anulat din cauza îmbolnăvirii lui Vasiutin. La aterizarea capsulei spațiale în Asia Centrală, TASS a declarat că starea sănătății cosmonauților este excelentă, dar aflându-se pe alte căi adevărul, a fost obligată să recunoască faptul că cei trei cosmonauți grav bolnavi, au fost transportați de urgență cu elicopterul la spital. Nu se cunoaște rezultatul internării. Ce nu vor să recunoască Rușii, este incapacitatea lor de a rezolva o problemă tehnică fără furt tehnologic din Occident.

COMUNITATEA EUROPEANĂ

Pe data de 1 Ianuarie 1986 Comunitatea Europeană din Vest a fost mărită la 12 națiuni. Am putea spune că odată cu intrarea recentă a țărilor iberice, Spania și Portugalia, s'a realizat în Europa unul dintre cele mai mari blocuri comerciale, cu o populație de peste 320 de milioane.

Comunitatea Europeană a luat ființă în anul 1960, când după cel de al doilea război mondial, șase națiuni, Franța, Germania de Vest, Italia, Belgia, Luxemburg și Olanda, au semnat Tratatul dela Roma. Mai târziu este acceptată Grecia și în anul 1973 intră în această comunitate Anglia, Irlanda și Danemarca.

Blocul economic european, care tinde la desființarea restricțiilor economice dintre țările membre, poate duce în viitor la o unitate politică, ridicând Europa de Vest la rangul de putere mondială.

CONVORBIRILE REAGAN-GORBACIOV

—Niculae CIACHIR—

Ca urmare a discuţiilor "la gura sobei" între Reagan şi Gorbaciov, care au avut loc la Geneva în zilele de 19 şi 20 Noembrie 1985, Statele Unite şi Uniunea Sovietică intră într'o perioadă nouă de destindere - dar este vorba de o destindere modestă, categoric diferită de faimoasa "détente", care şi-a încheiat cariera prin ocuparea Afganistanului de Sovietici.

Intre preşedintele Reagan şi secretarul general Gorbaciov s'a deschis un dialog iar întâlnirile între cei doi şefi de stat se vor repeta, cu Gorbaciov urmând a vizita Washingtonul anul acesta şi Reagan ducându-se la Moscova în 1987.

Ambii conducători nu-şi fac iluzii cu privire la natura relaţiilor sovieto-americane sau privitor la profunzimea diferenţelor care despart cele două supraputeri. Dezacordurile sunt mai mari ca oricând asupra problemelor fundamentale controversate - controlul înarmărilor, expansiunea sovietică (Afganistan, Angola, etc.), drepturile omului şi apărarea strategică spaţială.

Adresându-se Congresului U.S.A. după întoarcerea dela Geneva, în seara zilei de 21 Noembrie, Reagan a declarat: "Statele Unite nu-şi pot permite iluzii privind natura U.R.S.S. Nu putem presupune că ideologia şi scopurile Sovieticilor se vor schimba. Relaţiile cu Uniunea Sovietică implică o competiţie de durată."

In particular, preşedintele U.S.A. avertizează că Americanii nu trebue să uite că Uniunea Sovietică este "principalul nostru adversar în lume". Totuşi, Moscova şi Washingtonul fac ceea ce Reagan numeşte un "început nou", cu scopul de a se asigura că tocmai competiţia lor nu conduce la un război nuclear cu "consecinţe catastrofale" pentru omenire.

Conducătorul sovietic a folosit convorbirile cu Reagan pentru a-i exprima acestuia că apărarea strategică spaţială iniţiată de preşedintele american este o bombă cu ceas care, dacă nu e dezamorsată, ar putea să năruiască începutul promiţător al relaţiilor americano-sovietice.

Pentru Gorbaciov această apărare împotriva rachetelor sovietice prezintă un pericol multiplu. El o consideră drept o încercare americană de a dobândi capacitatea aplicării unui atac prin surprindere cu rachete strategice împotriva Uniunii Sovietice. Aceasta în ciuda insistenţei lui Reagan că noua armă va fi destinată numai unor scopuri defensive. Conducătorul sovietic mai este îngrijorat pentrucă economia sovietică, şi aşa precară, ar avea de suferit, dacă s'ar pune problema contracarării apărării strategice spaţiale a lui Reagan.

GORBACIOV ŞI REAGAN LA GENEVA

Gorbaciov a explicat la conferinţa de presă de după convorbirile cu Reagan: "Suntem pregătiţi să ne angajăm în reduceri radicale ale armelor nucleare, cu condiţia ca uşile către dezlănţuirea unei curse a înarmărilor în spaţiul cosmic să fie trântite, adică închise în mod ferm. Dacă Americanii deschid cursa înarmărilor în spaţiul extraterestru, toate reţinerile noastre vor fi abandonate."

Reagan a incercat să-şi convingă partenerul sovietic că, dacă apărarea strategică spaţială se dovedeşte un succes, "ea ar putea în cele din urmă să apere toate ţările de pericolul războiului nuclear".

Nici Reagan, nici Gorbaciov nu au manifestat nici un semn de deplasare dela aceste poziţii ferme.

Gorbaciov şi Reagan au fost de acord ca pe viitor negociatorii lor dela Geneva să-şi accelereze activitatea vizând un pact pentru controlul înarmărilor. Dar cum pot spera cei doi conducători un progres serios în absenţa unor noi directive emanate dela ei sau fără nici o înţelegere asupra apărării strategice spaţiale?

Dacă Gorbaciov aplică ceea ce el a spus la Geneva, Moscova va bloca orice pact de reducere a armelor ofensive până ce Reagan dă înapoi pe tema apărării strategice spaţiale sau, cel puţin, până ce se va realiza vreun fel de compromis în această problemă controversată.

Declaraţia comună dela sfârşitul convorbirilor promite "un progres neîntârziat, în special în domeniile unde există un consens", inclusiv principiul reducerii cu 50% a arsenalelor nucleare precum şi ideea unei înţelegeri provizorii asupra rachetelor nucleare de rază medie.

In timp ce Gorbaciov şi Reagan probabil au ameliorat întrucâtva climatul politic, ei nu au oferit explicaţii asupra modului în care speră ca negociatorii lor dela Geneva să traducă în fapt instrucţiunile pentru căutarea unui acord major al reducerii şi controlului înarmărilor. Unii colaboratori ai lui Reagan au făcut speculaţii asupra unui acord posibil asupra Afganistanului. Ei afirmă că Gorbaciov a indicat că Moscova ar dori să vadă un aranjament politic care ar permite retragerea din această ţară a armatei de ocupaţie cifrată la 115.000 militari sovietici. Kremlinul doreşte o rezolvare politică, cu condiţia ca un regim puternic promoscovit să rămână la putere în Kabul. Statele Unite insistă că orice soluţie politică trebue să permită Afganilor alegeri libere şi cinstite.

Reagan nu a menajat pe Gorbaciov în discuţiile referitoare la rezistenţa populară împotriva regimurilor comuniste instalate pe calea armelor în Afganistan, Angola, Nicaragua, Etiopia şi Cambodgia. Preşedintele american l-a avertizat pe Gorbaciov că Statele Unite vor continua să se opună expansiunii sovietice, sprijinind pe patrioţii anticomunişti din acest ţări şi, pe aceeaşi temă, adresându-se Congresului U.S.A. Reagan a spus: "M'am străduit să fiu foarte clar arătând de partea cui suntem. Cred că am reuşit să mă fac înţeles."

Reagan a abordat discret problema drepturilor omului. El a acţionat conform sfatului fostului preşedinte Richard Nixon şi a hotărît că cea mai bună cale pentru a obţine rezultate este a evita retorica stridentă în public şi, în schimb, a lucra tăcut în culise.

Atunci când reporterii l-au întrebat pe Reagan cum a abordat drepturile omului cu Gorbaciov, preşedintele s'a pronunţat despre riscurile de a "împinge pe cineva într'un colţ".

Pentru a masca lipsa de progres la convorbirile Reagan - Gorbaciov dela Geneva, Statele Unite şi Uniunea Sovietică au semnat înţelegeri de importanţă minoră. Aşa au fost câteva acorduri: consular, cultural şi comercial, de trafic aerian între America şi Uniunea Sovietică, de securitatea traficului aerian. Nici unul din aceste acorduri nu a necesitat prezenţa conducătorilor Americii şi Uniunii Sovietice la Geneva. Plăpânda destindere pe care Reagan încearcă s'o urmărească este rezumată în mesajul său către Congres: "Tocmai precum trebue să evităm iluziile de partea noastră, tot aşa trebue să le risipim de partea sovietică." Fiindcă Reagan şi Gorbaciov nu au rezolvat nimic la Geneva s'a căzut de acord că o atmosferă de înţelegere reciprocă ar cosmetiza lipsa de rezultate.

Este posibil, desigur, ca vreun acord nedezvăluit dintre Reagan şi Gorbaciov să poată oferi o ieşire din impasul înarmărilor care altfel nu se lasă controlate. Dar realismul şi experienţa pledează împotriva acestei posibilităţi. Ambii conducători au salutat convorbirile drept un început nou al relaţiilor sovieto-americane. Dar pentru controlul eficient al armamentelor, pare mai probabil că tocmai convorbirile Gorbaciov - Reagan vor rămâne în memorie ca un sfârşit.

Gloria, care a încoronat convorbirile dela Geneva ale celor doi "mari", este că ele au produs metastaze. Acordul de a avea întâlniri între conducătorii supraputerilor la Washington şi Moscova va permite diplomaţilor să vorbească cu o notă de veselie despre "procesul negocierilor convorbirilor la vârf". Iată, avem procesul controlului armamentelor, procesul Helsinki, procesul păcii în Orientul Apropiat, procesul Contadora. Intr'un anotimp steril diplomaţia este procesul unui proces.

La următoarea întâlnire, fixată câteva luni mai încolo, nu va ajunge ca Reagan şi Gorbaciov să declare că au realizat o înţelegere reciprocă mai bună. Vor fi presiuni care urmăresc rezultate iar în cazul unui eşec, riscul va fi că se va pierde orice speranţă de a se frâna cursa înarmărilor.

Doar zâmbetele şi strângerile de mână nu vor fi suficiente, nu vor putea substitui unele opţiuni dificile şi istorice de ambele părţi. □

Efemeride

S'a mai adăugat un an la cei plini de necazuri şi suferinţe pentru Români. Mai greu ca alţii, anul care s'a dus, cu iarna lui, a luat cu el un număr mai mare de oameni din ţara sărăcită.

Speranţele Românilor s'au subţiat de tot şi America, ...America dela care se aşteaptă totul, a ciocnit din nou pahare de şampanie cu comuniştii.

S'a împlinit în Noembrie anul trecut, un an de când Preşedintele Reagan a fost **reales** cu o majoritate unică în istoria Americii, aprobare dată de fost de întărirea capacităţii de apărare a Statelor Unite, o înviorare economică şi de denunţare a comunismului. Isteria cu care a fost atacat de opoziţie -că este singurul Preşedinţe care a refuzat să se întâlnească cu Ruşii- n'a avut nici un efect. Nu era încă proaspăt mormântul "detentei kissingeriene" udat cu apă de ploaie, de Sovietici.

Presat de cine se ştie şi de cine nu se ştie, Preşedintele Reagan, a acceptat întâlnirea cu Gorbaciov. Nu ştim ce au discutat ei în misterioasele convorbiri între patru ochi plus încă patru ochi şi patru urechi ale traducătorilor, dar, pentru anul care începe şi pentru viitor, putem încerca unele supoziţii.

Deşi Preşedintele Reagan mai are încă trei ani de preşedinţie, practic nu-i rămân decât doi în decursul cărora poate lua hotăriri majore, ce pot scoate omenirea din mlaştina în care s'a cufundat după cel de al doilea războl mondial: **anii 1986 şi 1987.**

Ultimul an, în care au loc alegerile din 1988, va fi mai important pentru politica internă a Statelor Unite, decât pentru cea externă şi de perspectivă. Va fi anul combinaţiilor politice pentru desemnarea viitorilor candidaţi la preşedinţia Statelor Unite.

De evoluţia viitorilor doi ani, cei mai interesaţi sunt Ruşii!

La Geneva, Preşedintele Reagan n'a cedat în **problema Iniţiativei Apărării Strategice (Star Wars), punctul fierbinte al delegaţiei sovietice şi Gorbaciov nu a** părăsit conferinţa, supărat de înfrângere. A zâmbit mereu şi nu este exclus ca presiunile sovietice în această problemă să fie o manevră rusească pentru a **elimina alte puncte de pe ordinea de zi, pentrucă** dincolo de aparenta înfrângere, Gorbaciov a obţinut un mare succes pentru Ruşi: imobilizarea Americii pe cel puţin doi ani.

Anul acesta, Gorbaciov va face o vizită în America şi la anul, în 1987, Preşedintele Reagan, va vizita Uniunea Sovietică. Ambele vor fi şi vizite de lucru, o continuare a discuţiilor începute la Geneva.

Cât timp se va bea ceai la discuţii şi se vor trece la conferinţe interminabile, Kremlinul va acţiona cu agenţii lui ştiuţi şi mai mult neştiuţi şi necunoscuţi, va provoca tulburări financiare şi crize economice, căderi de guverne şi abile descoperiri de corupţie, în care vor fi implicaţi toţi cei care vor căuta să se opună făţiş, dominaţiei roşii.

Vor izbucni focare de luptă în cele mai neaşteptate locuri de pe glob, unde îşi vor pierde viaţa oameni nevinovaţi, luptând pentru utopii fluturate de pe crenelurile de mucava ale anacronicului marxism-leninism.

Se vor umple străzile cu agramaţi care nici pe hartă nu ştiu unde este America, dar vor scanda lozinci anti-americane.

Se vor urca la tribune parlamentari veroşi, care vor spune că Americanii sunt vinovaţi că cercul nu este pătrat, toate acestea şi altele multe la un loc, pentru a obliga actuala Administraţie a Statelor Unite să se disculpe, să explice, să nege....cu un cuvânt, să-i răpească timpul.

Pentru viziunea seculară a Sovieticilor, doi ani, sunt o bagatelă, iar pentru liniştea lor internă, nici un preţ plătit cu vieţi omeneşti, în aceşti doi ani, nu este prea ridicat.

Va reuşi Preşedintele Reagan, conştient de jocul Ruşilor, să beneficieze de aceşti doi ani, pentru a intra în Pantheonul Marilor Conducători de popoare, să încheie victorios istorica sa **realegere**? Pentru aceasta este necesar ca pe lângă pregătirile militare - fără precedent- să aibe clară şi viziunea rolului său în istorie.

Aici trebue să apară şi solidaritatea lumii libere.

Lumea **liberă** este obligată moral - în faţa istoriei- să curme mascarada tragica şi bufă a comunismului.

Lumea liberă, are suficientă vigoare spirituală şi putere materială, pentru a sfârşi pentru totdeauna cu cancerul comunist. Nu-i rămâne decât un singur lucru: Să vrea!

Lumea liberă poate avea ca martori pe cei scăpaţi din ţările comuniste, care pot fi chemaţi să dovedească în toate căminele, fabricile, minele, satele şi oraşele lumii, ce este comunismul.

Când oamenilor le vor cădea peceţile de pe ochi şi ceara din urechi, atunci nici "războiul stelar" nici arma anti-satelit, nici lasserul, nu vor fi privite ca arme imperialiste şi întreaga omenire va vedea în ele, bisturiul cu care trebue spart buboiul comunist.

Va fi o incizie dureroasă, dar febra va scădea şi omenirea va scăpa de coşmar. □

CRONICA VREMII

NOUA POLITICĂ AMERICANĂ

Ion BOIERU

Intâlnirea dela Geneva a fost comentată de către toţi ziariştii, de toate categoriile ideologice şi viziunile politice. In cele mai mici amănunte şi cu cele mai agasante puncte de vedere. Nu mai este nevoie de nici un fel de adaus. Noi socotim definitiv închisă întâmplarea, oricât de importantă ar fi fost ea. Pentru articolul acesta, întâlnirea dintre Reagan şi Gorbaciov, putea să nu aibă loc; situaţia ar fi fost aceeaşi, care este şi astăzi. Si, iară, de ce spunem asta.

In evoluţia politicii internaţionale, după terminarea războiului, în 1945, au existat mai multe faze de confuzie şi ambiguităţi, decât puncte luminoase de orientare, sau de speranţe de mai bine. Oricâtă adversitate am avea faţă de bolşevismul sovietic, trebue să recunoaştem că nu Moscova a contribuit, într'un procentaj superior la starea de confuzie şi anarhie în mânuirea politicii externe a Occidentului. Lumea occidentală nu a fost decât parţial şi anemic lucidă asupra propriului său viitor. A fost răvăşită de iluzii şi tentaţii politice şi dominată de o diplomaţie lipsită de cel mai elementar bun simţ, în manifestările ei. Occidentul a fost salvat dela o sclavie bolşevică, printr'un miracol istoric, care este imposibil de înţeles; nu prin propriile sale mijloace defensive. Conducătorii politici ai Occidentului, în marea lor majoritate, nu s'au prezentat la înălţimea chemării istorice a vremii lor. Foarte puţini au înţeles tendinţele vremii lor şi au identificat pericolele care ameninţau dislocarea lumii occidentale cu întreaga ei civilizaţie şi cultura. Si mai puţini, încă, au ştiut sau au avut curajul să opună acestor pericole, soluţii adecvate, şi să ia măsuri preventive pentru generaţiile viitoare.

Cazul Americii este cel mai dezolant, din acest punct de vedere. Naţiunea cea mai puternică, mai bogată şi invulnerabilă, a participat într'o formă deşănţată la apărarea Occidentului. A apelat, prin diplomaţii ei, la formulele cele mai contradictorii şi nefireşti, fără nici un fel de coerenţă şi viziune bine articulată în politica externă. Un pragmatism birocratic, obositor şi sterp, a dus la o debandadă nepermisă unor conducători politici, a căror răspundere morală era imensă şi imperativă. Au existat, în cursul anilor, şi răbufniri sănătoase, dar au fost simple răbufniri fragile şi fără consecinţe importante. Aparatura birocratică împiedica orice fel de ridicare ideologică, care ar fi îndrumat politica externă americană pe o cale spornică şi lecuitoare de rău şi bube stricate.

Ne referim îndeosebi la complexitatea conflictului dintre Occident şi bolşevismul sovietic. Acesta a fost firul roşu al istoriei, după 1945 şi până astăzi.

Situaţia geopolitică a Americii a înlesnit, unor factori diferenţiaţi, să joace pe eşichierul politicii internaţionale un rol esenţial, fără să aibă vreo pregătire specială, în acest domeniu. Propaganda sovietică a manevrat cu abilitate, toţi aceşti factori, în favoarea politicii sale.

Abia la alegerile din 1980, în America, s'a produs o ruptură istorică, esenţială şi binefăcătoare. Poporul american s'a desfăcut din mreaja confuziilor vătămătoare şi a răspuns chemării de salvare naţională şi mondială. Prin instinct şi bun simţ, nu prin şcolită şi diplomatică ştiinţă politică.

Alegerea lui Reagan a însemnat un nou început. Inceputul unei politici americane. O politică americană, autentică, pe linia celor mai frumoase şi bune tradiţii din Lumea Nouă. O politică americană de largi perspective şi coerenţe, în cuprinsul căreia s'au intercalat problemele externe, pe temeiul unei ideologii naţionale, atotcuprinzătoare. Această politică americană, a întâmpinat o mulţime de opoziţii şi adversităţi, din partea celor încorsetaţi de valori, mentalităţi şi obiceiuri vechi, anacronice şi purtătoare de prejudecăţi obositoare. Dar, a biruit, toate aceste rezistenţe şi s'a definit ca o expresie a celor mai profunde aspiraţii ale poporului american, şi ca o speranţă mărită a popoarelor subjugate, din spaţiul tiraniei bolşevice, a Moscovei. Căci nu există o adevărată politică americană, în circumstanţele acestui sfârşit de mileniu, dacă nu-şi asumă răspunderea apărării libertăţilor şi valorilor morale, cari singure asigură demnitatea umană, a popoarelor şi a individualităţilor. Mai ales, a popoarelor, căci nu există libertate individuală decât în contextul comunităţii popoarelor libere.

Incă dela venirea lui la conducerea Statelor Unite, Preşedintele Reagan a iniţiat o refacere şi consolidare economică, pe planul vieţii interne şi a stabilit priorităţile în politica externă, pe temeiul ideologiei naţionale, pe care a definit-o în termenii cei mai clari şi a susţinut-o cu fermitate şi cu un curaj, care nu a fost egalat, de nici un alt preşedinte, căci era vorba de o mutaţie politică, de o schimbare radicală şi revoluţionară.

Reagan a revizuit starea forţelor armate şi a refăcut puterea militară, până la limite, care au îngrijorat pe cei din Kremlin. La începutul celui de al doilea termen de guvernare Reagan, noua politică americană, avea deja forme impresionante şi se desfăşura pe dimensiuni nebănuite iniţial, ceea ce a adus masiva adeziune a poporului american; un acord între popor şi conducere, care apare rar în viaţa istorică.

Prin politica americană a lui Reagan, s'a instalat o adevărată stabilitate interioară şi s'au clarificat poziţiile în relaţiile externe, privind obiectivele americane, metodele de realizare a acestor obiective şi s'a adăugat ceva care lipsea vechilor diplomaţi şi lideri politici: fermitatea. Fermitatea realizărilor majore, a apărării intereselor naţionale, şi perseverenţa în acţiunile întreprinse.

Pe această linie, a grijii sale pentru America şi pentru pacea lumii, Reagan a avut şi intuiţia unor modalităţi de a evita războiul nuclear şi a iniţiat o nouă strategie de apărare: SDI, în ciuda tuturor defetiştilor şi oponenţilor interesaţi sau ocazionali.

In perspectiva consolidării ireversibile a puterii militare, politice, sociale, economice şi morale a Americii, deci prin intermediul politicii americane, a lui Reagan, Rusia sovietică a fost adusă la realitate, la adevăr. Propaganda ei va deveni inefectivă; agresivitatea ei expansionistă, va întâmpina bariere solide; puterea ei militară va fi redusă, dacă nu chiar anulată; coexistenţialismul va fi condiţionat de reguli morale. Care vor fi alternativele Kremlinului? Asta a devenit preocuparea principală a Moscovei, în faţa politicii noi americane. Pe care a înţeles-o bine de tot, şi în faţa căreia Moscova se găseşte într'o mare încurcătură. Intâlnirea dela Geneva, a fost un act de slăbiciune al Sovietelor, o dorinţă de a se salva, căci pricepuseră mai de mult ce înseamnă politica americană a Preşedintelui Reagan: o politică, care va asigura pacea lumii.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

DE CE FUG, CEI CE FUG?

Este, credem, îndeobşte cunoscut, şi credem că, precum o spun bănăţenii "Nu s'a pomenit încă vreun prost care să fugă de bine; dar când e vorba de rău, o iau cu toţii în galop"...

De când s'a instaurat în România, regimul comunist, au luat-o "în galop" spre lumea liberă, câteva mii, nu de "fripturişti" şi nici de "aventurieri" certaţi cu legea, ci de intelectuali, de scriitori de mare şi respectabil talent, de artişti şi cântăreţi de profesie, de dansatori folclorici sau de balet, de doctori specialişti într'o anumită branşă medicală, de ingineri calificaţi în meseria lor. Toţi, cu salarii mari, ce depăşeau salariile muncitorilor din fabrici, având o situaţie nespus de bună, garantată de guvern.

Ne întrebăm deci, şi credem, pe bună dreptate: ce anume i-a îndemnat pe toţi aceştia, să renunţe la o situaţie bună şi garantată, spre a se aventura spre un viitor nesigur din punct de vedere profesional?...

Răspunsul la acest controversial semn de întrebare, ni-l dă un fost artist într'o recentă scrisoare a sa, în care mărturiseşte următoarele: "...Nu, nu pot spune c-am dus'o greu în România din punct de vedere financiar, fiind bine plătit şi bucurându-mă de anumite avantaje cu privire la procurarea unei satisfăcătoare alimentări pentru mine şi familia mea, ceea ce, cetăţeanul de rând, nu şi-o poate permite, nu că n'ar avea bani, ci fiindcă nu face parte din "clasa privilegiată", neputând să se aprovizioneze în anumite "magazine speciale" fiind obligat deci să recurgă la "piaţa neagră", unde, la un preţ exorbitant, poţi obţine tot ceea ce-ţi doreşte inima. Lenjerie foarte fină din mătase dela Paris. Parfumuri şi creme de înfrumseţare pentru cucoane. Tigarete KENT din America. Brânză telemea şi salam de Sibiu, conserve de carne şi peşte din Olanda şi Norvegia sau Argentina...Deci, vezi că n'am părăsit România, de teama că voi muri de foame acolo, căci o repet, numai foame n'am făcut... Am părăsit România, renunţând la o carieră ce-mi surâdea cu mari promisiuni pentru un viitor strălucit ca artist, pentru a respira prea sfântul miros al unui aer liber, pentru a trăi într'o ţară în care să nu-mi fie teamă de propria mea umbră...Aici, în America, spăl geamuri şi toalete, curăţ covoare, timp de opt ore din zi, dar când mă duc acasă, deschid televizorul care operează 24 de ore, mă întind pe o nespus de comfortabilă canapea şi când mă duc la culcare, mă duc, fiind absolut sigur, că a doua zi, mă voi trezi, în pace şi linişte, în acelaşi pat în care mă culcasem"...

Acesta este doar un exemplu cu privire la cei ce fug şi de ce fug din România, ţara lor de baştină, aventurându-se într'o lume nouă, în ţări a căror limbă nici măcar nu o cunosc.

S'a făcut caz de mare şi intensă publicitate în ziare, la posturile de radio şi televiziune americane, pe tema marinarului sovietic Miroslav Medvid, care s'a aruncat, de două ori în apele fluviului Mississippi, în portul din New Orleans, în doru-i de a ajunge şi a trăi într'o lume liberă şi democrată. Visul lui şi curajul său, s'au spulberat însă, de îndată ce a ajuns pe mâinile "Gărzii Costale" din New Orleans, care, zice-se-dar asta pe nedrept, după cum s'a dovedit mai târziu - l-au înapoiat pe vaporul rusesc, depe care fugise, pe motivul că n'au putut comunica cu el, ceea ce iarăşi, mai târziu, s'a dovedit neadevărat.

Este şi rămâne, absolut de neconceput, cum anume, s'a permis o asemenea abominabilă crimă, pe solul american, împotriva dreptului sacrosanct al omului. Discuţii, pe această temă, au avut loc, atât în Senat cât şi în Camera Deputaţilor din Statele Unite.

In acelaşi timp, marinarul român Stefan Vernea părăsea vaporul său în portul Jacksonville din Florida, cerând azil politic în Statele Unite. Ca după trei zile să fie angajat ca fabrica de reciclarea fierului: Commercial Metals Inc., din oraşul respectiv.

La numai câteva zile după fuga lui Vernea, ziarele şi posturile de televiziune americane, anunţau că un alt marinar român, anume Paul Firică, a dat bir cu fugiţii, părăsind vaporul Zalău şi cerând autorităţilor din Huston, Texas, la rându-i, azil politic, ceea ce i-a fost acordat. Paul Firică a declarat că s'a hotărît să părăsească România, dat fiind faptul că în ţara lui de baştină, nu mai există libertate religioasă. (Asta, spre ruşinea predicatorului baptist Billy Graham, care, după călătoria lui în România, orbit fiind ca Saul pe drumul Damascului, nu însă de cuvântul lui Dumnezeu ci de propaganda marxist-leninistă, declara presei americane, tocmai contrariul).

Exemplele de mai sus, credem că explică, cu vârf şi îndesat, de ce fug cei ce fug din ţara lor.

In conformitate cu declaraţiile oficiale ale Biroului de Imigraţie al Statelor Unite, din Decembrie 1984 şi până la sfârşitul lunii Septembrie 1985, au fost acordate 83 de vize refugiaţilor români, în majoritatea lor, marinari.